

Ticari Sistem

LOGO
Ocak 2011

İçindekiler

Ticari Sistem Yönetimi	3
Tanımlar	3
Malzeme Yönetimi Parametreleri	3
Duran Varlık Yönetimi Parametreleri	16
Talep Yönetimi Parametreleri	18
Satınalma Parametreleri	21
Satış ve Dağıtım Parametreleri	48
Finans Parametreleri	81
Muhasebe Parametreleri	98
Döviz Kullanım Parametreleri	107
İhtar Parametreleri	109
Özel Kod Tanımları	110
Yetki Kodu Tanımları	111
Kart ve Fişlerde Yetki Kodu Alanları	112
Çek/Senet Form Tanımları	112
Yeniden Değerleme Oranları	113
Döviz Türleri	114
Döviz Türleri Listesinde Yapılabilecek İşlemler	114
Satır bilgilerinin silinmesi	114
Tüm tablonun silinmesi	114
Döviz türlerini listelemek için,	114
EMU'ya Katılan Ülke Paraları Euroya Nasıl Dönüşecektir?	115
Tanımlı Malzeme Fişleri, Satış ve Satınalma İrsaliyeleri	118
Müstahsil Parametreleri	119
Maliyet Periyotları	120
Ortalama Döviz Kurları	121
Ambarlar	122
İş Akış Yönetimi Parametreleri	123
Otomatik Muhasebeleştirme Parametreleri	124
Kayıt Revizyon Takibi Parametreleri	127
Onaylama	128
Toplu Onaylama	130

Ticari Sistem Yönetimi

Ticari Sistem Yönetimi bölümünde, program bölümlerinde yapılan işlemlere ait parametreler, özel kod ve yetki kodu tanımları, kullanıcı tanımlı fişler, maliyet periyotları, döviz kullanım bilgileri kaydedilir. Tüm bu işlemler için ilgili menü seçenekleri kullanılır.

Tanımlar

Malzeme Yönetimi Parametreleri

Malzeme Yönetimi parametreleri ile malzeme ve malzeme hareketleriyle ilgili bazı özellikler, öndeğerler, yapılacak kontroller ve bu kontrollerin yapılış şekli kaydedilir. Malzeme Yönetimi çalışma Parametreleri şunlardır:

Öndeğerler

Malzeme tanımları ve işlemlerde kullanılacak bilgilerin öndeğerleridir. Burada verilen değerler kart ve fişlerde ilgili alanlara aktarılır. Malzeme ve malzeme hareketinin özelliklerine göre değiştirilir.

Kullanım Yeri

Malzeme/Malzeme Sınıfının kullanılacağı program bölümleri öndeğeridir. Malzeme ya da malzeme sınıf tanımları,

- Malzeme Yönetimi
- Satınalma
- Satış ve Dağıtım

program bölümlerindeki işlemlerde kullanılır. Öndeğer olarak hepsi seçilidir. Tanımın kullanılmayacağı program bölümü için "**Çıkar**" seçeneği kullanılır. Malzeme yönetimi parametrelerinde malzeme ya da malzeme sınıfı tanımlarında kullanım yeri seçeneklerinin tümü seçili olarak gelir.

Araç

Malzemenin kalite kontrol işlemlerinde ve üretimde araç olarak kullanılıp kullanılmayacağı bu parametre ile belirlenir. Burada yapılan seçim malzeme ya da malzeme sınıf kartlarına öndeğer olarak aktarılır.

İzleme Yöntemi

İzleme yöntemi öndeğeridir. Seri/Lot izleme sisteminin kullanılması durumunda geriye doğru izlemenin hangi yöntemle yapılacağı bu parametre ile belirlenir. Burada yapılan seçim malzeme kartlarına öndeğer olarak aktarılır. İzleme yöntemi parametresi,

- İzleme Yapılmayacak
- Lot (Parti) Numarası
- Seri Numarası
- Seri Grup

olmak üzere 4 seçeneğlidir.

Lot (Parti) Numarası: Bu yöntemde her bir malzeme giriş ve çıkış hareketine bir adet lot numarası verilir. Bu lot numarası fiş ve/veya faturada girişi ya da çıkışı yapılan tüm miktarlar için geçerlidir.

Seri Numarası: Bu yöntemde her malzeme için giriş ya da çıkış miktarı

kadar seri numarası verilir.

İzleme Yapılmayacak: Lot/Seri numarası takibi yapılmayacaksa kullanılır. İzleme yöntemi parametresinin öndeğeri İzleme yapılmayacak şeklindedir.

Seri Grup: Seri grubu seçiminde toplu halde seri giriş numarası verilir. Bu seçenek performansta hızlanma ve kullanım kolaylığı sağlar. Seri grubu ile takip edilen malzemelere ait seri giriş numaraları, fiş ve faturalarda sağ fare tuşu menüsünde yer alan Seri/Lot/Stok Yeri Bilgileri seçeneği ile kaydedilir.

İzleme yöntemi öndeğeri, **Malzeme Yönetimi** parametrelerinde yer alan İzleme yöntemi filtresi ile belirlenir. Burada yapılan seçim tanımlarına aktarılır. Malzeme tanımı üzerinde izleme yöntemi değiştirilebilir. Hareket gören malzemelerin izleme yöntemi bilgisi değiştirilemez.

Lot Büyüklüğü Bölünebilir

Lot büyüklüklerinin işlem öndeğeri. **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneğidir. Hayır seçiminde işlem miktarı az bile olsa kullanılan lot numaraları başka bir işlemde kullanılamaz.

Stok Yeri Takibi

Stok yeri takibi öndeğeri. **Yapılacak** ve **Yapılmayacak** olmak üzere iki seçeneğidir. Yapılacak seçiminde malzeme ya da malzeme sınıfına ait yerleşim bilgileri verilmeden fiş kaydedilemez.

Raf Ömrü

Raf ömrü öndeğeri. Gün olarak verilir.

Birim Seti

Malzeme tanımlarına öndeğer olarak gelmesi istenen birim seti bu parametre ile belirlenir. Tanımlı birim setleri listelenir ve seçim yapılır.

Birim - Kullanım Yeri

Birim setlerinin kullanım yeri öndeğeri. Burada yapılan seçim malzeme tanımlarına aktarılır.

- Malzeme Yönetimi
- Satınalma
- Satış ve Dağıtım

seçeneklerinden birim setinin kullanılacağı program bölümleri belirlenir. Programda öndeğer olarak hepsi seçilidir ve tanımlı birim setleri her üç program bölümünde de kullanılabilir.

Birim - Bölünebilir

Birim kullanım şekli öndeğeri. **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneğidir.

Birim - Kullanım Koşulu

Kullanıcı tanımlı birimin kullanım koşulu öndeğeri. Bu parametre,

- Genel
- Malzeme/Hizmete Özel

olmak üzere iki seçeneğidir.

Genel seçiminde, tanımlı birim kayıtlı tüm mal ve hizmetlere ait

işlemlerde kullanılır.

Malzeme/hizmete özel seçiminde, tanımlanan birim yalnızca seçilen malzeme ya da hizmete ait işlemlerde kullanılabilir.

Asgari Stok Seviyesi Kontrolü

Fiş girişlerinde satırda yer alan stok miktarı ile, stoklar için malzeme tanımı kaydedilirken ambar bazında belirlenen asgari stok seviyeleri karşılaştırılır. Bu parametre ile, asgari stok seviyesinin altına düşüldüğünde yapılacak kontroller belirlenir. Stok seviyesi kontrolü,

- İşleme Devam Edilecek
- Kullanıcı Uyarılacak
- İşlem Durdurulacak

olmak üzere üç seçeneğidir.

İşleme devam edilecek seçimi yapıldığında, fiş girişlerinde sok seviye kontrolü yapılmaz.

Kullanıcı uyarılacak seçimi yapıldığında, fişteki stok miktarı ile asgari stok miktarının altına düşülüyorsa fiş kaydedilirken program bir uyarı mesajı verir. Onay verilirse fiş kaydedilir.

İşlem durdurulacak seçimi yapıldığında, fişteki stok miktarlarıyla asgari stok seviyesinin altına düşülüyorsa fiş kaydedilmeyecektir.

Azami Stok Seviyesi Kontrolü

Fiş girişlerinde satırda yer alan stok miktarı ile stok için belirlenen azami stok seviyeleri karşılaştırılır. Bu parametre ile azami stok seviyesi aşıldığında yapılacak kontroller belirlenir. Bu kontroller,

- İşleme Devam Edilecek
- Kullanıcı Uyarılacak
- İşlem Durdurulacak

olmak üzere üç seçeneğidir. Geçerli olacak parametre seçeneği işaretlenir.

İşleme devam edilecek seçimi yapıldığında, fiş girişlerinde sok seviye kontrolü yapılmaz.

Kullanıcı uyarılacak seçimi yapıldığında, fişteki stok miktarı ile azami stok miktarının üstüne çıkılıyorsa fiş kaydedilirken program bir uyarı mesajı verir ve onay ister.

İşlem durdurulacak seçimi yapıldığında, fişteki stok miktarı ile azami stok seviyesi aşıyorsa fiş kaydedilmeyecektir.

Azami ve asgari seviye kontrolü her ambar için ayrı, ayrı yapılır. Azami ve asgari stok miktarları ise malzeme tanımında Ambar Bilgileri seçeneği ile kaydedilir.

Negatif Stok Seviyesi Kontrolü

Stoklar negatife düştüğünde negatif seviye kontrolünün ne şekilde yapılacağına belirlendiği parametredir. (Bazı firmalar çalışma şartlarından

dolayı eldeki stok miktarını negatife düşürmektedir.) Negatif stok kontrolü,

- İşleme Devam Edilecek
- Kullanıcı Uyarılacak
- İşlem Durdurulacak

olmak üzere üç seçeneklidir. Geçerli olacak parametre seçeneği işaretlenir.

İşleme devam edilecek seçimi yapıldığında fiş girişlerinde negatif stok seviye kontrolü yapılmaz.

Kullanıcı uyarılacak seçimi yapıldığında, fişteki stok miktarı ile negatif seviyeye düşülüyorsa fiş kaydedilirken program bir uyarı mesajı verir ve onay ister.

İşlem durdurulacak seçimi yapıldığında, fişteki stok miktarı ile negatif seviyeye düşülüyorsa fiş kaydedilmez.

Güvenli Stok Seviyesi Kontrolü

Güvenli (sürekli elde bulundurulması gereken stok miktarı) stok seviyesi kontrolünün ne şekilde yapılacağına belirlendiği parametredir. Güvenli stok kontrolü,

- İşleme Devam Edilecek
- Kullanıcı Uyarılacak
- İşlem Durdurulacak

olmak üzere üç seçeneklidir. Geçerli olacak parametre seçeneği işaretlenir.

İşleme devam edilecek seçimi yapıldığında, fiş girişlerinde güvenli stok seviye kontrolü yapılmaz.

Kullanıcı uyarılacak seçimi yapıldığında, fişteki stok miktarı ile güvenli stok seviyesi aşıyorsa fiş kaydedilirken program bir uyarı mesajı verir ve onay ister.

İşlem durdurulacak seçimi yapıldığında, fişteki stok miktarı ile güvenli stok seviyesi aşıyorsa fiş kaydedilmez.

Giriş Kontrolü

Malzeme için ambar giriş kontrolü öndeğeridir. Giriş kontrolü,

- İşleme Devam Edilecek
- Kullanıcı Uyarılacak
- İşlem Durdurulacak

olmak üzere üç seçeneklidir. Geçerli olacak parametre seçeneği işaretlenir.

İşleme devam edilecek seçimi yapıldığında fişte belirtilen ambar ve malzeme için ambar giriş kontrolü yapılmaz.

	<p>Kullanıcı uyarılacak seçimi yapıldığında, fiş kaydedilirken program bir uyarı mesajı verir ve onay ister.</p>
	<p>İşlem durdurulacak seçimi yapıldığında, fişteki ambar için giriş kontrolü uygulanıyorsa fiş kaydedilmez. Burada yapılan seçim malzeme ambar parametrelerine öndeğer olarak aktarılır. Değişiklik malzeme üzerinde ambar parametreleri seçeneği ile kaydedilir.</p>
Çıkış Kontrolü	<p>Malzeme için ambar çıkış kontrolü öndeğeridir. Çıkış kontrolü,</p> <ul style="list-style-type: none">• İşleme Devam Edilecek• Kullanıcı Uyarılacak• İşlem Durdurulacak <p>olmak üzere üç seçeneğidir. Geçerli olacak parametre seçeneği işaretlenir.</p> <p>İşleme devam edilecek seçimi yapıldığında fişte belirtilen ambar ve malzeme için ambar çıkış kontrolü yapılmaz.</p> <p>Kullanıcı uyarılacak seçimi yapıldığında, fiş kaydedilirken program bir uyarı mesajı verir ve onay ister.</p> <p>İşlem durdurulacak seçimi yapıldığında, fişteki ambar için çıkış kontrolü uygulanıyorsa fiş kaydedilmez. Burada yapılan seçim malzeme ambar parametrelerine öndeğer olarak aktarılır. Değişiklik malzeme üzerinde ambar parametreleri seçeneği ile kaydedilir.</p>
ABC Kodu	<p>ABC analizinde kullanılacak ABC kodu öndeğeridir.</p>
Sarf ve Firelerde Lot Belirleme Yöntemi	<p>Üretim emrine bağlı olarak otomatik oluşturulacak sarf ve fire fişlerinde kullanılacak malzemelere ait seri/lot numaralarını belirleme öndeğeridir. LIFO ve FIFO olmak üzere iki seçeneğidir.</p>
Üretimden Girişlerde Parti Miktarı	<p>Üretimden girişlerde, otomatik olarak oluşturulan lot büyüklükleri öndeğeridir. Bu parametre,</p> <ul style="list-style-type: none">• Üretim Miktarı• Sabit Miktar <p>olmak üzere iki seçeneğidir.</p> <p>Üretim Miktarı: Tek bir üretimden giren miktar ne olursa olsun, üretimden giriş miktarı kadar malzemenin tek bir lot numarası altında toplanacağını belirtir.</p> <p>Sabit Büyüklük: Otomatik olarak oluşturulan lotların her birinin aynı ve sabit bir lot büyüklüğüne sahip olacağını belirtir.</p>
Otomatik Kampanya Uygulanacak İşlemler	<p>Kampanya özelliğinin kullanılması durumunda otomatik kampanya uygulanacak işlemlerin belirlendiği parametredir.</p> <ul style="list-style-type: none">• Sipariş İrsaliye• İrsaliye

- Fatura
- İade Fatura
- İade İrsaliye

seçeneklerini içerir. Seçilecek işlemlere otomatik kampanya uygulanır.

Statü

Malzeme/Malzeme Sınıfı tanımlarına öndeğer olarak gelmesi istenen statünün belirtildiği parametredir. **Kullanımda** ve **Kullanım Dışı** seçeneklerinden oluşur.

Malzeme Fişleri Durumu (Ambar Fişleri)

Malzeme ambar fişi kayıt durumu öndeğeridir. **Gerçek** ve **Öneri** olmak üzere iki seçenektir. Öneri seçiminde ambar fişi "Öneri" durumunda kaydedilir, fişteki miktar ambar toplamlarını ve maliyeti etkilemez. "Öneri" durumundaki fiş muhasebeleştirilemez.

Parametreler

Lot/Seri Numaraları

Lot/seri numaralarının işlemler sırasında tanımlanıp tanımlanmayacağı bu parametre ile belirlenir. Bu parametre satırı,

- Malzeme işlemleri sırasında girilemez
- Malzeme işlemleri sırasında girilebilir

olmak üzere iki seçenektir.

Malzeme işlemleri sırasında girilemez seçildiğinde lot/seri numaraları fiş kaydedilmez. Tanımlı olanlar kullanılır.

Malzeme işlemleri sırasında girilebilir seçilirse işlem sırasında lot/seri numarası kaydedilebilir.

Stok Maliyet Türü

Malzeme maliyeti hesaplanırken kullanılacak yöntem bu alanda belirlenir ve maliyet analiz raporları belirlenen maliyet yöntemine göre alınır. Stok maliyet türleri,

- Girişlerin Ortalaması
- Eldekilerin Ortalaması (yürüyen ağırlıklı ortalama)
- Dönemsel Ortalama
- FIFO
- LIFO
- Fiziksel Maliyet

başlıklarını taşır. Bu maliyet türleri üzerinden maliyetler hesaplanır, özet ve ayrıntılı maliyet analizi raporları alınır.

Girişlerin ortalaması, yalnızca girişler dikkate alınarak yapılan stok değerlendirme yöntemidir. Çıkışlarla ilgili herhangi bir işlem yapılmaz.

Eldekilerin ortalaması (yürüyen ağırlıklı ortalama) maliyet yönteminde, girişler yanında çıkış hareketleri de dikkate alınarak maliyetlendirme yapılır. Her mal alış ve satış işleminde yeni bir ortalama maliyet hesaplanır.

Dönemsel ortalama maliyet yönteminde girişlerin ortalamasına göre

birim maliyet hesaplanır ve dönem içindeki bütün çıkışlar bu birim maliyete göre maliyetlendirilir. Dönemsel ortalamanın girişlerin ortalamasından farkı ise şudur. Girişlerin ortalamasında bütün çıkışların maliyeti aynı değildir ve her çıkış o ana kadar yapılan tüm girişler dikkate alınarak maliyetlendirilir.

FIFO maliyet yöntemine göre üretime verilen veya satılan malların işletmenin ambarına önce giren mallar olduğu varsayılır. Bu durumda dönem sonu stokların son alınan mallardan oluşacağı kabul edilmektedir.

LIFO maliyet yönteminde firmada kullanılan veya satılan malların son alınan mallar olduğu varsayılır. Bu durumda dönem sonu stokların ilk alınan mallardan oluşacağı kabul edilmektedir.

Fiziksel maliyet yöntemi, firmaların malzemelerini lot ya da seri numaralarına göre izlemeleri halinde kullanabilecekleri bir yöntemdir. Bu yöntemde göre firmanın lot ya da seri numarasına göre izlenen stokları için birebir maliyet bulunur. İzleme yapılmayan malzemeler için FIFO yöntemine göre uygulama yapılır.

Gün İçinde Önce Girişler Dikkate Alınsın

Maliyetlendirme servisi çalıştırıldığında, gün içinde yapılan işlemler sonucunda saat bilgisinden dolayı negatife düşme sözkonusu olabilir. Bunun için önce girişlerin dikkate alınması önemlidir. Bu filtre satırında Evet seçiminin yapılması durumunda gün içi hareketlerde önce girişler dikkate alınır.

Malzeme Fişleri Aylık Topamları Etkilesin

Malzeme satınalma/satış toplamları ve durum grafiği raporlarında aylık toplamları malzeme fişlerinin de etkilemesi için kullanılır. Evet ve Hayır seçeneklerini içerir.

Evet seçilirse toplamlara malzeme fişleri de yansır. Hayır seçilmesi durumunda malzeme fişleri toplamları etkilemez.

Tarih Değişikliğinde, Raporlama Dövizi

Raporlama döviz kurunun fiş tarihinin değiştirilmesi ile değiştirilip değiştirilmeyeceğinin belirlendiği parametredir. Parametre,

- Kuru Güncellenecek
- Kuru Güncellenmeyecek

olmak üzere iki seçeneğlidir.

Kuru güncellenecek seçimi yapılması durumunda, kayıtlı fişin tarihi değiştirildiğinde program kullanıcıyı, fiş tarihinin değiştirildiği ve raporlama döviz kurunun yeni tarihe göre değiştirileceğini belirten mesajla uyarır. Mesaja onay verilmesi durumunda yeni tarih için geçerli olan kur değeri üzerinden raporlama döviz bilgileri güncellenir.

Kuru güncellenmeyecek seçiminde ise tarih değişikliğinde raporlama döviz kuru güncellenmez.

İşyeri/Ambar/Fabrika Kontrolü

İşlemler sırasında İşyeri ambar ve fabrika kontrolünün yapılıp yapılmayacağı bu parametre ile belirlenir. **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneğlidir.

İşyeri/ambar/fabrika kontrolü yapılacak ise , işlemler sırasında ambar no ve fabrika no alanlarında yalnızca İşyeri alanında belirtilen İşyerine ait ambarlar ve fabrikalar listelenir ve seçilebilir.

Hayır seçiminin yapılması durumunda tanımlı tüm ambar ve fabrikalar listelenir ve ilgili tanım seçilir. Ambar ve fabrikanın ait olduğu İşyeri, ambar ve fabrika tanımı yapılırken belirlenir.

Otomatik Fiş Basımı

Fiş basım şeklinin belirlendiği parametredir. **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçenektir. Malzeme Yönetimi bölümünde kaydedilen fişlerin girilir girilmez yazıcıdan alınması isteniyorsa Evet seçimi yapılmalıdır. Fişlerin otomatik basımı istenmiyorsa Hayır seçilir. Bu durumda fişler ya tek tek ya da toplu basım seçeneği ile bastırılır.

Malzeme Fiş Satırları

Fiş ya da faturada aynı malzemeye ait birden fazla satırın olması durumunda basımın ne şekilde yapılacağı bu parametre ile belirlenir.

- Ayrı Ayrı Basılacak
- Koda Göre Birleştirilecek
- Grup Koduna Göre Birleştirilecek

olmak üzere üç seçenektir.

Ayrı ayrı basılacak seçiminde ise satırlar ayrı ayrı bastırılır.

Koda göre birleştirilecek seçiminde aynı malzemeye ait satırlar birleştirilir ve tek bir satır olarak yazdırılır.

Grup koduna göre birleştirilecek seçiminde ise aynı grup koduna sahip malzeme satırları birleştirilir ve tek bir satır olarak yazdırılır.

Malzeme Fiş Satırları Sıralaması

Malzeme fiş satırlarında farklı stoklara ait hareketlerin yer alması durumunda, satırların ne şekilde sıralanacağını belirlediği parametredir. Parametre,

- Sıralanmayacak
- Koda Göre Sıralanacak
- Açıklamaya Göre Sıralanacak

olmak üzere üç seçenektir.

Sıralanmayacak seçiminde, stoklar fiş satırlarında giriş sırasındaki sırada yer alır.

Açıklamaya göre sıralanacak seçiminde, fiş satırları stokların açıklamalarına göre sıralanır.

Koda göre sıralanacak seçiminde, fiş satırları stokların kodlarına göre sıralanır.

Ada ve koda göre sıralama seçenekleri, stok fişleri kaydedildikten sonra geçerli olacaktır.

Malzeme Sınıfı Detay Satırları

Malzeme fiş basımlarında malzeme sınıflarına ait detay satırların bastırılıp bastırılmayacağı bu parametre satırında belirlenir.

- Basılacak
- Basılmayacak

olmak üzere iki seçeneklidir. Basılacak seçiminin yapılması durumunda malzeme sınıfı altında yer alan alt malzemelere ait bilgiler de basılır.

Fişlerde Seri/Lot/Yerleşim Takibinde Miktar Kontrolü

Fiş ve faturalarda izleme yapılan malzemelere ait seri/lot/yerleşim bilgilerinde miktar belirtilmediğinde kontrolün ne şekilde yapılacağı bu parametre ile belirlenir. Parametre satırı,

- İşleme Devam Edilecek
- Kullanıcı Uyarılacak
- İşlem Durdurulacak

seçeneklerini içerir.

Kullanıcı uyarılacak seçiminde miktar girilmemiş satırları içeren fişler kullanıcı onayı ile kaydedilir.

İşlem durdurulacak seçiminde miktar girilmeden fiş kaydedilmez.

İşleme devam edilecek seçiminde miktar kontrolü yapılmaz.

Malzeme Çıkış İşlemlerinde Otomatik Seri/Lot Hareketi Oluşturulacak

Çıkış işlemleri esnasında, seri/lot takibi yapılan malzemeler için otomatik çıkış hareketi oluşturmak için kullanılan parametredir. Bu parametre Malzeme Yönetimi bölümünde sarf, fire ve ambar hareketlerinde geçerlidir. Satış Dağıtım bölümünde ise satış irsaliye ve faturalarında uygulanır.

Parametre **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneklidir.

Evet seçiminin yapılması durumunda fiş satırında miktar kolonuna bilgi girildiğinde satırdaki ana birim üzerinden otomatik seri/lot hareketleri oluşturulur. Birim değişikliği yapıldığında seri/lot çıkış hareketleri tekrar oluşturulacaktır.

Fişlerde Seri/Lot/Yerleşim Miktarı Değiştiğinde Otomatik Pencere Açılımı Fiyat Endeksi Atama Türü

Otomatik seri/lot/yerleşim yeri giriş penceresinin fişlerde yapılan işleme göre otomatik olarak açılması isteniyorsa bu parametre satırında **Evet** seçiminin yapılması gerekir.

Malzeme giriş hareketlerine endeks atama işleminde kullanılacak parametredir. Bu parametre satırı,

- Hareket Tarihine Göre
- Malzeme Devir Hızına Göre

seçeneklerini içerir.

Malzeme devir hızına göre seçiminin yapılması durumunda malzeme bazında devir hızı hesaplanarak fiş satırlarına endeks atanır. Endeks atama işlemi için Malzeme Yönetimi program bölümünde İşlemler menüsü altında yer alan Malzeme Ortalama Stokta Kalma Süresi Güncelleme seçeneği kullanılır.

Stok girişine atanacak endeksin bulunması için düzeltme yapılacak tarihten Ortalama Stokta Kalma Süresi kadar gün geriye gidilir ve bulunan tarihteki endeks malzeme girdi satırlarına topluca atanır. Bu işlemle muhasebeleşmiş malzeme fişlerinin satırları da endekslenir. İşlem sonunda bulunan değer malzeme tanımı üzerinde yer alan Ortalama stokta kalma süresi alanına aktarılır.

Enflasyon Düzeltme Tarihi

Enflasyon muhasebesinin kullanılması durumunda maliyetlendirme servisi dışında yapılan maliyetlendirme işlemlerinde dikkate alınacak düzeltme tarihidir.

Malzeme Sınıfı Detay Tekrarı

Ürün reçeteleri ve üretim emirlerinde genel malzeme sınıfı türündeki satırlarda detay malzemelerin birden fazla kullanılmasına imkan veren parametredir.

Parametre satırı **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneğidir.

Evet seçiminin yapılması durumunda reçete ve üretim emirlerinde detay malzeme giriş işlemlerinde aynı malzeme birden fazla satırda seçilebilir.

Hayır seçimin yapılması durumunda ise aynı malzeme birden fazla satıra seçilemez. Program kullanıcıyı aynı malzemenin daha önce seçildiğini belirten mesajla uyaracaktır.

Fiş Satırları Ambar Bilgisi Değiştirilebilsin

Ambar bilgisinin satırlardan girilmesini sağlayan parametredir. **Evet** ve **Hayır** seçeneklerini içerir. Bir fişte birden fazla ambardan malzeme çıkışı veya birden fazla ambara malzeme girişi yapılması söz konusu ise bu parametre satırında Evet seçiminin yapılması gerekir.

Stok Seviye Kontrolleri

Fiş satırlarından ambar girişi ek bir özelliktir. Bu özelliğin kullanılması durumunda bu parametre malzeme yönetimi parametrelerinde yer alır. Stok seviye kontrolü öndeğerinin belirlendiği parametredir. Seviye kontrolü,

- Fiili Stok Üzerinden Yapılsın
- Gerçek Stok Üzerinden Yapılsın

seçeneklerini içerir.

Gerçek stok üzerinden seçimi yapıldığında, malzemenin ambar parametrelerinde girilen asgari, azami ve güvenlik stok miktarları gerçek stok ile karşılaştırılır.

Fiili stoku etkilemeyip gerçek stoku etkileyen rezerve edilmiş siparişlerde ambar parametrelerde belirlenen kontroller uyarında stok seviye kontrolleri yapılır.

Fiili stok üzerinden seçimi yapıldığında, malzemenin ambar

parametrelerinde girilen asgari, azami ve güvenlik stok miktarları fiili stok ile karşılaştırılır.

Malzeme Hiyerarşi Kodu Atama Yöntemi

Malzeme hiyerarşi kodlarının hangi yöntemle göre verileceği bu parametre satırında belirlenir. Hiyerarşi kodu,

- Giriş Sırasına Göre
- Koda Göre

olmak üzere iki şekilde atanır.

Giriş sırasına göre seçiminde hiyerarşi kodları kayıt sırası dikkate alınarak atanır.

Koda göre seçiminde ise malzeme kayıt kodu esas alınarak hiyerarşi kodu verilir.

Malzeme Giriş Fişlerinde Genel Lot Numaraları

Devir, Üretimden Giriş ve Tanımlı malzeme giriş fişi türündeki malzeme giriş fişlerine lot takibi yapılan malzemeler seçildiğinde fiş geneli için malzemelere ait lot numaralarının otomatik olarak oluşmasını sağlamak için kullanılır. **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneğlidir.

Evet seçiminde, fiş geneline ait bir adet lot numarası oluşturulur; kullanıcı lot girişi yapmadan, lot numaraları Sistem İşletmeni / Kayıt Numaralama Şablonları / Genel Lot Numaraları şablonlarından alınarak otomatik olarak oluşturulur. Oluşturulan bu numara fişlerin detay penceresindeki Lot Numarası alanına yazılır. Gerçekleşen Miktar girişi ve Hızlı üretim sonucu otomatik olarak oluşan üretimden giriş fişlerinde lot numaraları parametre evet iken Genel Lot Numaraları şablonundan; hayır iken ilgili malzemenin fabrika parametrelerinde belirlenen ilk lot değerine göre oluşturulur.

Malzeme Fişlerindeki Boş Muhasebe Kodlarını Otomatik Doldur

Malzeme fişlerindeki boş muhasebe kodlarının otomatik olarak doldurulmasını sağlayan parametredir. **Evet** ve **Hayır** seçeneklerini içerir.

Evet seçiminde daha önceden tanımlanmış olan ilgili muhasebe hesap kodları malzeme fişi kaydedilirken, muhasebe kodları penceresine öndeğer olarak aktarılır.

Uygulanmış Kampanyaların Listeleneceği İşlemler

Alış/satış sipariş, irsaliye ve faturalarına işlem sırasında "Kampanya Uygula" seçeneği ile ya da otomatik kampanya uygulama özelliği ile uygulanan kampanyaların fiş kaydedilirken listelenmesi için kullanılır. Uygulanan kampanyaların hangi işlemlerde listeleneceği "Uygulanmış Kampanyaların Listeleneceği İşlemler" penceresinde belirlenir. Listelenecek işlemler,

- Sipariş
- İrsaliye
- Fatura
- İade Fatura
- İade İrsaliye

başlıkları altında toplanmıştır.

Kampanyaların listeleneceği işlemler Ekle seçeneği ile seçilenler bölümüne aktarılır. Burada seçilen işlemler kaydedilirken uygulanan kampanyalar listelenir.

Malzeme (Sınıfı) Kopyalanırken Fiyat Kopyalansın

Malzeme/Malzeme Sınıfı kopyalandığında tanımlı fiyatlarında kopyalanıp kopyalanmayacağını belirlemek için kullanılır.

Evet ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneğidir.

Evet seçiminin yapılması durumunda kopyalanan malzeme/malzeme sınıfına ait alış/satış fiyatları yeni malzeme/malzeme sınıfı için de geçerli olur.

Varyantlı Malzeme Kopyalanırken Varyant Kodu Şablon Tanımları Kopyalansın

Varyantlı malzeme kopyalandığında varyant kodu şablon tanımlarının kopyalanma ödeğidir. Evet ve Hayır seçeneklerini içerir. Evet seçilirse varyantlı malzemeler kopyalanırken kartta kullanılan şablon tanımları da kopyalanır.

Malzeme (Malzeme Sınıfı) Aktarımında Alt Malzeme ve Sınıfları

Malzeme ve/ya Malzeme Sınıfı aktarımlarında, malzemeye bağlı alt malzeme ve malzeme sınıflarının ana malzeme (sınıfı) doğrultusunda güncellenip güncellenmeyeceğini belirlemek için kullanılır.

- Güncelle
- Bağlantıları Kopart

seçeneklerini içerir.

Güncelle seçiminde bağlantılar güncellenir.

Bağlantıları kopart seçiminde bağlantılar kopartılır.

Malzeme Giriş Fişleri Silinirken Seri/Lot Numaraları Silinsin

Seri/Lot izleme sisteminin kullanılması durumunda, malzeme giriş fişlerinde kullanılan seri/lot numaralarının fişin silinmesi ile yeniden kullanılabilmesine imkan sağlayan parametredir.

Fiş Basımında Seri/Lot Yerleşimli Malzeme Satırı Sonraki Sayfada Basılsın Emanet Stok Durumu İzlenecek

Fiş basımında seri/lot kullanılan malzemenin seri/lot bilgilerinin sonraki sayfaya taşması durumunda malzeme bilgilerinin yeni sayfada yazdırılıp yazdırılmayacağı bu parametre satırında belirlenir.

Emanet stok durumunun Malzemeler Listesi'nden (browser) izlenmesi için kullanılır. Evet ve Hayır seçeneklerini içerir. Bu parametre satırında Evet seçiminin yapılması durumunda Malzemeler Listesi kolonlarına Emanet Stok kolonu da gelir ve emanet stok durumu izlenir.

Birim Çevrimi Sürekli Kalacak Ekranlar

Fiş/fatura girişlerinde birden fazla birim üzerinden işlem gören malzeme satırlarında birim çevrimi penceresinin sürekli açık kalması ve ilk satırda seçilen birime göre çevrim bilgisinin listelenmesini sağlamak için kullanılan parametredir.

Hızlı Üretimde Yarı Mamuller (Üretim)

Hızlı üretim fişlerinde yarı mamullerin üretim şekli ödeğidir. Bu parametre;

- Üretilmeyecek

- Üretilcek
- Üretilcek (Stokta Olmayan Miktar)

seçeneklerini içerir. Burada yapılan seçim üretim fişlerinde Yarı Mamul üretimi alanına öndeğer olarak gelir. Gerekirse fiş üzerinde değiştirilebilir.

Hızlı Üretimde Alt Malzemeler (Takım Boz)

Hızlı üretim işlemlerinde takım bozma işlemlerinde alt malzemeler için geçerli olacak öndeğerdir. Bozulmayacak ve Bozulacak seçeneklerini içerir.

Duran Varlık Yönetimi Parametreleri

Sabit kıymetlere ait işlemlerde geçerli olacak öndeğerlerin belirlendiği seçenektir. Ticari Sistem Yönetimi bölümünde Tanımlar menüsü altında yer alır.

ÖNDEĞERLER

Amortisman Türü

Amortisman tablo ve hesaplarında kullanılacak sabit kıymet amortisman türü öndeğerini belirtir. Bu parametre,

- Normal
- Azalan Bakiyeler

olmak üzere iki seçeneğlidir.

Normal seçiminde, amortisman tutarı her dönem eşit oranlarda hesaplanır. Amortismana ayrılacak tutar eşit parçalara bölünerek yıllara yayılır.

Azalan Bakiyeler seçiminde, sabit kıymetin amortismanına tabi tutulmamış kısmı normal amortismanına göre iki katı oranla amortismanına tabi tutulur.

Yeniden Değerleme

Sabit kıymet yeniden değerlendirme öndeğeridir. **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneğlidir. Evet seçiminde, devlet tarafından açıklanan yeniden değerlendirme oranlarına göre sabit kıymet ve amortisman tutarları yeniden hesaplanır.

Değerleme Amortismanı

Sabit kıymetler için değerlendirme amortismanı öndeğeridir. **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneğlidir.

Kıst Amortismanı

Sabit kıymetler için kıst amortismanı öndeğeridir. **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneğlidir. Evet seçiminde, sabit kıymete ilk alım yılında yalnızca kalan ay sayısı oranında amortisman ayrılır.

Yatırım İndirimi

Kapsamında

Yatırım İndirim Oranı (%)

Sabit kıymetin yatırım indirimi kapsamında olup olmadığını gösterir.

Sabit kıymet yatırım indirim oranı öndeğeridir.

Amortisman Oranı

Yuvarlama

Parametreler

Amortisman Hesaplama

Seçenekleri

Amortisman oranı yuvarlama öndeğeridir. Üste yuvarlama ve Matematiksel Yuvarlama seçeneklerini içerir.

Amortisman hesaplama işleminin yıl için yapılıp yapılmayacağını belirlediği parametredir. Evet ve Hayır olmak üzere iki seçeneğlidir.

Evet seçiminin yapılması durumunda, Amortisman Tablosu sağ fare düğmesinde "Hesapla" seçeneği yer alır ve hesaplama işlemi yapılır.

Hayır seçilirse, "Hesapla" seçeneği amortisman tablosu üzerinde yer almaz.

Kıst Amortisman

Kıst amortismanının ne şekilde hesaplanacağı bu parametre ile belirlenir.

- Son yıl ayrılacak
- Yıllara yayılacak

seçeneklerini içerir.

**Azalan Amortisman
Yönteminde Oran Kontrolü
Yapılsın**

2. 5228 sayılı kanun gereği Azalan Bakiyeler yöntemine göre amortisman oranının %50'yi geçmemesi gerekmektedir.

Azalan amortisman yönteminde oran kontrolü yapılsın parametre satırında Evet seçildiğinde amortisman oranı azalan yönleme göre %50 den fazla tanımlanamayacaktır. Amortisman oranı %50 den fazla tanımlandığında oran %50 olarak kaydedilip son yıla kadar amortisman hesaplaması %50 üzerinden hesaplanıp son yıl kalan tutarın tümü amorte edilecektir.

**Kıst Amortisman
Hesaplama**

Kıst amortisman hesaplama öndeğerinin belirlenmesinde kullanılır. Bu parametre satırı

- Kalan Yıl Üzerinden
- Kalan Ay Üzerinden

seçeneklerini içerir. Yapılan seçime göre kıst amortismanı hesaplanır.

Bu parametre kullanılarak, belirli bir tarihe amortisman hesaplatılıp muhasebeleştirilen sabit kıymetler için, amortisman başlangıç tarihi değiştirilerek yeniden amortisman hesaplatılması durumunda hesaplamanın kalan yıl üzerinden yapılması sağlanır.

**Geçmiş Dönem Bilgisi
Kullanıldığında
Amortisman Hesaplaması**

Geçmiş dönem bilgisi kullanılan sabit kıymetler için amortisman hesaplama öndeğerinin belirlendiği parametredir. Bu parametre satırı

- Yıl Üzerinden
- Oran Üzerinden

seçeneklerini içerir.

Yıl seçiminde kalan yıl üzerinden amortisman hesaplanır. Oran üzerinden seçilirse, sabit kıymet kaydında belirtilen amortisman oranı üzerinden hesaplama yapılır.

Talep Yönetimi Parametreleri

Talep işlemlerinde geçerli olacak öndeğerler Talep Yönetimi Parametreleri seçeneği ile kaydedilir. Ticari Sistem program bölümünde Tanımlar menüsü altında yer alır.

Öndeğerler

Talep Karşılama Sipariş Onay Bilgisi

Talep karşılama işlemlerinde öndeğer olarak dikkate alınacak sipariş onay bilgisidir. Bu alan,

- Öneri
- Sevkedilemez
- Sevkedilebilir

seçeneklerini içerir.

Talep Karşılama Satınalma Emri Onay Bilgisi

Talep karşılama işlemlerinde öndeğer olarak dikkate alınacak satınalma emri onay bilgisidir. Bu alan,

- Onay Bekliyor
- Onaylanmadı
- Onaylandı

seçeneklerini içerir.

Karşılama Türü Satınalma Olduğunda Eklenenecek Öndeğer Fiş Türü

Talep karşılama türünün Satınalma olarak belirlenmesi durumunda, talep için hangi fiş türünün oluşturulacağı bu parametre ile belirlenir.

- Satınalma Siparişi
- Satınalma Emri

seçeneklerini içerir.

Burada belirtilen seçeneğe göre talep karşılama sonucunda satınalma siparişi ya da satınalma emri oluşması sağlanır. Parametrenin öndeğeri satınalma siparişidir.

Parametreler

Talep Karşılama Cari Hesap Seçimi

Talep karşılama işlemlerinde hangi cari hesap kartlarının listeleneceğinin belirlendiği parametredir. 2 seçeneklidir.

Tamamı listelensin seçiminde tüm cari hesaplar listelenir.

Malzeme - tedarikçi ilişkilerine uygun olanlar listelensin seçiminde talep işleminin ait olduğu cari hesaplar listelenir.

Talep Fişi Durumu

İşlemlerde öndeğer olarak dikkate alınacak talep fiş durumunun belirlendiği parametredir.

Uygun Satınalma Fişleri Talep Karşılıma Otomatik Olarak Gelsin

Talep karşılama işleminde yeni bir sipariş fişi oluşturmak / satınalma emri vermek yerine kayıtlı fişlerden teslim tarihi en uygun olanının kullanılmasını sağlayan parametredir.

Fiş Satırları Ambar Bilgisi Değiştirilebilsin

Ambar bilgisinin satırlardan girilmesini sağlayan parametredir. Bir fişte birden fazla ambardan malzeme çıkışı veya birden fazla ambara malzeme girişi yapılması söz konusu ise bu parametre satırında **Evet**

	<p>seçiminin yapılması gerekir.</p>
Siparişe Talep Aktarımında Fabrika / Ambar Kontrolü	<p>Fiş satırlarından ambar girişi ek bir özelliktir. Bu özelliğin kullanılması durumunda bu parametre malzeme yönetimi parametrelerinde yer alır.</p> <p>Taleplerin sipariş fişine aktarımında fabrika, ambar kontrolü öndedir. Evet ve Hayır seçeneklerini içerir.</p> <p>Taleplerin sipariş fişine aktarımında, fabrika ve ambar kontrolü yapılacaksa bu parametre satırında Evet seçilir. Bu durumda sipariş fişinde belirtilen ambar ve fabrika ile aynı ambar ve fabrika bilgisine sahip olan talep fişleri sipariş fişlerine aktarılabilir.</p>
Karşılandı Statüsündeki Talep Fişleri	<p>Karşılandı statüsündeki talep fişlerinde değişiklik yapıp yapılmayacağı bu parametre ile belirlenir. Değiştirilecek ve Değiştirilmeyecek seçeneklerini içerir.</p> <p>Değiştirilmeyecek seçilirse durumu karşılandı olan talep fiş bilgileri değiştirilemez.</p>
Talep Karşılama Bağlantıları İlgili Fişlerle Aktarılınsın	<p>Talep karşılama bağlantılarının aktarım öndedir. Evet ve Hayır seçeneklerini içerir. Evet denilmesi durumunda talep karşılama şekline göre bağlantılar ilgili fişlerle aktarılır.</p>
Talep Karşılamada Dikkate Alınacak Stok Seviyesi	<p>Talep karşılama işleminde stok seviyelerinin dikkate alınıp alınmayacağını belirlemek için kullanılır.</p> <ul style="list-style-type: none">• Stok Seviyesi Dikkate Alınmayacak• Güvenli Stok Seviyesi• Asgari Stok Seviyesi <p>seçeneklerini içerir.</p> <p>Güvenli stok seviyesi seçiminde, stoktan karşılanan miktar "eldeki stok miktarı – güvenlik stok" olur. Ambar transferinde ise transfer yapılan ambarın güvenlik stok seviyesi dikkate alınır.</p>
Stoktan Karşılamada Sarf Fişleri Oluşturulsun	<p>Stoktan karşılama işlemlerinde sarf fişlerinin otomatik oluşturulması öndedir. Evet ve Hayır seçeneklerini içerir. Evet seçiminde sarf fişleri otomatik oluşturulur.</p>
Stoktan Karşılama	<p>Talep karşılama işlemlerinde stoktan karşılama yapıp yapılmayacağını belirlediği parametredir. Evet ve Hayır seçeneklerini içerir.</p>
Talep Karşılama Satınalma Fişi Tarihi	<p>Hayır seçilmesi durumunda, talep karşılama işlemlerinde ambardaki stok miktarı dikkate alınmaz. Karşılama seçenekleri arasında Stoktan Karşılama yer almaz. Talebin tümü satınalma siparişi ile karşılanır.</p> <p>Talep karşılama işlemlerinde sipariş fişine / satınalma emrine gelmesi istenen tarihin belirlendiği parametredir. Bu parametre satırı</p> <ul style="list-style-type: none">• Talep Fişinin Tarihi• Günün Tarihi

seçeneklerini içerir.

Talep fişinin tarihi seçilirse, talebi karşılamak için verilen sipariş fişine ya da oluşturulan satınalma emrine talep fişi tarihi öndeğer olarak gelir.

Günün tarihi seçilirse, sipariş fişine / satınalma emrine işlemin girildiği günün tarihi gelir.

Satınalma Parametreleri

Satınalma parametreleri ile alım işlemleri ile ilgili bazı özellikler, yapılacak kontroller ve bu kontrollerin yapılış şekli ve işlemlere aktarılacak öndeğerler belirlenir.

Öndeğerler

Malzeme (Sınıfı) Satınalma Fiyatları – Türü

İşlemlere öndeğer olarak gelecek olan alış fiyat türünü belirtir. Tür öndeğeri,

- Malzeme
- Malzeme Sınıfı

olmak üzere iki seçeneklidir.

Malzeme seçiminde, fişlerde birim fiyat alanına malzeme kartına ait birim fiyat öndeğer olarak gelir.

Malzeme sınıfı seçiminde fişlerde birim fiyat alanına malzeme sınıfına ait birim fiyat gelecektir.

Malzeme (Sınıfı) Satınalma Fiyatları – KDV

Satınalma fiyatları KDV öndeğeridir.

- Dahil
- Hariç

olmak üzere iki seçeneklidir.

Dahil seçiminde, malzeme ya da malzeme sınıfına ait alım fiş ve faturalarında birim fiyat alanına KDV dahil birim fiyat öndeğer olarak gelir.

Hariç seçiminde malzeme ya da malzeme sınıfına ait alım fiş ve faturalarında birim fiyat alanına KDV hariç birim fiyat öndeğer olarak gelir.

Hizmet Satınalma Fiyatları – KDV

Hizmet satınalma fiyatları KDV öndeğeridir.

- Dahil
- Hariç

olmak üzere iki seçeneklidir.

Dahil seçiminde, hizmet kartlarına ait alım faturalarında birim fiyat alanına KDV dahil birim fiyat öndeğer olarak gelir.

Hariç seçiminde hizmet kartına ait satınalma faturalarında birim fiyat alanına KDV hariç birim fiyat öndeğer olarak gelir. Satınalma sipariş fişi satırlarındaki KDV Dahil/Hariç alanı öndeğeridir.

Satınalma Siparişleri - KDV

Dahil seçilirse birim fiyat alanında girilen değer KDV dahil malzeme/hizmet birim fiyatıdır.

İndirimler

Hariç seçilirse birim fiyat alanına girilen tutar KDV hariç birim fiyatı belirtir.

Burada yapılan seçim sipariş fişlerine öndeğer olarak aktarılır. Ancak fiş üzerinde gerekirse değiştirilebilir.

Fiş satırlarına ve fiş geneline uygulanan indirimlerin ne şekilde izleneceğinin belirlendiği parametredir. Yapılan indirimler fişte yer alan stoklara ağırlıkları oranında dağıtılabileceği gibi ayrı bir muhasebe hesabı altında da izlenebilir. Bu parametre satırı,

- Malzeme maliyetine
- Muhasebe hesabına

olmak üzere iki seçeneğlidir.

Malzeme maliyetine seçimi yapıldığında, fiş satırında yer alan stok payına düşen indirim tutarı ağırlıklı ortalama yöntemiyle hesaplanır ve o satırın net giriş ya da çıkış tutarını azaltır. Dolayısıyla maliyet sistemini, azaltılmış olan bu satır tutarı etkiler. Ayrıca stok ve satış muhasebe hesapları bu tutar üzerinden borçlanır ya da alacaklanır. Bu durumda alım irsaliyelerinde yapılan satır indirimleri ana stok satırının toplam tutarından çıkarılarak stok alım tutarı yeniden hesaplanır. Alım irsaliyelerinin geneline yapılan indirimler ise hesaplanan bu yeni tutarlara göre stok satırlarına ağırlıklı ortalama yöntemine göre dağıtılır ve her bir stok için net alım tutarı hesaplanır. Maliyet sisteminde malzeme alım tutarının ve alım maliyetinin net tutara eşit olduğu varsayılır.

Muhasebe hesabına seçiminde ise, stok satırlarının payına düşen indirim tutarı hesaplanmaz. Malzeme satırının net giriş tutarını dolayısıyla maliyeti etkilemez. Fatura muhasebeye aktarılırken indirim tutarları ayrı muhasebe hesaplarını borçlandırır ya da alacandır. Bu durumda, alım irsaliyelerinde gerek stok satırına uygulanan satır indirimleri, gerekse fiş geneline yapılan indirimler stok satırının alım tutarını etkilemez. Maliyet sisteminde stok alım tutarı ve alım maliyeti uygulanan alım indirimlerinden hiçbir şekilde etkilenmez. Muhasebeleştirme sırasında da uygulanan bu indirimlerin tutarları ayrı muhasebe hesaplarına aktararak değerlendirilir. Böylece bu tutarların firmaya olan kar arttırıcı etkisi stok maliyetlerinde değil de, farklı hesaplar arasında ayrı bir kalem olarak izlenir.

Masraflar

Satınalma fişleri ve faturalarda fişteki malzeme satırlarına ya da fiş geneline ait olan masrafların ne şekilde izleneceği bu parametre satırında belirlenir. Yapılan masraflar fişte yer alan malzemelere ağırlıkları oranında dağıtılabileceği gibi ayrı bir muhasebe hesabı altında da izlenebilir. Bu parametre satırı,

- Malzeme maliyetine
- Muhasebe hesabına

olmak üzere iki seçeneklidir.

Malzeme maliyetine seçimi yapıldığında, satırın payına düşen masraf tutarı ağırlıklı ortalama yöntemiyle hesaplanır ve o satırın net giriş ya da çıkış tutarını azaltır. Dolayısıyla maliyet sistemini, azaltılmış olan bu satır tutarı etkiler. Ayrıca stok ve satış muhasebe hesapları bu tutar üzerinden borçlanır ya da alacaklanır. Bu durumda alım irsaliyelerinde yapılan satır masrafları ana malzeme satırının toplam tutarına eklenerek stok alım tutarı yeniden hesaplanır. Alım irsaliyelerinin geneline yapılan masraflar ise hesaplanan bu yeni tutarlara göre malzeme satırlarına ağırlıklı ortalama yöntemine göre dağıtılır ve her bir stok için net alım tutarı hesaplanır. Maliyet sisteminde stok alım tutarının ve alım maliyetinin net tutara eşit olduğu varsayılır.

Muhasebe hesabına seçiminde ise, stok satırlarının payına düşen masraf tutarı hesaplanmaz. Stok satırının net giriş tutarını dolayısıyla maliyeti etkilemez. Fatura muhasebeye aktarılırken masraf tutarları ayrı muhasebe hesaplarını borçlandırır ya da alacaklandırır. Bu durumda alım irsaliyelerinde gerek stok satırına uygulanan satır masrafları, gerekse fiş geneline yapılan masraflar stok satırının alım tutarını etkilemez. Maliyet sisteminde malzeme alım tutarı ve alım maliyeti, uygulanan alım masraflarından hiçbir şekilde etkilenmez. Muhasebeleştirme sırasında da uygulanan bu masrafların tutarları ayrı muhasebe hesaplarına aktararak değerlendirilir. Böylece bu tutarların firmaya olan kar azaltıcı etkisi stok maliyetlerinde değil de, farklı hesaplar arasında ayrı bir kalem olarak izlenir.

Promosyon İndirimleri

Satınalma fişleri ve faturalarda yer alan stok satırlarına ya da fiş geneline ait olan promosyonların ne şekilde izleneceği bu parametre satırında belirlenir. Yapılan promosyonlar fişte yer alan stoklara ağırlıkları oranında dağıtılabileceği gibi ayrı bir muhasebe hesabı altında da izlenebilir. Bu parametre satırı,

- Malzemelere dağıtılacak
- Ayrı hesapta izlenecek

olmak üzere iki seçeneklidir.

Malzemelere dağıtılacak seçimi yapıldığında, satırın payına düşen promosyon tutarı ağırlıklı ortalama yöntemiyle hesaplanır ve o satırın net giriş ya da çıkış tutarını azaltır. Dolayısıyla maliyet sistemini azaltılmış olan bu satır tutarı etkiler. Ayrıca malzeme ve alış muhasebe hesapları bu tutar üzerinden borçlanır ya da alacaklanır. Bu durumda, bir alım irsaliyesinde malzeme satırına uygulanan promosyonun satır tutarı (yani promosyon olarak verilen malın miktarı x birim alış fiyatı), o promosyonun uygulandığı stok satırına yapılan bir

indirim gibi düşünülür. Stok alım fiyatı, satır tutarından promosyon satırının tutarı çıkarılarak yeniden hesaplanır. Fiş geneline uygulanan promosyonlar ise, yine fiş geneline yapılan bir indirim gibi düşünülerek stok satırlarının hesaplanan yeni tutarlarına göre ağırlıklı ortalama yöntemi kullanılarak satır başına düşen promosyon indirimi bulunur. Daha sonra bu indirimler stok satırlarının en son hesaplanan tutarlarından çıkarılarak her bir stok satırının net alım tutarı bulunur. Maliyet sisteminde stok alım tutarının ve alım maliyetinin net tutara eşit olduğu varsayılır. Promosyon alım satırlarının durumu ise biraz farklıdır. Bu satırların tutarı, uygulandıkları ana stok satırının maliyetini bir indirim gibi etkilediklerinden, maliyet sistemi açısından promosyon satırlarının alım tutarı ve maliyeti, (miktar x birim fiyat) a eşit kabul edilir. Çünkü "alım promosyonları malzeme maliyetine dağıtılacak" parametresi seçilmiştir ve alınan promosyonlar aslında stoklarımızın maliyetini azaltan bir tutar indirimi değil, stokların toplam maliyetini değiştirmeyen bir mal fazlasıdır. Dolayısıyla promosyon alım tutarlarını ana stok satırlarına bir indirim gibi uygulayıp, promosyon satırlarının maliyetini de (miktar x birim fiyat) üzerinden hesapladığımızda, stokların toplam maliyeti bu işlemlerden etkilenmez. Stoklarımızdaki mal sayısı artar.

Ayrı hesapta izlenecek seçiminde ise, stok satırlarının payına düşen promosyon tutarı hesaplanmaz. Stok satırının net giriş tutarını dolayısıyla maliyeti etkilemez. Fatura muhasebeye aktarılırken promosyon tutarları ayrı muhasebe hesaplarını borçlandırır ya da alacaklandırır. Bu durumda, bir alım irsaliyesinde malzeme satırına uygulanan promosyonun satır tutarı, stok alım fiyatını etkilemez. Fiş geneline uygulanan promosyonlar da aynı şekilde düşünülerek malzeme satırlarının alım tutarını etkilemez. Sonuçta, maliyet sisteminde stok alım tutarı ve alım maliyeti uygulanan promosyonlardan etkilenmez. Promosyon alım satırlarının durumu ise biraz farklıdır. Bu satırların tutarı, ayrı muhasebe hesaplarında bir indirim gibi izleneceğinden, maliyet sistemi açısından promosyon satırlarının alım tutarı ve maliyeti (miktar x birim fiyat) a eşit kabul edilir. Çünkü "alım promosyonları ayrı hesaplarda izlenecek" parametresi seçilmiştir ve alınan promosyonlar aslında stoklarımızın maliyetini arttırmakta, ancak promosyonların bedelsiz olarak verilmesinden sağlanan avantaj ayrı muhasebe hesaplarında gelirleri arttırıcı bir unsur olarak değerlendirilmektedir.

Faturada Ödeme Hareketleri

Faturada ödeme hareketlerinin ne şekilde izleneceğinin öndeğeri bu parametre ile belirlenir. Parametre satırı,

- Parçalı ödeme
- Ortalama ödeme

olmak üzere iki seçeneğlidir.

Parçalı ödeme seçimi yapıldığında, faturanın birden fazla

satırdan oluşması durumunda her satır için yapılan ödeme planı tanımına göre ödemeler parçalı olarak ödeme listesinde yer alır. Alım faturalarına ödeme planı ilişkilendirilirse, ödeme planında tanımlanmış olan ödeme sayısı ve vade tarihlerine göre, alım faturası parçalanarak birden fazla sayıda alacak hareketi şeklinde ödeme tahsilat hareketlerine kaydedilir ve borç takip işlemlerinde bu şekilde görüntülenir.

Ortalama ödeme seçimi yapıldığında parçalanmış tüm işlemler tek bir vade tarihine ve faize göre tek parça halinde listelenir.

Vade tarihi ve faiz parçalanmış işlemlerin ağırlıklı ortalamasından hesaplanır. Bu durumda bir alım faturasına ödeme planı ilişkilendirilirse, ödeme planında tanımlanmış olan ödeme sayısı ve bunların vade tarihleri göz önüne alınarak, ağırlıklı ortalama yöntemine göre fatura tutarının tamamının ödenmesi için gerekli ortalama vade tarihi bulunur ve alım faturası ödeme tahsilat hareketleri arasında bu vade tarihinde tek parça alacak hareketi olarak kaydedilir ve borç takip işlemlerinde bu şekilde görüntülenir.

Kullanılacak İade Maliyeti

İade maliyeti işlemlerinin ne şekilde hesaplanacağını belirlediği parametredir. Bu parametre satırı,

- Giriş maliyeti
- Güncel maliyet
- İade maliyeti

olmak üzere üç seçeneğlidir.

Giriş maliyeti seçilirse, alım iade fişinin satırlarında, iade edilen stok için, hangi alım işleminin iadesi olduğu seçilebilir ve o stok satırı ile ilişkilendirilir. Seçilen alım fişindeki birim fiyat iade fişine getirilmiş olur. Maliyet sistemi açısından, alım iade satırının çıkış maliyeti, ilişkilendirildiği mal alım hareketinin net alım tutarına eşit olur. Alım iade satırının çıkış tutarı ise alım iadesinin net tutarına eşitlenir. Çıkış tutarı ile çıkış maliyeti arasındaki farklar, kar veya zarar olarak maliyet analizi raporlarında izlenebilir.

Envanter açısından bakıldığında alım iadeleri stok maliyetini, ilişkilendirildiği alımın net tutarı üzerinden azaltır. (Çıkış tutarı envanteri etkilemez.)

Güncel maliyet seçiminde, bir alım iade fişinin satırlarında, iade edilen stok birim maliyetinin güncel maliyete eşit olacağı belirtilir. Maliyet sistemi açısından, alım iade hareketi herhangi bir stok çıkış hareketiyle (örneğin toptan satış hareketi) aynı şekilde değerlendirilir ve stokların o andaki birim maliyeti, alım iade hareketinin birim maliyetine eşitlenir. Çıkış maliyeti (birim maliyet x iade miktarı) şeklinde hesaplanır. Alım iade satırının çıkış tutarı ise alım iadesinin net tutarına eşitlenir. Çıkış tutarı

ile çıkış maliyeti arasındaki farklar, kar veya zarar olarak maliyet analizi raporlarında izlenebilir.

İade maliyeti seçiminde, bir alım iade fişinin satırlarında, iade edilen stok birim maliyetinin ne olması gerektiği kullanıcı tarafından girilir. Bu durumda maliyet sistemi açısından, alım iade satırının çıkış maliyeti, (kullanıcı tarafından girilen birim maliyet x iade miktarı) şeklinde hesaplanır. Alım iade satırının çıkış tutarı ise alım iadesinin net tutarına eşitlenir. Çıkış tutarı ile çıkış maliyeti arasındaki farklar, kar veya zarar olarak maliyet analizi raporlarında izlenebilir.

Envanter açısından bakıldığında alım iadeleri stok maliyetini, kullanıcı tarafından girilen maliyet üzerinden azaltır. (Çıkış tutarı envanteri etkilemez) İade maliyeti bir alım işlemi ile ilişkilendirilebilir. Bu durumda bir alım iade fişinin satırlarında, iade edilen stok için hangi alım işleminin iadesi olduğu seçilebilir ve o stok satırı ile ilişkilendirilebilir.

Sipariş onay bilgisi öndeğerinin belirlendiği parametredir. Bu parametre satırı,

- Öneri
- Sevk edilemez
- Sevk edilebilir

olmak üzere üç seçenektir.

Öneri seçilirse, kaydedilen siparişin onay bilgisi Öneri olacaktır. Onay bilgisi öneri olan sipariş irsaliye ve faturaya aktarılamaz.

Sevk edilemez seçiminde, kaydedilen siparişin onay bilgisi Sevk edilemez olacaktır.

Sevk edilebilir seçiminde, kaydedilen siparişin onay bilgisi Sevk edilebilir olacaktır. Sipariş fişleri için verilen her üç durum da istenildiğinde verilen sipariş fişlerinde, sağ fare düğmesi menüsünde yer alan **Onay bilgisi** seçeneği ile değiştirilebilir.

Sipariş Onay Bilgisi

İstenilen Teklif Sayısı

Satınalma teklifleri için, tedarikçilerden istenecek teklif sayısı öndeğeridir.

Emir Onay Bilgisi

Satınalma emirleri için emir kaydı onay durumu öndeğeridir. Bu parametre

- Onay Bekliyor
- Onaylanmadı
- Onaylandı

seçeneklerini içerir. Satınalma emri kaydedilirken burada yapılan onay durumu seçeneği ile kaydedilir. Durum değişiklikleri satınalma emirleri listesindeki Onay Bilgisi

seçeneği ile değiştirilir.

Teklif Onay Bilgisi

Satınalma teklifleri için teklif kaydı onay durumu öndeğeridir. Bu parametre,

- Onay Bekliyor
- Onaylanmadı
- Onaylandı

seçeneklerini içerir. Satınalma teklifi kaydedilirken burada yapılan onay durumu seçeneği ile kaydedilir. Durum değişiklikleri satınalma teklifleri listesindeki Onay Bilgisi seçeneği ile değiştirilir.

Sözleşme Onay Bilgisi

Satınalma sözleşmeleri için sözleşme kaydı onay durumu öndeğeridir. Bu parametre,

- Onay Bekliyor
- Onaylanmadı
- Onaylandı

seçeneklerini içerir. Satınalma sözleşmesi kaydedilirken burada yapılan onay durumu seçeneği ile kaydedilir. Durum değişiklikleri satınalma sözleşmeleri listesindeki Onay Bilgisi seçeneği ile değiştirilir.

İrsaliye Durumu

İrsaliye kayıt durumu öndeğeridir. **Öneri** ve **Gerçek** olmak üzere iki seçeneğidir. Öneri seçiminde irsaliyeler öneri durumunda kaydedilir. Öneri durumunda kaydedilen irsaliyeler faturaya aktarılamaz. İrsaliye kayıt durumu değişikliği, irsaliyeler listesinde sağ fare düğmesi menüsünde yer alan Durum Değiştir seçeneği ile yapılır.

Fatura Durumu

Fatura kayıt durumu öndeğeridir. **Öneri** ve **Gerçek** olmak üzere iki seçeneğidir. Öneri seçiminde irsaliyeler öneri durumunda kaydedilir. Fatura kayıt durumu değişikliği, faturalar listesinde sağ fare düğmesi menüsünde yer alan "Durum Değiştir" seçeneği ile gerçekleştirilir.

İrsaliye Sevk Durumu

İrsaliyeler için sevk durumu öndeğeridir. Bu parametre

- Sevk edildi
- Sevk edilmedi

seçeneklerini içerir.

Sevk edildi seçilirse, irsaliyeler sevk edildi statüsünde, satış ve satınalma irsaliyeleri listelerinde yer alır. Sevk durumunu değiştirmek için satış ve satınalma irsaliyeleri listelerinde sağ fare tuşu menüsünde yer alan Sevk Geri Al seçeneği kullanılır.

Sevk edilmedi seçilirse, irsaliyelerin sevk edildi durumuna getirilmesi için, sağ fare tuşu menüsünde yer alan **Sevket**

seçeneği kullanılır.

Tevkifat Payı

Müstahsil makbuzlarına öndeğer olarak gelecek tevkifat payıdır.

Tevkifat Paydası

Müstahsil makbuzlarına öndeğer olarak gelecek tevkifat paydasıdır.

Hizmet Dağıtım Tipi

İthalat masrafı olarak kullanılan hizmet kartları içerisinde hizmet dağıtım tipinin öndeğer olarak belirlenmesi için kullanılır.

- Dağıtılmayacak
- Malzeme Bedeli
- Malzeme Miktarı
- Ağırlık
- Hacim
- Oran
- Tutar
- İthalat Bedeli

seçeneklerini içerir.

Muhasebeleştirme

Romanya ve Bulgaristan mevzuatlarına göre İade ve Fiyat Farkı Faturaları için (-) muhasebeleştirme yapılmaktadır. Bu faturalar için muhasebeleştirme öndeğerinin belirlendiği parametredir. Bu parametre,

- (-) Muhasebeleşecek
- (+) Muhasebeleşecek

seçeneklerini içerir. İade faturalarının (-) değerlerle muhasebeleşmesi için bu parametrelerden (-) Muhasebeleşecek seçeneğinin işaretlenmesi gerekir.

Fiyat Farkı ve İade Faturaları için düzeltme kayıtları, fatura ne şekilde oluşturulmuş ise bunun tam tersi şeklinde oluşturulur. Yani faturalar (+) muhasebeleştirilmiş ise (-) düzeltme kayıtları, (-) muhasebeleştirilmiş ise (+) Muhasebe kayıtları oluşturulur.

Parametreler

Kullanılacak Sevkiyat Adresi

Sevk işlemlerinde kullanılacak sevkiyat adresi öndeğerinin belirlendiği parametredir. Bu satır,

- Cari Hesaptan Aktarılacak
- Sevkiyat Hesabından Aktarılacak

olmak üzere iki seçeneğlidir.

Cari hesaptan aktarılacak seçiminde, cari hesap sevk adresi öndeğer olarak kullanılır.

İrsaliye / Sipariş / Sözleşme Aktarımında Genel İndirim ve Masraflar

Sevkiyat hesabından aktarılacak seçiminde ise, fiş/fatura üzerinde belirtilen sevkiyat hesabına ait sevkiyat adresi öndeğer olarak kullanılacaktır.

Verilen siparişlerin mal alım irsaliyesi veya mal alım faturasına, alım irsaliyelerinin ise mal alım faturasına aktarılması durumunda ve sözleşme aktarımlarında fiş geneline ait indirim ve masrafların ne şekilde aktarılacağı bu parametre ile belirlenir. Parametre satırı,

- Fişte girildiği şekilde
- Tutara çevrilecek
- Aktarılmayacak

olmak üzere üç seçeneklidir. Bir faturaya birden fazla irsaliye aktarılabilir. Bu irsaliyelerde farklı oranlarda uygulanmış indirimler ve masraflar olabileceği gibi, formül tanımlanmış indirim ve masraf kartları da olabilir. İrsaliye geneline uygulanmış bu farklı indirimler faturaya aktarıldığında izlenecek kural bu parametre seçeneği ile belirlenir.

Fişte girildiği şekliyle seçimi yapıldığında, irsaliye ya da sipariş fişinde fiş geneline yapılmış olan indirim ve masraflar yine bu değerler üzerinden faturaya aktarılır. Bu durumda fatura geneline ait indirim ve masraflar yeni değerlere göre yeniden hesaplanır.

Tutara çevrilerek seçimi yapıldığında, fiş aktarılmadan önceki indirim ve masraf tutarları sabit kabul edilir. Oran ya da formül bilgileri yok sayılır sadece tutar olarak aktarılırlar.

Aktarılmayacak seçiminde ise fiş geneline ait indirim ve masraflar aktarılmaz.

(FD) İrsaliye / Sipariş – Teklif Yönetimi Fişleri Aktarımında Fiyatlandırma Dövizi

İrsaliyeye aktarılan sipariş fiş satırına, faturaya aktarılan irsaliye ve sipariş satırlarına ya da sipariş ve faturaya aktarılan teklif yönetimi fişlerine ait fiyatlandırma döviz bilgileri, döviz kuru ve dövizli fiyattan oluşur. Teklif yönetimi fişlerinin sipariş ve faturaya, siparişlerin irsaliyeye ve faturaya, irsaliyelerin ise faturaya aktarımında fiyatlandırma döviz kuruna ait bilgilerin ne şekilde aktarılacağı belirlendiği parametre seçeneğidir.

- Kuru güncellenecek
- Kuru güncellenmeyecek

olmak üzere iki seçeneklidir.

Kuru güncellenecek seçiminde, fiyatlandırma döviz kuru işlemin yapıldığı tarihe göre güncellenir ve yerel para birimi cinsinden girilmiş olan birim fiyat değiştirilir.

Kuru güncellenmeyecek seçimi yapıldığında, teklif yönetimi fişleri ile sipariş fişi ya da irsaliyede girilen fiyatlandırma döviz kuru faturada değiştirilmeden aynen kullanılır.

(İD) İrsaliye / Sipariş - Teklif Yönetimi Fişleri Aktarımında İşlem Döviz

İrsaliyeye aktarılan sipariş fiş satırına, faturaya aktarılan irsaliye ve sipariş satırlarına ya da sipariş ve faturaya aktarılan teklif yönetimi fişlerine ait işlem döviz bilgileri, döviz kuru ve dövizli tutardan oluşur. Teklif yönetimi fişlerinin sipariş ve faturaya, siparişlerin irsaliyeye ve faturaya, irsaliyelerin ise faturaya aktarımında işlem döviz kuruna ait bilgilerin ne şekilde aktarılacağı belirlendiği parametre seçeneğidir.

- Kuru güncellenecek
- Kuru güncellenmeyecek

olmak üzere iki seçenektir.

Kuru güncellenecek seçiminde, işlem döviz kuru işlemin yapıldığı tarihe göre güncellenir ve yerel para birimi cinsinden girilmiş olan birim fiyat değiştirilir.

Kuru güncellenmeyecek seçimi yapıldığında, teklif yönetimi fişleri ile sipariş fişi ya da irsaliyede girilen işlem döviz kuru değiştirilmeden aynen kullanılır.

Teklif / Sipariş / İrsaliye / Fatura Hareketlerinde İşlem Döviz Kuru Değiştiğinde

Teklif, sipariş, irsaliye ve fatura hareketlerinde, daha sonra oluşabilecek işlem döviz kur değişikliğinde, fiş yada faturaya ait tutar bilgilerinin güncellenip güncellenmeyeceği bu parametre ile belirlenir.

- İşlem Döviz Tutarları Güncellenecek
- Yerel Para Birimi Tutarları Güncellenecek

seçeneklerini içerir.

İşlem döviz tutarı güncellenecek seçiminde, fiş veya faturadaki dövizli tutar güncellenir. Fişin yerel para birimi üzerinden tutarı değişmez.

Yerel para birimi tutarı güncellenecek seçiminde ise, değişen işlem döviz kuru doğrultusunda fiş veya faturanın yerel para birimi üzerinden tutarı güncellenir.

Siparişteki Promosyonların Sevkiyatı

Siparişteki promosyonların ne şekilde sevkedileceğinin belirlendiği parametre satırıdır. Sipariş fişinde kaydedilen promosyonlar,

- Seçilerek sevkedilecek
- Malzeme ile beraber sevkedilecek

olmak üzere iki şekilde sevk edilir.

Seçilerek sevkedilecek seçiminde, sipariş fatura ya da

irsaliyeye aktarılırken sipariş fişindeki promosyon satırları da ayrı listelenir ve seçime bağlı olarak aktarılır.

Malzeme ile beraber sevkedilecek seçiminde, sipariş fişinde kaydedilen promosyon satırları ayrı listelenmez ve malzeme seçildiğinde aktarılır.

Sipariş Sevkinde Fabrika/Ambar Kontrolü

Sipariş sevkinde fabrika ve ambar kontrolünün yapılıp yapılmayacağı bu parametre satırında belirlenir. **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneğlidir.

Siparişin ait olduğu fabrika/ambar dışında bir ambara sevk edilmemesi gerekiyorsa Evet seçilir. Bu durumda bir sipariş fişi irsaliyeye aktarılırken, sipariş fişinde girilmiş olan ambar ve fabrika numarası ile irsaliyedeki ambar ve fabrika numarası farklı ise program uyarı verir ve sevk işlemi yapmaz. Hayır seçiminde ise sipariş aktarımında ambar kontrolü yapılmaz.

Tarih Değişikliğinde Raporlama Döviz

Raporlama döviz kurunun fiş ya da fatura tarihindeki değişiklikten nasıl etkileneceğini belirleyen parametredir. Parametre,

- Kuru güncellenecek
- Kuru güncellenmeyecek

olmak üzere iki seçeneğlidir.

Kuru güncellenecek seçimi yapılırsa, kayıtlı fişin tarihi değiştirildiğinde program kullanıcıyı, fiş tarihinin değiştirildiği ve raporlama döviz kurunun yeni tarihe göre değiştirileceğini belirten mesajla uyarır. Mesaja onay verilmesi durumunda yeni tarih için geçerli olan kur değeri üzerinden raporlama döviz bilgileri güncellenir.

Kuru güncellenmeyecek seçiminde ise tarih değişikliğinde raporlama döviz kuru güncellenmez.

Tarih Değişikliğinde İşlem Döviz

İşlem döviz kurunun fiş ya da fatura tarihindeki değişiklikten nasıl etkileneceğini belirleyen parametredir. Parametre,

- Kuru Güncellenecek
- Kuru Güncellenmeyecek

olmak üzere iki seçeneğlidir.

Kuru güncellenecek seçimi yapılırsa, kayıtlı fişin tarihi değiştirildiğinde program kullanıcıyı, fiş tarihinin değiştirildiği ve işlem döviz kurunun yeni tarihe göre değiştirileceğini belirten mesajla uyarır. Mesaja onay verilmesi durumunda yeni tarih için geçerli olan kur değeri üzerinden işlem döviz bilgileri güncellenir.

Kuru güncellenmeyecek seçiminde ise tarih değişikliğinde işlem döviz kuru güncellenmez.

Otomatik Fiş Basımları

Satınalma işlemlerinde kullanılan sipariş fişleri, satınalma irsaliyeleri ve faturalarının ne zaman yazıcıdan alınacağı,

- Otomatik irsaliye basımı
- Otomatik sipariş basımı
- Otomatik fatura basımı

satırlarında belirlenir.

Bu parametre satırları **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneğidir. Mal alım işlemlerinde, işleme ait belgenin kaydedilir kaydedilmez yazıcıdan alınması isteniyorsa her bir belgeye ait otomatik basım satırında Evet seçeneği işaretlenir. Otomatik basım yapılmayacaksa Hayır seçimi yapılır. Bu durumda fiş ya da faturalar "Yaz" seçeneği ile tek, tek ya da toplu basım seçeneği ile topluca bastırılır.

Otomatik Barkod Basımı

Barkod etiket basımı öndegeridir. Evet ve Hayır seçeneklerini içerir. Evet seçiminde etiekt basımları otomatik yapılır.

Talep Fişi Satırları

Talep fişi satırlarının sipariş ve faturalara aktarım şekli öndegerinin belirlendiği parametredir.

- Koda Göre Birleştirilerek Aktarılacak
- Ayrı Ayrı Aktarılacak

seçeneklerini içerir.

Koda göre birleştirilerek aktarılacak seçilirse, talep fişinde aynı malzeme/hizmete ait satırlar birleştirilerek aktarılır.

Ayrı ayrı aktarılacak seçilirse talep fişinde yer alan her satır ayrı aktarılır.

Sipariş/İrsaliye/Fatura Satırları Basım Şekli Parametreleri

İrsaliye, fatura ve sipariş fişlerinin ne şekilde bastırılacağı, irsaliye satırları, sipariş satırları, fatura satırları parametre satırlarında belirlenir. Bu parametre satırları,

- Ayrı ayrı basılacak
- Koda göre birleştirilecek
- Grup koduna göre birleştirilecek

olmak üzere üç seçeneğidir.

Ayrı ayrı basılacak seçiminde, fiş/faturada yer alan her satır bastırılır.

**Sipariş / İrsaliye / Fatura Satırları
Malzeme / Grup Koduna Göre
Birleştirilirken Farklı Fiyatlı Satırları**

Koda göre birleştirilecek seçiminde, fatura/fiş üzerinde aynı malzemeye ait işlemin olması durumunda bu satırlar birleştirilerek yazdırılır.

Grup koduna göre birleştirilecek seçiminde ise, fatura/fiş üzerinde aynı grup koduna sahip malzemelere ait satırlar birleştirilerek yazdırılır.

Sipariş, irsaliye ve fatura basımlarında, aynı grup koduna sahip malzemelere ait satırlar birleştirilerek yazdırılırken, malzemelere ait farklı fiyatlı satırların ne şekilde basılacağını belirlemek için kullanılan parametredir.

- Birleştirilmesin
- Birleştirilsin ve Ortalama Fiyat Bulunsun
- Birleştirilsin ve Fiyatı Boş Göstersin

seçeneklerini içerir.

“Birleştirmesin” seçiminde, fiş/faturada yer alan malzemelere ait farklı fiyatlar ayrı satırlar halinde yazdırılır.

“Birleştiresin ve Ortalama Fiyat Bulunsun” seçiminde, fiş/faturada yer alan malzemelere ait farklı fiyatlar tek satır halinde ortalama fiyat alınarak yazdırılır.

“Birleştirilsin ve Fiyatı Boş Göstersin” seçiminde, fiş/faturada yer alan malzemelere ait farklı fiyatlar birleştirilir ve fiyat boş gösterilir.

**Sipariş, İrsaliye, Fatura Satırları
Sıralaması**

Sipariş, irsaliye ve fatura satırlarında farklı stoklara ait işlemlerin yer alması durumunda, satırların ne şekilde sıralanacağı bu parametre ile belirlenir. Parametre,

- Sıralanmayacak
- Koda göre sıralanacak
- Açıklamaya göre sıralanacak

olmak üzere üç seçeneğlidir.

Sıralanmayacak seçiminde, stoklar, fiş satırlarında kaydedildikleri sırada yer alır.

Açıklamaya göre sıralanacak seçiminde, fiş satırları stokların açıklamalarına göre sıralanır.

Koda göre sıralanacak seçiminde, fiş satırları stokların kodlarına göre sıralanır.

Koda ve açıklamaya göre sıralama seçenekleri, sipariş, irsaliye ve faturalar kaydedildikten sonra geçerli olacaktır.

Sipariş Form Basımı

Sipariş form basımının ne şekilde yapılacağı bu parametre satırında belirlenir. Sipariş basımı parametresi,

- Fiş Satır Sırasına Göre
- Teslim Tarihine Göre

olmak üzere iki seçeneğlidir.

Fiş satır sırasına göre seçilirse, siparişler fişteki satır sırası dikkate alınarak basılır.

Teslim tarihe göre seçilirse, siparişler teslim tarihlerine göre gruplanarak basılır.

Fatura Basımı

Fatura basımının ne şekilde yapılacağı bu parametre satırında belirlenir. Fatura basımı parametresi,

- Sadece fatura
- Fatura + İrsaliye

olmak üzere iki seçeneğlidir.

Sadece fatura basımında yalnızca fatura basılır.

Fatura ve irsaliye birlikte seçiminde ise fatura ve bu faturaya ait irsaliyeler birlikte basılır.

Karma Koli Satırları Basılacak İşlemler

Bu parametre satırında yapılacak seçimle, karma koli malzemeyi oluşturan satırların basılacağı fiş ve faturalar belirlenir. Parametre satırı,

- Satınalma Emir Fişi
- Satınalma Teklif Fişi
- Satınalma Sözleşme Fişi
- Satınalma Siparişleri
- Satınalma İrsaliyeleri
- Satınalma Faturaları

seçeneklerini içerir.

Fişte hareket gören karma koliyi oluşturan malzemelere ait satırların basılacağı işlemler Ekle seçeneği ile tek tek ya da Hepsini seçeneği ile toplu olarak seçilir ve Seçilenler alanına aktarılır.

Malzeme Sınıfı Detay Satırları

Bu parametre satırında yapılacak seçimle, malzeme sınıfı detay

satırlarının fiş ve faturalarda basılıp basılmayacağı belirlenir. Bu parametre satırı,

- Sipariş
- İrsaliye
- Fatura

olmak üzere üç seçeneğlidir.

Malzeme sınıfı altında yer alan alt malzemelere ait satırların basılacağı işlemler seçilir.

Tablolu Malzeme Detay Satırları

Bu parametre "malzeme sınıfı detay satırları" parametresinde ilgili fiş türü (sipariş/irsaliye/fatura) seçili ise çalışır. Bu parametre satırında yapılacak seçimle, tablolu malzeme sınıfı detay satırlarının sipariş, irsaliye ve fatura basımlarında ne şekilde görüntüleneceği belirlenir.

- Liste Şeklinde Basılsın
- Tablo Şeklinde Basılsın

olmak üzere iki seçeneğlidir.

Liste şeklinde seçiminde, fiş ya da faturada hareket gören tablolu malzeme sınıfı altında yer alan malzemeler liste halinde basılır.

Tablo şeklinde seçiminde, fiş ya da faturada hareket gören tablolu malzeme sınıfı altında yer alan malzemeler tabloda yer aldığı haliyle basılır.

Satınalma/Satış Koşulları

Bu parametre ile alış/satış koşullarının okunma şekli belirlenir.

- Sadece ilk hesaplamada okunacak
- Her hesaplamada okunacak

olmak üzere iki seçeneğlidir.

Sadece ilk hesaplamada okunacak seçiminde fiş ve faturalarda uygulanan alış/satış koşulları ilk hesaplamada okunur ve bir tabloya yazılır. Sonraki hesaplamalarda bu tablodan okunur.

Fişlerde Cari Hesap / Malzeme Uygunluk Kontrolü

Malzemelerin alındığı tedarikçiler ile satıldığı müşteriler, malzeme kartında Müşteriler/Tedarikçiler penceresinden kaydedilir.

Verilen sipariş fişleri ile alım irsaliye ve faturalarında cari hesap malzeme uygunluğu kontrolü yapılarak malzeme hareketinin, malzeme kartında belirtilen tedarikçilere yapılması sağlanır. Bunun için Satınalma parametre seçeneklerinden Fişlerde Cari Hesap Malzeme Uygunluğu parametresi kullanılır ve kontrol şekli belirlenir. Bu parametre satırı,

- İşleme Devam Edilecek
- Kullanıcı Uyarılacak
- İşlem durdurulacak

seçeneklerini içerir.

İşleme devam edilecek seçiminin malzeme/cari hesap uygunluğu kontrol edilmez.

Kullanıcı uyarılacak seçiminde, sipariş, irsaliye ya da faturada belirtilen cari hesap, malzeme kartında tanımlanmamış ise kullanıcı uyarılır ve işlem kullanıcı kontrolü altında kaydedilir. Kontrol fişte yer alan her malzeme için ayrı ayrı yapılır.

İşlem durdurulacak seçiminde ise cari hesap malzeme uygunluğu sağlanmadan fiş kaydedilmez. Uygunluk kontrolü fiş satırlarında yer alan her malzeme için ayrı ayrı yapılır. Fişlerde, malzeme sınıfı ve karma koli türündeki satırlarda cari hesap/malzeme uygunluğu, malzeme sınıfı ve karma koli malzeme kartında belirtilen tedarikçiler dikkate alınarak yapılır. Promosyon, ek malzeme, indirim, masraf ve fason türündeki satırlarda uygunluk kontrolü yapılmaz.

Temin Süresi Yoksa, Siparişte Temin Tarihi

Malzeme kartında temin süresi belirtilmeyen malzemeler için sipariş temin tarihi öndeğerini belirlemek için kullanılır.

Malzemelerin temin süreleri, her ambar için ayrı ayrı belirlenir. Temin süreleri malzeme Müşteri/Tedarikçiler sayfasında, cari hesaba ya da ticari işlem grubuna göre verilir. Verilen sipariş fişlerinde burada belirtilen temin süresi dikkate alınır ve temin tarihi hesaplanır.

Sipariş fişi tarihi üzerine kartta belirtilen temin süresi eklenir ve bulunan tarih temin tarihi alanına aktarılır. Malzeme kartında temin süresinin belirtilmemesi durumunda teslim tarihi öndeğeri, "Temin Süresi Yoksa, Siparişte Temin Tarihi" parametre satırında belirlenir. Bu parametre,

- Fiş tarihi öndeğer gelecek
- Boş bırakılacak

olmak üzere iki seçeneğlidir.

Fiş tarihi öndeğer gelecek seçiminde, satırda işlem gören malzeme için teslim tarihi belirtilmemişse sipariş fişi tarihi öndeğer olarak gelir.

Boş bırakılacak seçiminde ise, teslim tarihi boş olarak gelir. Malzemenin temin süresi malzeme kartında müşteri/tedarikçiler sayfasında kaydedilir. Temin süresi tedarikçi ya da ticari işlem

Temin Tarihinde Temin Süresi Kontrolü

İrsaliye ve Fatura Hareketlerinde Sipariş Kontrolü

grubu bazında verilir. Burada verilen temin süresi, sipariş fişi tarihi üzerine eklenir ve fişteki temin tarihi alanına aktarılır. Ancak kullanıcı tarafından değiştirilebilir.

Eğer temin tarihinin kartta verilen temin süresini aşması istenmiyorsa bu parametre satırında **Yapılacak** seçeneği işaretlenir. Bu durumda Sipariş fişlerinde kartta verilen bu temin süresini aşan temin tarihi verildiğinde fiş kaydedilmez. İrsaliye ve faturalarda sipariş bağlantısı kontrolünün sağlandığı parametredir.

Yapılmayacak seçiminde irsaliye ve fatura satırlarında sipariş bağlantısı kontrol edilmez, sipariş ve malzeme hareketleri kaydedilir.

Yapılacak seçiminde sipariş bağlantısı olmayan irsaliye ve faturalar kaydedilmez.

Tamamı Sevkedilmiş Siparişler

Tamamı sevkedilmiş sipariş bilgilerinde değişiklik yapıp yapılmayacağı bu parametre ile belirlenir.

Değiştirilmeyecek seçilirse bir kısmı sevkedilen sipariş bilgileri değiştirilemez.

Değiştirilecek seçilirse sevk kontrolü yapılmaz ve her aşamada sipariş bilgileri değiştirilebilir.

Kısmi Sevkedilmiş Siparişler

Bir kısmı sevkedilmiş sipariş fiş bilgilerinin güncellenmesi öndegeridir. Değiştirilecek ve Değiştirilmeyecek seçeneklerini içerir.

Siparişin bir kısmının karşılanması durumunda, bekleyen kısım sevk edilinceye kadar ki sürede sipariş fiş bilgilerinin değiştirilmesi istenmiyorsa bu parametre satırında Değiştirilmeyecek seçeneğinin işaretlenmesi gerekir. Bu durumda fiş bilgilerinde değişiklik yapılamaz.

Değiştirilecek seçiminin yapılması durumunda kısmi sevk durumu dikkate alınmaz ve fiş bilgilerinde değişiklik yapılabilir.

Siparişte Sevkiyat Adresi Kontrolü

Sipariş fişlerinin sevkiyat adresi belirtilmeden kaydedilmemesi isteniyorsa bu parametre satırında **yapılacak** seçiminin yapılması gerekir. Sipariş fişleri detay penceresinden sevkiyat adresi girilmeden fiş kaydedilmez.

İade İşlemleri Siparişi Etkileyecek

İade işlemlerinin siparişi ne şekilde etkileyeceğinin belirlendiği parametredir. **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneklidir.

Giriş-çıkış maliyeti ile iade işlemlerinde siparişin açığa çıkmaması isteniyorsa yani siparişin iadesi kapanması ile eşdeğerse bu parametre kullanılır.

Evet seçiminin yapılması durumunda bir irsaliye ya da fatura iade tipi "giriş/çıkış maliyeti" ile iade edilirse iade miktarı kadar sipariş miktarı açığa çıkmış sayılır, bu nedenle sevkedilen miktar ve bekleyen miktar yeniden hesaplanır.

Hayır seçiminde iade durumunda, iade miktarı kadar sipariş açığa çıkmaz. İade faturaları kesilmiş olsa bile iade miktarları sevkedilen toplamından çıkarılmaz ve alınan sipariş toplamına eklenmez.

İade edilen fatura ya da irsaliye iptal edildiğinde ya da silindiğinde toplamlar iade işleminin tam tersi şekilde güncellenmez.

Sipariş/İrsaliye/Fatura Hareketlerinde Ödeme Planı Kontrolü

Satınalma fiş ve fatura satırlarındaki hareketler için ödeme planı kontrolünün sağlandığı parametredir. Fiş ve fatura satırlarındaki malzeme/hizmet bedelinin hangi ödeme planına göre kapatılacağı ödeme planı kolonunda kaydedilir. Ödeme planı belirtmeden işlemin kaydedilmemesi için bu parametre satırında **yapılacak** seçiminin yapılmış olması gerekir.

Satınalmada Genel Lot Numaraları

Lot numaralarının tedarikçi esas alınarak verilmesi durumunda bu parametre satırı kullanılır. **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneklidir.

Evet seçiminin yapılması durumunda, alım irsaliye ve faturalarında her malzeme satırı için tek bir lot verilir. Yani fiş geneline ait izleme yapılır. Tedarikçiye ait Lot numaraları ise Sistem İşletmeni program bölümünde **Kayıt Numaralama** seçeneği ile belirlenir. Lot numaraları fiş satırlarında sağ fare düğmesi menüsünde yer alan "Lot Kayıtları Oluştur" seçeneği ile verilir. Verilen numara fiş/fatura üst bölümünde yer alan Lot No alanında görüntülenir. Tedarikçi bazında fiş geneline verilen not numaralarına ait hareketler malzeme kartları listesinde sağ fare düğmesi menüsünde yer alan **Lot/Seri numaraları** seçeneği ile izlenir. Lot seri numaraları penceresinde ilgili lot kaydının üzerinde "Hareketler" düğmesi tıklandığında Lot kaydına ait alış ve satış işlemlerine ait toplamlar listelenir. "Hareketler" seçeneği ile işlem bilgileri listelenir.

İrsaliye Basımında Detay Satırları

Malzemelere ait **seri, lot** numaraları ve **stok yeri** bilgileri bilgilerini irsaliyeye yazdırmak için kullanılır.

İrsaliyede Seri Takipli Detay Satır Basım Şekli

İrsaliyelerde, seri izleme yöntemi ile takip edilen malzemeler için detay satırı basım şekli öndeğeridir. Bu parametre Alt Alta Yan Yana

Seçeneklerini içerir. İrsaliye basımında detay satırları parametre satırında seçilen satırlar bu parametrede seçilen basım şekline göre yazdırılır.

Fatura Basımında Detay Satırları

Malzemelere ait **seri, lot** numaraları ve **stok yeri** bilgileri

bilgilerini faturaya yazdırmak için kullanılır.

Faturada Seri Takipli Detay Satırı Basım Şekli

Faturalarda, seri izleme yöntemi ile takip edilen malzemeler için detay satırı basım şekli öndedir. Bu parametre Alt Alta Yan Yana

Seçeneklerini içerir. Fatura basımında detay satırları parametre satırında seçilen satırlar bu parametrede seçilen basım şekline göre yazdırılır.

İrsaliye Seri/Lot/Stok Yeri Takibinde Miktar Kontrolü

İrsaliyelerde izleme yapılan malzemelere ait seri / lot / stok yeri bilgilerinde miktar belirtilmediğinde kontrolün ne şekilde yapılacağı bu parametre ile belirlenir. Parametre satırı,

- İşleme devam edilecek
- Kullanıcı uyarılacak
- İşlem durdurulacak

seçeneklerini içerir.

Kullanıcı uyarılacak seçiminde, miktar girilmemiş satırları içeren fişler kullanıcı onayı ile kaydedilir.

İşlem durdurulacak seçiminde miktar girilmeden fiş kaydedilmez.

İşleme devam edilecek seçiminde miktar kontrolü yapılmaz.

Fatura Seri/Lot/Stok Yeri Takibinde Miktar Kontrolü

Faturalarda izleme yapılan malzemelere ait seri / lot / stok yeri bilgilerinde miktar belirtilmediğinde kontrolün ne şekilde yapılacağı bu parametre ile belirlenir. Parametre satırı,

- İşleme devam edilecek
- Kullanıcı uyarılacak
- İşlem durdurulacak

seçeneklerini içerir.

Kullanıcı uyarılacak seçiminde, miktar girilmemiş satırları içeren fişler kullanıcı onayı ile kaydedilir.

İşlem durdurulacak seçiminde, miktar girilmeden fiş kaydedilmez.

İşleme devam edilecek seçiminde miktar kontrolü yapılmaz.

Öneri Sipariş Basımı

Öneri statüsündeki sipariş fişlerinin yazdırılıp yazdırılmayacağı bu parametre satırında belirlenir. **Hayır** seçiminin yapılması durumunda öneri durumundaki sipariş fişleri tek ya da toplu olarak yazdırılmaz.

Öneri İrsaliye Basımı

Öneri statüsündeki irsaliyelerin yazdırılıp yazdırılmayacağı bu parametre satırında belirlenir. **Hayır** seçiminin yapılması

durumunda öneri durumundaki irsaliyeler tek ya da toplu olarak yazdırılmaz.

Öneri Fatura Basımı

Öneri statüsündeki faturaların yazdırılıp yazdırılmayacağı bu parametre satırında belirlenir. **Hayır** seçiminin yapılması durumunda öneri durumundaki faturalar tek ya da toplu olarak yazdırılmaz.

Fatura Satırlarında Birim Fiyat Kontrolü

Fatura satırlarına birim fiyat girilmeden faturanın kaydedilmemesini sağlayan parametredir. Birim fiyat kontrolü parametresi,

- İşleme devam edilecek
- Kullanıcı uyarılacak
- İşlem durdurulacak

olmak üzere üç seçeneğlidir.

İşleme devam edilecek seçiminde, herhangi bir kontrol yapılmaz.

Kullanıcı uyarılacak seçiminde, fatura kaydı sırasında birim fiyat girilmemiş satırlar olup olmadığı kontrolü yapılarak kullanıcı "birim fiyat girilmemiş satırlar var" şeklinde uyarılır. Fatura kullanıcının onay vermesi durumunda kaydedilir.

İşlem durdurulacak seçiminde, birim fiyat girilmeden fatura kaydedilemez.

Otomatik Ödeme/Tahsilatta Kullanılacak Bölüm

Satınalma işlemlerine ait otomatik ödemelerin yapılacağı bölümün belirlendiği parametredir.

- Kasa
- Ticari Sistem Yönetimi

seçeneklerini içerir.

Kasa seçiminin yapılması durumunda ödemelere ait nakit ödeme/tahsilat, çek ve senet kayıtları kasadan kesilir.

Ticari Sistem Yönetimi seçiminde ise, ödemelerde kullanılan fişler ilgili program bölümlerinden (cari hesap işlemleri, çek senet bordroları vb) kaydedilir.

Seri/Lot/Stok Yeri Miktarı Değiştiğinde Otomatik Pencere Açılımı

Seri /Lot miktarları değiştiğinde seri ve lot giriş penceresinin otomatik olarak açılacağı işlemlerin belirlendiği parametredir. **İrsaliyelerde** ve **Faturalarda** olmak üzere iki seçeneğlidir.

Hızlı Giriş Penceresi Otomatik Açılımı

Malzeme özelliklerine göre hızlı giriş yapılmasını sağlayan hızlı giriş penceresinin otomatik olarak açılacağı fiş türlerinin belirlendiği parametredir.

Faturalardaki Boş Muhasebe Kodlarını

Alım faturalarındaki boş muhasebe kodlarının otomatik olarak

Otomatik Doldur

doldurulmasını sağlayan parametredir. **Evet** ve **Hayır** seçeneklerini içerir.

Evet seçiminde, daha önceden tanımlanmış olan ilgili muhasebe hesap kodları fatura kaydedilirken, muhasebe kodları penceresine öndeğer olarak aktarılır.

Otomatik Sevkiyat Adresi Ataması

Sevkiyat adresi atamasının yapılacağı fiş türlerinin belirlendiği parametredir. Burada seçilen fiş türlerinde, fişe ait cari hesabın sevkiyat adresi öndeğer olarak gelir.

Ödeme Tutarı Fatura / Sipariş Tutarından Fazla Olursa

Kredi kartı ile yapılan satışlarda geri ödeme planı uygulanan işlemlerde ödeme tutarının fatura tutarından fazla olması durumunda ne şekilde işlem yapılacağı belirlendiği parametredir.

- İşlem durdurulacak
- Birim Fiyatlara Dağıtılacak
- Masraf Satırı Eklenicek

seçeneklerini içerir.

İşlem durdurulacak seçimi yapıldığında, yapılan satış işlemi kaydedilemez.

Birim fiyatlara dağıtılacak seçiminde, her bir hareket için (hareket tutarı/fatura tutarı)*(ödeme tutarı-fatura tutarı) formülüne göre bulunacak sonuç ilgili hareketin birim fiyatına eklenir ve fatura toplamı yeniden hesaplanır.

Masraf satırı eklenecek seçiminde ise, (ödeme tutarı-fatura tutarı) formülüne göre bulunacak sonuç fatura geneline "masraf" satırı olarak eklenir.

Fiş Satırları Ambar Bilgisi Değiştirilebilsin

Ambar bilgisinin satırlardan girilmesini sağlayan parametredir. Bir fişte birden fazla ambar malzeme çıkışı veya birden fazla ambara malzeme girişi yapılması söz konusu ise bu parametre satırında **Evet** seçiminin yapılması gerekir. Fiş satırlarından ambar girişi ek bir özelliktir. Bu özelliğin kullanılması durumunda bu parametre malzeme yönetimi parametrelerinde yer alır.

Sipariş/İrsaliye/Fatura Aktarımlarında Vade Tarihi

Ödeme planı belirtilerek kaydedilen sipariş ve irsaliyelerin irsaliye ve faturaya aktarımlarında vade tarihinin ne şekilde hesaplanacağını belirlendiği parametredir. Bu parametre,

- Hedef fiş tarihi üzerinden belirlensin
- Kaynak fiş tarihi üzerinden belirlensin

seçeneklerini içerir.

Kaynak fiş tarihi üzerinden seçiminde, vade tarihi hesaplamasında aktarılan sipariş fiş ve irsaliye tarihi esas

alınır. Vade tarihi aktarılan fişin tarihi ve ödeme planında gün alanında belirtilen gün sayısı dikkate alınarak hesaplanır.

Hedef fiş tarihi üzerinden seçiminde fişlerin aktarıldığı irsaliye ya da fatura tarihi dikkate alınır. Vade tarihi kesilen irsaliye ya da fatura tarihi ve ödeme planında gün alanında belirtilen gün sayısı dikkate alınarak hesaplanır.

İndirimde Yuvarlama

İndirimlerde sonucun küsuratlı çıkması durumunda yuvarlama yapılıp yapılmayacağı bu parametre satırında belirlenir.

Siparişte Ödeme Tipi

Verilen sipariş fişlerine ödeme planı bağlanması ve ödeme hareketleri oluşturulması için sipariş fişinin ödemeli özelliği ile kaydedilmesi gerekir. Sipariş fişleri için ödeme hareketleri öndeğeri bu parametre satırında kaydedilir. Siparişte ödeme tipi parametre satırı,

- Ödemeli
- Ödemesiz

olmak üzere iki seçeneğidir.

Ödemeli seçildiğinde, verilen sipariş fişinde yer alan Ödemeler seçeneği işaretli gelir ve sipariş fişi kaydedilirken ödeme hareketleri de oluşturulur. Sipariş fişinde sağ fare düğmesi menüsünde yer alan Ödeme Hareketleri (Parçalı/Ortalama) seçeneği ile fiş geneli ya da fiş satırları için, bağlı oldukları ödeme planlarına göre oluşturulan ödeme hareketleri izlenir. Gerekirse ödeme bilgilerinde değişiklik yapılabilir.

Ödemesiz seçiminde ise sipariş fişine ödeme planı bağlanmaz ve ödeme hareketleri oluşturulmaz.

İade İşlemlerinde Aktarım Detayları

Fiş ve fatura listelerinden kaydedilen alım iade işlemlerinde mal alım faturasında yer alan detayların oluşacak iade fişine aktarılıp aktarılmayacağı bu parametre ile belirlenir. Parametre,

- Promosyon Malzemeler Aktarılacak
- Malzeme Net Tutarı Aktarılacak
- Ek Malzemeler Aktarılacak

seçeneklerini içerir. Aktarılacak seçenekler "Ekle" düğmesi tıklanarak Seçilenler alanına aktarılır.

Fiyat Değiştirme Limiti Uygulansın

Satınalma işlemlerinde fiş ve faturalar için fiyat değiştirme limiti uygulamasının geçerli olup olmayacağı bu parametre ile belirlenir. **Evet / Hayır** seçeneklerini içerir. Öndeğer olarak "hayır" gelir. Evet seçiminin yapılması durumunda, satınalma işlemleri sırasında fiş ve fatura kaydedilirken malzeme/hizmet fiyat kartlarında kullanıcılar bazında verilen değiştirme limiti bilgisi devreye girer; kullanıcının fiyat kartında tanımlı malzeme/hizmet birim fiyatını belirlenen limit dahilinde arttırabilmesine izin verilir. Limitin üzerine çıktığında program

kullanıcıyı uyarır ve faturanın kaydedilmesine izin verilmez.

Kampanya Sonrası Otomatik Sipariş Bağlantısı Kur

Verilen sipariş fişlerinde tanımlı kampanyaların, sipariş fişinin irsaliyeye sevk edilmesi yada faturalanması durumunda oluşan alım irsaliye ve faturalarına otomatik olarak aktarılması için kullanılır. **Evet** ve **Hayır** seçeneklerini içerir. **Evet** seçiminin yapılması durumunda, sipariş fişinde tanımlanmış olan alış kampanyası irsaliye ve faturaya otomatik olarak aktarılır.

Barkodla Sevkiyat İşleminde Sipariş Miktarı Kontrolü

Sipariş sevk işlemlerinde sipariş fişinde yer alan malzeme için barkodla sevkiyat yapıldığında, sevk edilen malzemelerin bekleyen miktarlarının otomatik olarak kapatılması, barkod kullanılarak girilen miktarın bekleyen miktar dahilinde kontrolü için kullanılır.

- İşlem Yapılmayacak
- İşlem Durdurulacak
- Yeni Malzeme Satırı Eklenecek

seçeneklerini içerir.

İşlem Yapılmayacak seçiminde, barkodla sevkiyat sırasında miktar kontrolü yapılmaz.

İşlem durdurulacak seçiminde, irsaliye veya faturaya miktar belirtilmeksizin aktarılan sipariş satırları için F9 Barkod giriş ile sevk miktarlarının girildiği durumda, eğer sevk miktarı sipariş satırlarının bekleyen miktar toplamını aşıyorsa işlem durdurulur. Miktar aşımına izin verilmez.

Yeni malzeme satırı eklenecek seçiminde, irsaliye veya faturaya miktar belirtilmeksizin aktarılan sipariş satırları için F9 Barkod giriş ile sevk miktarlarının girildiği durumda, eğer sevk miktarı sipariş satırlarının bekleyen miktar toplamını aşıyorsa ilgili malzeme için yeni bir malzeme satırı eklenir. Bu satırların sipariş bağlantısı olmaz.

Otomatik Birim Fiyat Güncelleme

Sipariş fişi, irsaliye ve fatura kayıtlarında, malzeme için tanımlı fiyat kartı olması durumunda seçilen cari hesaba göre yada tarih değişikliğinde malzeme birim fiyatı için gerekli güncellenmenin ne şekilde yapılacağı bu parametre ile belirlenir.

- Yapılacak
- Yapılmayacak
- Kullanıcı Uyarılacak

seçeneklerini içerir.

Yapılacak seçiminde malzeme satınalma işlemlerinde faturada yeni bir cari hesap seçildiğinde veya işlem tarihi değişikliğinde malzeme birim fiyatı otomatik olarak güncellenir.

Yapılmayacak seçiminde herhangi bir uyarı ekranı gelmez,

birim fiyatta bir değişiklik olmaz; istenirse manuel olarak güncellenir.

Kullanıcı Uyarılacak seçiminde, faturada yapılan tarih ve cari hesap değişikliği sonucu ekrana "birim fiyat güncellenecektir" uyarısı gelir. Bu uyarı ekranına tamam dendiğinde birim fiyat güncellenir.

Kampanya Uygulanmış İşlemlerde Değişiklik Yapılırsa

Kampanya uygulanmış işlemlerde değişiklik yapılması durumunda, uygulanan kampanyanın ne şekilde etkileneceği bu parametre ile belirlenir.

- İşleme Devam Et
- İşleme İzin Verme
- Kampanya Temizle

seçeneklerini içerir.

İşleme izin verme seçilirse, kampanya uygulanan işlemler üzerinde değişiklik yapılamaz.

Kampanya Temizle seçilirse, işlemde uygulanan kampanya geri alınır.

İşleme devam et seçilirse herhangi bir değişiklik yapılmaz ve kampanya uygulanan işlem üzerinde değişiklik yapılabilir.

Fatura Basımında Birim Fiyatı Boş Malzeme Satırları

Birim fiyat alanı boş olan malzeme satırlarının fatura basımlarında listelenip listelenmeyeceği bu parametre ile belirlenir.

Sipariş Sevkinde Miktar Kontrolü

Siparişlerin irsaliye ya da fatura ile bekleyen miktardan fazla sevk edilmesinin kontrol edilebilmesi bu parametre ile sağlanır. Aynı kontrol ödemeli siparişler için de geçerlidir.

Evet ve **Hayır** seçeneklerini içerir.

Evet seçimi yapıldığında, ödemeli siparişin faturalanması durumunda fatura içerisinde miktara bağlı artırım yapılması engellenir.

Fatura Satırları Ödeme Şekli Güncellensin

Fatura satırında seçili olan ödeme planının, cari hesap değişikliğinde güncellenip güncellenmeyeceği bu parametre ile belirlenir.

Evet ve **Hayır** seçeneklerini içerir.

Evet seçiminde fatura satırındaki işlem için belirlenmiş olan ödeme şekli, değiştirilen cari hesabın ödeme şekli doğrultusunda güncellenir.

Toplu Faturalama İşleminde Fatura Satır Sayısı

Toplu faturalama işleminde faturalanabilecek maksimum satır sayısını belirlemek için kullanılır.

İrsaliye Satırları Ödeme Şekli Güncellensin

İrsaliye satırında seçili olan ödeme planının, cari hesap değişikliğinde güncellenip güncellenmeyeceği bu parametre ile belirlenir.

Evet ve **Hayır** seçeneklerini içerir.

Evet seçiminde irsaliye satırındaki işlem için belirlenmiş olan ödeme şekli, değiştirilen cari hesabın ödeme şekli doğrultusunda güncellenir.

Sipariş Aktarımı Bekleyen Miktarlar

Siparişlerin irsaliye ve/ya faturaya aktarımında bekleyen miktarın fatura/irsaliye satırına getirilip getirilmeyeceği bu parametre ile belirlenir.

Getirilecek seçiminde, "sipariş fişi aktar" seçeneği ile aktarılan sevkedilmemiş/faturalanmamış siparişin bekleyen miktarı irsaliye/fatura satırına otomatik olarak aktarılır.

Fiyatlandırma Dövizini Kullanılan Aktarımlarda Yerel Para Birimi

Alınan/Verilen sipariş fişlerinde yerel para birimi üzerinden işlem gören satıra fiyatlandırma dövizini uygulandığında, siparişin faturaya aktarımı sırasında yerel para biriminin güncellenip güncellenmeyeceğini belirlemek için kullanılır.

- Güncellenmeyecek
- Güncellenecek

seçeneklerini içerir.

Ödeme Hareketleri Satır Bazında Oluşturulsun

Faturalarda, malzeme satırlarında ayrı ödeme planları kullanılması durumunda ödeme hareketlerinin ne şekilde oluşturulacağını belirlediği parametredir.

Evet ve Hayır seçeneklerini içerir.

Evet seçilmesi durumunda, ayrı ödeme planlarına göre oluşacak ödeme hareketlerinde vade tarihi aynı olan satırlar birleştirilmez. Ayrı vade tarihleri ile gösterilir.

Karşı Sipariş Oluşturulurken Satır Birleştirilsin

Karşı sipariş oluşturma işleminde, satış siparişinde aynı malzemeye ait birden fazla satırın olması durumunda, satınalma siparişine bu satırların ne şekilde yansıtılacağı bu parametre satırında belirlenir.

Evet seçilirse aynı malzemeye ait satırlar birleştirilerek satınalma siparişi oluşturulur.

Hayır seçilirse, aynı malzemeye ait satırlar birleştirilmez, oluşturulacak satınalma siparişinde ayrı satırlar olarak yer alır.

Parçalı Hizmet Siparişi Aktarımlarında, Bekleyen Hizmet Tutarı Faturaya Aktarılacak

Parçalı hizmet siparişi aktarımlarında, bekleyen hizmet tutarının faturaya aktarılıp aktarılmayacağını belirlediği parametredir.

Evet
Hayır

seçeneklerini içerir.

Evet seçiminde miktar olarak kapanmış ancak tutar olarak kapanmamış hizmet faturalarında bekleyen tutar faturaya ayrı bir satır olarak aktarılır.

Hayır seçiminde bekleyen tutar faturaya aktarılmaz.

Tevkifatlı KDV'ler

Tevkifatlı KDV'lerin muhasebedeki izlenme şekli öndeğeridir. Bu parametre satırı

- Ayrı Hesaplarda İzlenecek
- Ayrı Hesaplarda İzlenmeyecek

seçeneklerini içerir.

Ayrı hesaplarda izlenecek seçilirse her tevkifatlı KDV değeri ayrı bir muhasebe hesabında izlenir.

Ayrı hesaplarda izlenmeyecek seçilirse tüm tevkifatlı KDV işlemleri tek bir hesap altında izlenir.

Birim Fiyat Öndeğeri

Fiş ve faturalara öndeğer olarak gelmesi istenen birim fiyatın belirlendiği parametredir. Bu parametre satırı

- Tanımlı Satınalma Fiyatı
- Son Satınalma Fiyatı - Bu Müşteriden
- Son Satınalma Fiyatı - Tüm Müşterilerden
- Son Satınalma Fiyatı (Net) - Bu Müşteriden
- Son Satınalma Fiyatı (Net) - Tüm Müşterilerden

seçeneklerini içerir. Öndeğer olarak gelmesi istenen fiyat seçilir.

İrsalİYeler İşyeri Bilgisini Faturadan Alsın

İrsalİYenin faturalanıp daha sonra faturada işyeri bilgisinin değiştirilmesi durumunda irsalİYeler için işyeri güncellemesinin yapılıp yapılmayacağı bu parametre satırında belirlenir. Evet ve Hayır seçeneklerini içerir.

Evet seçiminin yapılması durumunda, fatura işyeri bilgisi değiştirildiğinde, faturaya bağlı irsalİYelerin de işyeri bilgisi değişecektir.

Fatura Basımında Seri/Lot Yerleşimli Malzeme Satırı Sonraki Sayfada

Fatura basımında seri/lot kullanılan malzemenin seri/lot bilgilerinin sonraki sayfaya taşması durumunda malzeme bilgilerinin yeni sayfada yazdırılıp yazdırılmayacağı bu

Basılsın

parametre satırında belirlenir.

Malzeme Sınıfı için Yapılmış Sözleşmelerde Kalan Miktar Kontrolü

Malzeme sınıfı için yapılmış kotalı sözleşmede kalan miktar kontrollerinin sözleşmede seçilmiş malzeme için mi yoksa sözleşmede hangi malzeme seçilmiş olursa olsun malzeme sınıfı altında yer alan her malzemeye ait siparişler için mi yapılacağını belirlemek için kullanılır. Kalan miktar kontrolü

- Malzeme üzerinden
- Malzeme sınıfı üzerinden

üzerinden yapılabilir.

Malzeme üzerinden yapılsın seçilirse, malzeme sınıfı için yapılan sözleşmede kalan miktar kontrolü bu sınıf altındaki malzeme bazında yapılır. Miktar değişmez.

Kalan miktar kontrolü **Malzeme Sınıfı Üzerinden** seçildiğinde, sözleşme siparişe aktarıldığında, malzeme sınıfının altında yer alan hangi malzeme aktarılmış olursa olsun kalan miktardan düşülür.

Satış ve Dağıtım Parametreleri

Satış ve Dağıtım parametreleri kullanılarak Satış ve Dağıtım bölümü ile ilgili bazı özellikler, yapılacak kontroller, bu kontrollerin yapılış şekli ve öndeğerler kaydedilir.

Öndeğerler

Malzeme (Sınıfı) Satış Fiyatları Türü

İşlemlere öndeğer olarak gelecek olan satış fiyat türünü belirtir. Tür öndeğeri,

- Malzeme
- Malzeme Sınıfı

olmak üzere iki seçeneğlidir.

Malzeme seçiminde, fişlerde birim fiyat alanına malzeme kartına ait fiyat öndeğer olarak gelir.

Malzeme sınıfı seçiminde, fişlerde birim fiyat alanına malzeme sınıfı kartına ait birim fiyat gelecektir.

Malzeme (Sınıfı) Satış Fiyatları - KDV

Satış fiyatları KDV öndeğeridir.

- Dahil
- Hariç

olmak üzere iki seçeneğlidir.

Dahil seçiminde, malzeme ya da malzeme sınıfına ait satış fiş ve faturalarında birim fiyat alanına KDV dahil birim fiyat öndeğer olarak gelir.

Hariç seçiminde, malzeme ya da malzeme sınıfına ait satış fiş ve faturalarında birim fiyat alanına KDV hariç birim fiyat öndeğer olarak gelir.

Hizmet Satış Fiyatları – KDV

Hizmet satış fiyatları KDV öndeğeridir.

- Dahil
- Hariç

olmak üzere iki seçeneğlidir.

Dahil seçiminde, hizmet kartlarına ait satış ve hizmet faturalarında birim fiyat alanına KDV dahil birim fiyat öndeğer olarak gelir.

Hariç seçiminde hizmet kartına ait satış ve hizmet faturalarında birim fiyat alanına KDV hariç birim fiyat öndeğer olarak gelir.

Satış Siparişleri - KDV

Satınalma sipariş fişi satırlarındaki KDV Dahil/Hariç alanı öndeğeridir.

İndirimler

Dahil seçilirse birim fiyat alanında girilen değer KDV dahil malzeme/hizmet birim fiyatıdır.

Hariç seçilirse birim fiyat alanına girilen tutar KDV hariç birim fiyatı belirtir.

Burada yapılan seçim sipariş fişlerine öndeğer olarak aktarılır. Ancak fiş üzerinde gerekirse değiştirilebilir.

Fiş satırlarına ve fiş geneline uygulanan indirimlerin ne şekilde izleneceğinin belirlendiği parametredir. Yapılan indirimler fişte yer alan stoklara ağırlıkları oranında dağıtılarak ya da ayrı bir muhasebe hesabı altında izlenebilir. Bu parametre satırı,

- Malzeme maliyetine
- Muhasebe hesabına

olmak üzere iki seçeneğlidir.

Malzeme maliyetine seçimi yapıldığında, fiş satırında yer alan stok payına düşen indirim tutarı ağırlıklı ortalama yöntemiyle hesaplanır ve o satırın net giriş ya da çıkış tutarını azaltır. Dolayısıyla maliyet sistemi bu satır tutarından etkilenir. Ayrıca stok ve satış muhasebe hesapları bu tutar üzerinden borçlanır ya da alacaklanır.

Bu durumda satış irsaliyelerinde yapılan satır indirimleri ana stok satırının toplam tutarından çıkarılarak stok satış tutarı yeniden hesaplanır. Satış irsaliyelerinin geneline yapılan indirimler ise hesaplanan bu yeni tutarlara göre stok satırlarına ağırlıklı ortalama yöntemine göre dağıtılır ve her bir stok için net satış tutarı hesaplanır. Maliyet sisteminde stok satış tutarının bu net tutara eşit olduğu varsayılır.

Muhasebe hesabı seçiminde ise, stok satırlarının payına düşen indirim tutarı hesaplanmaz. Stok satırının net giriş tutarını dolayısıyla maliyeti etkilemez.

Fatura muhasebeye aktarılırken indirim tutarları ayrı muhasebe hesaplarını borçlandırır ya da alacaklandırır. Bu durumda satış irsaliyelerinde stok satırına ya da fiş geneline yapılan indirimler stok satırının satış tutarını etkilemez. Maliyet sisteminde, stok satış tutarı uygulanan satış indirimlerinden hiçbir şekilde etkilenmez. Muhasebeleştirme sırasında da uygulanan bu indirimlerin tutarları ayrı muhasebe hesaplarına aktarılarak gider hesapları arasında değerlendirilir.

Böylece bu tutarların firmaya olan kar azaltıcı etkisi stok maliyetlerinde değil de, gider hesapları arasında ayrı bir kalem olarak izlenir.

Masraflar

Satış fişleri ve faturalarda fişteki malzeme satırlarına ya da fiş geneline ait olan masrafların ne şekilde izleneceği bu parametre satırında belirlenir. Yapılan masraflar fişte yer alan

stoklara ağırlıkları oranında dağıtılabileceği gibi ayrı bir muhasebe hesabı altında da izlenebilir. Bu parametre satırı,

- Malzeme maliyetine
- Muhasebe hesabına

olmak üzere iki seçeneğlidir.

Malzeme maliyetine seçimi yapıldığında, satırın payına düşen masraf tutarı ağırlıklı ortalama yöntemiyle hesaplanır ve o satırın net giriş ya da çıkış tutarını azaltır. Dolayısıyla maliyet sistemini, azaltılmış olan bu satır tutarı etkiler. Ayrıca malzeme ve satış muhasebe hesapları bu tutar üzerinden borçlanır ya da alacaklanır. Bu durumda satış irsaliyelerinde yapılan satır masrafları ana stok satırının toplamını etkiler ve satış tutarı yeniden hesaplanır.

Satış irsaliyelerinin geneline yapılan masraflar ise hesaplanan bu yeni tutarlara göre malzeme satırlarına ağırlıklı ortalama yöntemine göre dağıtılır ve her bir malzeme için net satış tutarı hesaplanır. Maliyet sisteminde stok satış tutarının net tutara eşit olduğu varsayılır.

Muhasebe hesabına seçiminde ise, stok satırlarının payına düşen masraf tutarı hesaplanmaz. Stok satırının net giriş tutarını dolayısıyla maliyeti etkilemez. Fatura muhasebeye aktarılırken masraf tutarları ayrı muhasebe hesaplarını borçlandırır ya da alacaklandırır.

Bu durumda satış irsaliyelerinde gerek stok satırına uygulanan satır masrafları, gerekse fiş geneline yapılan masraflar, stok satırının satış tutarını etkilemez. Maliyet sisteminde malzeme satış tutarı uygulanan satış masraflarından hiçbir şekilde etkilenmez. Muhasebeleştirme sırasında da uygulanan bu masrafların tutarları ayrı muhasebe hesaplarına aktarılarak değerlendirilir. Böylece bu tutarların firmaya olan etkisi stok maliyetlerinde değil de, farklı hesaplar arasında ayrı bir kalem olarak izlenir.

Promosyon İndirimleri

Satış fişleri ve faturalarda yer alan stok satırlarına ya da fiş geneline ait olan promosyonların ne şekilde izleneceği bu parametre satırında belirlenir. Yapılan promosyonlar fişte yer alan stoklara ağırlıkları oranında dağıtılabileceği gibi ayrı bir muhasebe hesabı altında da izlenebilir. Bu parametre satırı,

- Malzemelere dağıtılacak
- Ayrı hesapta izlenecek

şeklinde iki seçeneğlidir.

Malzemelere dağıtılacak seçimi yapıldığında, satırın payına düşen promosyon tutarı ağırlıklı ortalama yöntemiyle hesaplanır ve o satırın net giriş ya da çıkış tutarını azaltır.

Dolayısıyla maliyet sistemini azaltılmış olan bu satır tutarı etkiler. Ayrıca stok ve satış muhasebe hesapları bu tutar üzerinden borçlanır ya da alacaklanır. Bir satış irsaliyesinde stok satırına uygulanan promosyonun satır tutarı (yani promosyon olarak verilen malın miktarı x birim alış fiyatı), bir indirim gibi düşünülür.

Stok satış fiyatı, satır tutarından promosyon satırının tutarı çıkarılarak yeniden hesaplanır. Fiş geneline uygulanan promosyonlar ise, yine fiş geneline yapılan indirim gibi düşünülür. Malzeme satırlarının hesaplanan yeni tutarlarına göre ağırlıklı ortalama yöntemi kullanılarak satır başına düşen promosyon indirimi bulunur. Daha sonra bu indirimler stok satırlarının en son hesaplanan tutarlarından çıkarılarak her stok satırının net satış tutarı bulunur. Maliyet sisteminde stok satış tutarının net tutara eşit olduğu varsayılır. Verilen promosyon satırlarının durumu ise biraz farklıdır. Bu satırların tutarı, uygulandıkları ana malzeme satırının satışını bir indirim gibi etkilediklerinden, maliyet sistemi açısından promosyon satırlarının satış tutarı, (miktar x birim fiyat) a eşit kabul edilir. Çünkü satış promosyonları stok satışlarına dağıtılacak parametresi seçilmiştir ve verilen promosyonlar aslında satış gelirlerimizi azaltan bir tutar indirimini değil, satışların toplam tutarını değiştirmeyen bir bedelsiz mal çıkışıdır. Dolayısıyla promosyon tutarlarını ana stok satırlarına bir indirim gibi uygulayıp, promosyon satırlarının satış tutarını da (miktar x birim fiyat) üzerinden hesapladığımızda stokların toplam satışları bu işlemlerden etkilenmez ve stoklarımızdaki mal sayısı azalır.

Ayrı hesapta izlenecek seçiminde ise, stok satırlarının payına düşen promosyon tutarı hesaplanmaz. Stok satırının net giriş tutarını dolayısıyla maliyeti etkilemez. Fatura muhasebeye aktarılırken promosyon tutarları ayrı muhasebe hesaplarını borçlandırır ya da alacaklandırır. Bu durumda, bir satış irsaliyesinde stok satırına uygulanan promosyonun satır tutarı, stok satış fiyatını etkilemez. Fiş geneline uygulanan promosyonlar da aynı şekilde düşünülerek stok satırlarının satış tutarını etkilemez.

Sonuçta, maliyet sisteminde stok satış tutarı, uygulanan promosyonlardan etkilenmez. Verilen promosyon satırlarının durumu ise biraz farklıdır. Bu satırların tutarı, ayrı muhasebe hesaplarında bir indirim gibi izleneceğinden, maliyet sistemi açısından promosyon satırlarının satış tutarı (miktar x birim fiyat) a eşit kabul edilir. Çünkü satış promosyonları ayrı hesaplarda izlenecek parametresi seçilmiştir ve verilen promosyonlar aslında stoklarımızın toplam satış tutarını arttırmakta, ancak promosyonların bedelsiz olarak verilmesinden ortaya çıkan kayıp ayrı muhasebe hesaplarında giderleri arttırıcı bir unsur olarak değerlendirilmektedir.

öndeğeri bu parametre seçeneği ile belirlenir. Bu parametre satırı,

- Parçalı ödeme
- Ortalama ödeme

olmak üzere iki seçeneğlidir.

Parçalı ödeme seçimi yapıldığında, faturanın birden fazla satırdan oluşması durumunda her satır için yapılan ödeme planı tanımına göre ödemeler parçalanarak ödeme listesinde yer alır. Bu durumda eğer satış faturalarına ödeme planı ilişkilendirilirse, ödeme planında tanımlanmış olan ödeme sayısı ve vade tarihlerine göre, satış faturası parçalanarak birden fazla sayıda borç hareketi şeklinde ödeme tahsilat hareketlerine kaydedilir ve borç takip işlemlerinde bu şekilde görüntülenir.

Ortalama ödeme seçimi yapıldığında, parçalanmış tüm işlemler tek bir vade tarihine ve faize göre tek parça halinde listelenir. Vade tarihi ve faiz parçalanmış işlemlerin ağırlıklı ortalamasından hesaplanır. Bu durumda bir satış faturasına ödeme planı ilişkilendirilirse, ödeme planında tanımlanmış olan ödeme sayısı ve bunların vade tarihleri göz önüne alınarak, ağırlıklı ortalama yöntemine göre fatura tutarının tamamının ödenmesi için gerekli ortalama vade tarihi bulunur ve satış faturası ödeme tahsilat hareketleri arasında bu vade tarihinde tek parça borç hareketi olarak kaydedilir ve borç takip işlemlerinde bu şekilde görüntülenir.

Kullanılacak İade Maliyeti

İade maliyetlerinin ne şekilde hesaplanacağını belirlediği parametredir. Bu parametre satırı,

- Çıkış maliyeti
- Güncel maliyet
- İade maliyeti

olmak üzere üç seçeneğlidir.

Çıkış maliyeti seçilirse, iade maliyeti bir alım işlemi ile ilişkilendirilebilir. Bu durumda bir satış iade fişinde, iade edilen stokların hangi satış işleminin iadesi olduğu seçilebilir ve o stok hareketi ile ilişkilendirilebilir. Maliyet sistemi açısından, satış iade satırının giriş maliyeti, ilişkilendirildiği satış hareketinin çıkış maliyetine eşit olur. (Burada ilişkilendirilen tutarın çıkış hareketinin net satış tutarı değil, maliyeti olduğuna dikkat etmek gereklidir.)

Satış iade satırının giriş tutarı ise satış iadesinin net tutarına eşitlenir. Giriş tutarı ile giriş maliyeti arasındaki farklar, kar veya zarar olarak maliyet analizi raporlarında izlenebilir. (İdeal durumda satış iadesinin zararı, ilişkilendirilen satış işleminin karına eşit olmalı ve kar/zarar toplamları açısından denge

sağlanmalıdır.) Envanter açısından bakıldığında satış iadeleri stok maliyetini, ilişkilendirildiği satışın maliyeti üzerinden arttırır. (Giriş tutarı envanteri etkilemez.)

Güncel maliyet seçiminde, bir satış iade fişiyle, iade edilen stok birim maliyetinin güncel maliyete eşit olacağı belirtilir. Maliyet sistemi açısından, satış iade satırının çıkış maliyeti firmanın kullandığı maliyet yöntemlerine göre farklı şekillerde hesaplanır. Girişlerin ortalaması, eldekilerin ortalaması ve dönemsel ortalama yöntemlerine göre; satış iade işlemi, her ne kadar yönü farklı da olsa herhangi bir stok çıkış hareketiyle (örneğin toptan satış hareketi) aynı şekilde değerlendirilir ve o andaki stok birim maliyeti, satış iade hareketinin birim maliyetine eşitlenir. Giriş maliyeti (birim maliyet x iade miktarı) şeklinde hesaplanır. FIFO ve LIFO yöntemlerinde ise satış iade hareketinin birim maliyeti, o iade işleminden önceki son alım hareketinin net alım tutarına eşitlenir. Giriş maliyeti (net alım tutarı x iade miktarı) şeklinde hesaplanır. Satış iade satırının giriş tutarı ise satış iadesinin net tutarına eşitlenir. Giriş tutarı ile giriş maliyeti arasındaki farklar, kar veya zarar olarak maliyet analizi raporlarında izlenebilir. Envanter açısından bakıldığında satış iadeleri stok maliyetini, yukarıda açıklanan şekilde hesaplanan güncel maliyet üzerinden azaltır. (Giriş tutarı envanteri etkilemez.)

İade maliyeti seçiminde bir satış iade fişinin satırlarında, iade edilen stok birim maliyetinin ne olması gerektiği kullanıcı tarafından girilir. Bu durumda maliyet sistemi açısından, satış iade satırının giriş maliyeti, (kullanıcı tarafından girilen birim maliyet x iade miktarı) şeklinde hesaplanır. Satış iade satırının giriş tutarı ise satış iadesinin net tutarına eşitlenir. Giriş tutarı ile giriş maliyeti arasındaki farklar, kar veya zarar olarak maliyet analizi raporlarında izlenir. Envanter açısından bakıldığında satış iadeleri stok maliyetini, kullanıcı tarafından girilen maliyet üzerinden arttırır. (Giriş tutarı envanteri etkilemez.)

Sipariş Onay Bilgisi

Sipariş onay bilgisi öndeğerinin belirlendiği parametredir. Sipariş fişi ve sipariş fişleri listesinden siparişin onay bilgisi değiştirilebilir. Bu parametre satırı,

- Öneri
- Sevkedilemez
- Sevkedilebilir

olmak üzere üç seçeneğlidir.

Öneri seçilirse, kaydedilen siparişin onay bilgisi Öneri olacaktır.

Sevkedilemez seçiminde, kaydedilen siparişin onay bilgisi "Sevk Edilemez" olacaktır.

Sevkedilebilir seçiminde, kaydedilen siparişin onay bilgisi "Sevk Edilebilir" olacaktır. Sipariş fişleri için verilen her üç durum da istenildiğinde alınan sipariş fişlerinde, İşlemler listesinde ya da sipariş fişi üzerinde Onay Bilgisi seçeneği kullanılarak değiştirilebilir.

Teklif Onay Bilgisi

Satış teklifi onay bilgisi öndeğerinin belirlendiği parametredir. Satış teklifi üzerinden veya satış teklifleri listesinden teklifin onay bilgisi değiştirilebilir. Bu parametre satırı,

- Onay Bekliyor
- Onaylanmadı
- Onaylandı

olmak üzere üç seçeneklidir.

Onay Bekliyor seçilirse, kaydedilen satış teklifinin onay bilgisi Onay Bekliyor olacaktır.

Onaylanmadı seçiminde, kaydedilen teklifin onay bilgisi "Onaylanmadı" olacaktır.

Onaylandı seçiminde, kaydedilen teklif fişinin onay bilgisi "Onaylandı" olacaktır. Teklif fişleri için verilen her üç durum da istenildiğinde satış teklif fişlerinde, işlemler listesinde ya da teklif fişi üzerinde Onay Bilgisi seçeneği kullanılarak değiştirilebilir.

Sözleşme Onay Bilgisi

Satış sözleşmesi onay bilgisi öndeğerinin belirlendiği parametredir. Satış sözleşmesi üzerinden veya satış sözleşmeleri listesinden sözleşmenin onay bilgisi değiştirilebilir. Bu parametre satırı,

- Onay Bekliyor
- Onaylanmadı
- Onaylandı

olmak üzere üç seçeneklidir.

Onay Bekliyor seçilirse, kaydedilen satış sözleşmesinin onay bilgisi Onay Bekliyor olacaktır.

Onaylanmadı seçiminde, kaydedilen sözleşmenin onay bilgisi "Onaylanmadı" olacaktır.

Onaylandı seçiminde, kaydedilen sözleşmenin onay bilgisi "Onaylandı" olacaktır. Sözleşmeler için verilen her üç durum da istenildiğinde satış sözleşmelerinde, işlemler listesinde ya da sözleşme üzerinde Onay Bilgisi seçeneği kullanılarak değiştirilebilir.

İrsaliye Durumu

İrsaliye kayıt durumu öndeğeridir. **Öneri** ve **Gerçek** olmak üzere iki seçeneğlidir.

Öneri seçiminde irsaliyeler öneri durumunda kaydedilir. İrsaliye kayıt durumu değişikliği, faturalar listesinde sağ fare düğmesi menüsünde yer alan "Durum Değiştir" seçeneği ile gerçekleştirilir.

Fatura Durumu

Fatura kayıt durumu öndeğeridir. **Öneri** ve **Gerçek** olmak üzere iki seçeneğlidir.

Öneri seçiminde faturalar öneri durumunda kaydedilir. Fatura kayıt durumu değişikliği, faturalar listesinde sağ fare düğmesi menüsünde yer alan "Durum Değiştir" seçeneği ile gerçekleştirilir.

İrsaliye Sevk Durumu

İrsaliyeler için sevk durumu öndeğeridir. Bu parametre

- Sevk edildi
- Sevk edilmedi

seçeneklerini içerir.

Sevk edildi seçilirse, irsaliyeler sevk edildi statüsünde, satış ve satınalma irsaliyeleri listelerinde yer alır. Sevk durumunu değiştirmek için satış ve satınalma irsaliyeleri listelerinde sağ fare tuşu menüsünde yer alan Sevk Geri Al seçeneği kullanılır.

Sevk edilmedi seçilirse, irsaliyelerin sevk edildi durumuna getirilmesi için, sağ fare tuşu menüsünde yer alan **Sevket** seçeneği kullanılır.

Tevkifat Payı

Müstahsil makbuzlarına öndeğer olarak gelecek tevkifat payıdır.

Tevkifat Paydası

Müstahsil makbuzlarına öndeğer olarak gelecek tevkifat paydasıdır.

Muhasebeleştirme

Romanya ve Bulgaristan mevzuatlarına göre İade ve Fiyat Farkı Faturaları için (-) muhasebeleştirme yapılmaktadır. Bu faturalar için muhasebeleştirme öndeğerinin belirlendiği parametredir. Bu parametre,

- (-) Muhasebeleşecek
- (+) Muhasebeleşecek

seçeneklerini içerir. İade faturalarının (-) değerlerle muhasebeleşmesi için bu parametrelerden (-) Muhasebeleşecek seçeneğinin işaretlenmesi gerekir.

Fiyat Farkı ve İade Faturaları için düzeltme kayıtları, fatura ne şekilde oluşturulmuş ise bunun tam tersi şeklinde oluşturulur. Yani faturalar (+) muhasebeleştirilmiş ise (-) düzeltme

kayıtları, (-) muhasebeleştirilmiş ise (+) Muhasebe kayıtları oluşturulur.

Parametreler

Kullanılacak Sevkiyat Adresi

Sevk işlemlerinde kullanılacak sevkiyat adresi öndeğerinin belirlendiği parametredir. Bu satır,

- Cari Hesaptan Aktarılabacak
- Sevkiyat Hesabından Aktarılabacak

olmak üzere iki seçeneğidir.

Cari hesaptan aktarılabacak seçiminde, cari hesap sevk adresi öndeğer olarak kullanılır.

Sevkiyat hesabından aktarılabacak seçiminde ise fiş/fatura üzerinde belirtilen sevkiyat hesabına ait sevk adresi öndeğer olarak kullanılacaktır.

İrsaliye / Sipariş / Sözleşme Aktarımında Genel İndirim ve Masraflar

Alınan siparişlerin satış irsaliyesi veya satış faturasına, satış irsaliyelerinin satış faturasına aktarılması durumunda, sözleşme sipariş aktarımlarında, fiş geneline ait indirim ve masrafların ne şekilde aktarılabacağı bu parametre ile belirlenir. Parametre satırı,

- Fişte girildiği şekliyle
- Tutara çevrilecek
- Aktarılmayacak

olmak üzere üç seçeneğidir.

Bir faturaya birden fazla irsaliye aktarılabılır. Bu irsaliyelerde farklı oranlarda uygulanmış indirimler ve masraflar olabileceği gibi, formül tanımlanmış indirim ve masraf kartları da olabilir. İrsaliye geneline uygulanmış bu farklı indirimler faturaya aktarıldığında izlenecek kural bu parametre seçeneği ile belirlenir.

Fişte girildiği şekliyle seçimi yapıldığında, irsaliye ya da sipariş fişinde fiş geneline yapılmış olan indirim ve masraflar yine bu değerler üzerinden faturaya aktarılır. Bu durumda fatura geneline ait indirim ve masraflar yeni değerlere göre yeniden hesaplanır.

Tutara çevrilerek seçimi yapıldığında fiş aktarılmadan önceki indirim ve masraf tutarları sabit kabul edilir. Oran ya da formül bilgileri yok sayılır sadece tutar olarak aktarırlar.

Aktarılmayacak seçiminde ise fiş geneline ait indirim ve masraflar aktarılmaz.

İrsaliye/ Sipariş Teklif Yönetimi Fişleri

İrsaliyeye aktarılan sipariş fiş satırına ya da faturaya aktarılan

Aktarımında Fiyatlandırma Dövizi

irsaliye ve sipariş satırları ile teklif yönetimi fişlerine ait fiyatlandırma dövizi bilgileri, döviz kuru ve dövizli fiyattan oluşur. Siparişlerin irsaliyeye ve faturaya, irsaliyelerin faturaya aktarımında ve teklif yönetim fişi aktarımlarında fiyatlandırma döviz kuruna ait bilgilerin ne şekilde aktarılacağı belirlendiği parametre seçeneğidir.

- Kuru güncellenecek
- Kuru güncellenmeyecek

olmak üzere iki seçeneğidir.

Kuru güncellenecek seçiminde, fiyatlandırma dövizi kuru işlemin yapıldığı tarihe göre güncellenir ve yerel para birimi cinsinden girilmiş olan birim fiyat değiştirilir.

Kuru güncellenmeyecek seçimi yapıldığında, sipariş fişi ya da irsaliyede girilen fiyatlandırma dövizi kuru faturada değiştirilmeden aynen kullanılır.

İrsaliye/ Sipariş Teklif Yönetimi Fişleri Aktarımında İşlem Dövizi

İrsaliyeye aktarılan sipariş fiş satırına ya da faturaya aktarılan irsaliye ve sipariş satırlarına ait işlem dövizi bilgileri, döviz kuru ve dövizli fiyattan oluşur. Siparişlerin irsaliyeye ve faturaya, irsaliyelerin faturaya aktarımında ve teklif yönetim fişleri aktarımlarında işlem döviz kuruna ait bilgilerin ne şekilde aktarılacağı belirlendiği parametre seçeneğidir.

- Kuru güncellenecek
- Kuru güncellenmeyecek

olmak üzere iki seçeneğidir.

Kuru güncellenecek seçiminde, işlem dövizi kuru işlemin yapıldığı tarihe göre güncellenir ve yerel para birimi cinsinden girilmiş olan birim fiyat değiştirilir.

Kuru güncellenmeyecek seçimi yapıldığında, sipariş fişi ya da irsaliyede girilen işlem dövizi kuru faturada değiştirilmeden aynen kullanılır.

Teklif/Sipariş / İrsaliye / Fatura Hareketlerinde İşlem Döviz Kuru Değiştiğinde

Teklif, sipariş, irsaliye ve fatura hareketlerinde, daha sonra oluşabilecek işlem dövizi kur değişikliğinde, fiş yada faturaya ait tutar bilgilerinin güncellenip güncellenmeyeceği bu parametre ile belirlenir.

- İşlem Döviz Tutarları Güncellenecek
- Yerel Para Birimi Tutarları Güncellenecek

seçeneklerini içerir.

İşlem döviz tutarı güncellenecek seçiminde, fiş veya faturadaki dövizli tutar güncellenir. Fişin yerel para birimi

üzerinden tutarı değişmez.

Yerel para birimi tutarı güncellenecek seçiminde ise, değişen işlem döviz kuru doğrultusunda fiş veya faturanın yerel para birimi üzerinden tutarı güncellenir.

Siparişteki Promosyonların Sevkiyatı

Siparişteki promosyonların ne şekilde sevkedileceğinin belirlendiği parametre satırıdır. Siparişteki promosyonların sevkiyatı parametresi,

- Seçilerek sevkedilecek
- Malzeme ile beraber sevkedilecek

olmak üzere iki seçeneğlidir.

Seçilerek sevk işleminde, sipariş fatura ya da irsaliyeye aktarılırken sipariş fişindeki promosyon satırları da ayrı listelenir ve seçime bağlı olarak aktarılır.

Malzeme ile beraber seçiminde, sipariş fişinde kaydedilen promosyon satırları ayrı listelenmez ve malzeme seçildiğinde aktarılır.

Satış Elemanı Kontrolü

Satış ve satıcı takip sisteminin kullanılması durumunda, satış dağıtım bölümünden yapılan işlemlerde satış elemanı kontrolünün öndeğeri "Satış Elemanı Kontrolü" parametre satırında belirlenir.

Satış elemanı kontrolü parametresi **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneğlidir. Evet seçiminin yapılması durumunda alınan sipariş, satış irsaliyeleri ve satış faturalarında satıcı kodu belirtilmeden işlem kaydedilmez.

Sipariş Sevkinde Fabrika/Ambar Kontrolü

Sipariş sevkinde fabrika/ambar kontrolünün yapıp yapılmayacağı bu parametre satırında belirlenir. **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneğlidir. Siparişin ait olduğu fabrika ve ambar dışında bir fabrika/ambara sevk edilmemesi için Evet seçimi yapılır. Bu durumda bir sipariş fişi irsaliyeye aktarılırken, sipariş fişinde girilmiş olan ambar numarası ile irsaliyedeki fabrika/ambar numarası farklı ise program uyarı verir ve sevk işlemini yapmaz. Hayır seçeneğinde ise sipariş aktarımında ambar kontrolü yapılmaz.

Tarih Değişikliğinde Raporlama Döviz

Raporlama döviz kurunun fiş ya da fatura tarihindeki değişiklikten nasıl etkileneceğini belirleyen parametredir.

- Kuru güncellenecek
- Kuru güncellenmeyecek

olmak üzere iki seçeneğlidir.

Kuru güncellenecek seçimi yapılırsa, kayıtlı fişin tarihi değiştirildiğinde program kullanıcıyı, raporlama döviz kurunun

yeni tarihe göre değiştirileceğini belirten mesajla uyarır. Onay verilmesi durumunda yeni tarih için geçerli olan kur değeri üzerinden raporlama döviz bilgileri güncellenir.

Kuru güncellenmeyecek seçiminde ise tarih değişikliğinde raporlama döviz kuru güncellenmez.

Tarih Değişikliğinde İşlem Döviz

İşlem döviz kurunun fiş ya da fatura tarihindeki değişiklikten nasıl etkileneceğini belirleyen parametredir. Parametre,

- Kuru Güncellenecek
- Kuru Güncellenmeyecek

olmak üzere iki seçeneklidir.

Kuru güncellenecek seçimi yapılırsa, kayıtlı fişin tarihi değiştirildiğinde program kullanıcıyı, fiş tarihinin değiştirildiği ve işlem döviz kurunun yeni tarihe göre değiştirileceğini belirten mesajla uyarır. Mesaja onay verilmesi durumunda yeni tarih için geçerli olan kur değeri üzerinden işlem döviz bilgileri güncellenir.

Kuru güncellenmeyecek seçiminde ise tarih değişikliğinde işlem döviz kuru güncellenmez.

Sipariş Rezerve Durumu

Alınan sipariş fişlerinde rezerve alanında girilen bilginin öndegeri bu parametre satırında belirlenir. **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneklidir. Evet seçiminin yapılması durumunda, alınan sipariş miktarı kadar mal teslim edilmek üzere rezerve edilir. Rezerve edilen miktar stok durum pencerelerindeki toplamlara otomatik olarak yansıtılır.

Proforma Rezerve Durumu

Proforma faturalarında rezerve alanında girilen bilginin öndegeri bu parametre satırında belirlenir. **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneklidir. Evet seçiminin yapılması durumunda, faturadaki miktar kadar mal teslim edilmek üzere rezerve edilir. Rezerve edilen miktar stok durum pencerelerindeki toplamlara otomatik olarak yansıtılır.

Otomatik Fiş Basımları

Satış işlemlerinde kullanılan sipariş fişleri, alım irsaliyeleri ve alım faturalarının ne zaman yazıcıdan alınacağı,

- otomatik irsaliye basımı
- otomatik sipariş basımı
- otomatik fatura basımı

satırlarında belirlenir.

Bu parametre satırları **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneklidir. Satış işlemlerinde, işleme ait belgenin kaydedilir kaydedilmez yazıcıdan alınması isteniyorsa her bir belgeye ait otomatik basım satırında Evet seçeneği işaretlenir. Otomatik

basım yapılmayacaksa Hayır seçimi yapılır. Bu durumda fiş ya da faturalar ya "Yaz" seçeneği ile tek, tek ya da Toplu Basım seçeneği ile topluca bastırılır.

Otomatik Barkod Basımı

Barkod etiket basımı öndegeridir. Evet ve Hayır seçeneklerini içerir. Evet seçiminde etiekt basımları otomatik yapılır.

İrsaliye/Sipariş/Fatura Satırları

İrsaliye, fatura ve sipariş fişlerinin ne şekilde bastırılacağı, irsaliye satırları, sipariş satırları, fatura satırları parametre satırlarında belirlenir. Bu parametre satırları,

- Ayrı ayrı basılacak
- Koda göre birleştirilecek
- Grup koduna göre birleştirilecek

olmak üzere üç seçeneğlidir.

Ayrı ayrı basılacak seçiminde, fiş/faturada yer alan her satır bastırılır.

Koda göre birleştirilecek seçiminde, fatura/fiş üzerinde aynı malzemeye ait işlemin olması durumunda bu satırlar birleştirilerek yazdırılır.

Grup koduna göre birleştirilecek seçiminde ise, fatura/fiş üzerinde aynı grup koduna sahip malzemelere ait satırlar birleştirilerek yazdırılır.

Sipariş/İrsaliye ve Fatura Satırları Malzeme / Grup Koduna Göre Birleştirilirken Farklı Fiyatlı Satırlar

Sipariş, irsaliye ve fatura basımlarında, aynı grup koduna sahip malzemelere ait satırlar birleştirilerek yazdırılırken, malzemelere ait farklı fiyatlı satırların ne şekilde basılacağını belirlemek için kullanılan parametredir.

- Birleştirilmesin
- Birleştirilsin ve Ortalama Fiyat Bulunsun
- Birleştirilsin ve Fiyatı Boş Göstersin

seçeneklerini içerir.

"Birleştirmesin" seçiminde, fiş/faturada yer alan malzemelere ait farklı fiyatlar ayrı satırlar halinde yazdırılır.

"Birleştirsin ve Ortalama Fiyat Bulunsun" seçiminde, fiş/faturada yer alan malzemelere ait farklı fiyatlar tek satır halinde ortalama fiyat alınarak yazdırılır.

"Birleştirilsin ve Fiyatı Boş Göstersin" seçiminde, fiş/faturada yer alan malzemelere ait farklı fiyatlar birleştirilir ve fiyat boş gösterilir.

Sipariş, İrsaliye ve Fatura Satırları Sıralaması

Sipariş, irsaliye ve faturalarda birden fazla stok kartına ait hareketin yer alması durumunda, fiş satırlarına aktarılan stokların ne şekilde sıralanacağını belirlediği parametredir. Parametre satırları,

- Sıralanmayacak
- Koda göre sıralanacak
- Açıklamaya göre sıralanacak

olmak üzere üç seçeneğlidir.

Sıralanmayacak seçiminde, malzemeler, fiş satırlarında aktarıldıkları sırada yer alır.

Koda göre sıralanacak seçiminde, fiş satırları malzemelerin kodlarına göre sıralanır.

Açıklamaya göre sıralanacak seçiminde, fiş satırları malzemelerin açıklamalarına göre sıralanır.

Koda ve açıklamaya göre sıralama seçenekleri, sipariş, irsaliye ve faturalar kaydedildikten sonra geçerli olacaktır.

Sipariş Form Basımı

Sipariş form basımının ne şekilde yapılacağı bu parametre satırında belirlenir. Sipariş basımı parametresi,

- Fiş Satır Sırasına Göre
- Teslim Tarihine Göre

olmak üzere iki seçeneğlidir.

Fatura Basımı

Fatura basımının ne şekilde yapılacağı bu parametre satırında belirlenir. Fatura basımı parametresi,

- Sadece fatura
- Fatura + irsaliye

olmak üzere iki seçeneğlidir.

Sadece fatura basımında yalnızca fatura basılır. **Fatura ve irsaliye** birlikte seçiminde ise fatura ve bu faturaya ait irsaliyeler birlikte basılır.

Karma Koli Satırları Basılacak İşlemler

Bu parametre satırında yapılacak seçimle, karma koli malzemeyi oluşturan satırların basılacağı fiş ve faturalar belirlenir. Parametre satırı,

- Satış Teklif Fişi
- Satış Sözleşme Fişi
- Satış Siparişleri
- Satış İrsaliyeleri
- Satış Faturaları

seçeneklerini içerir.

Fişte hareket gören karma koliyi oluşturan malzemelere ait satırların basılacağı işlemler Ekle seçeneği ile tek tek ya da Hepsini seçeneği ile toplu olarak seçilir ve Seçilenler alanına aktarılır.

Malzeme Sınıfı Detay Satırları

Bu parametre satırında yapılacak seçimle, malzeme sınıfı detay satırlarının fiş ve faturalarda basılıp basılmayacağı belirlenir. Bu parametre satırı,

- Sipariş
- İrsaliye
- Fatura

olmak üzere üç seçeneklidir.

Malzeme sınıfı altında yer alan alt malzemelere ait satırların basılacağı işlemler seçilir.

Tablolu Malzeme Detay Satırları

Bu parametre "Malzeme Sınıfı Detay Satırları" parametresinde ilgili fiş türü (sipariş/irsaliye/fatura) seçili ise çalışır. Bu parametre satırında yapılacak seçimle, tablolu malzeme sınıfı detay satırlarının sipariş, irsaliye ve fatura basımlarında ne şekilde görüntüleneceği belirlenir.

- Liste Şeklinde Basılsın
- Tablo Şeklinde Basılsın

olmak üzere iki seçeneklidir.

Liste şeklinde seçiminde, fiş ya da faturada hareket gören tablolu malzeme sınıfı altında yer alan malzemeler liste halinde basılır.

Tablo şeklinde seçiminde, fiş ya da faturada hareket gören tablolu malzeme sınıfı altında yer alan malzemeler tabloda yer aldığı haliyle basılır.

Satış Elemanı (Plasiyer) Cari Hesap Bağlantı Kontrolü Yapılacak İşlemler

Plasiyer tipindeki satış elemanı cari hesap bağlantı kontrolünün hangi işlemler için yapılacağı bu parametre satırında belirtilir. Parametre satırı,

- Satış siparişleri
- Satış irsaliyeleri
- Satış faturaları
- Satış teklif yönetimi fişleri

olmak üzere üç seçeneklidir. Bağlantı kontrolü yapılacak işlemler "Ekle" seçeneği kullanılarak seçilenler alanına aktarır.

Satış Elemanı (Satış Temsilcisi) Cari Hesap Bağlantı Kontrolü Yapılacak İşlemler

Satış temsilcisi tipindeki satış elemanı cari hesap bağlantı kontrolünün hangi işlemler için yapılacağı bu parametre satırında belirtilir. Parametre satırı,

- Satış siparişleri
- Satış irsaliyeleri
- Satış faturaları
- Satış teklif yönetimi fişleri

olmak üzere üç seçeneğidir. Bağlantı kontrolü yapılacak işlemler "Ekle" seçeneği kullanılarak seçilenler alanına aktarır.

Fişlerde Cari Hesap / Malzeme Uygunluk Kontrolü

Malzemelerin alındığı tedarikçiler ile satıldığı müşteriler, malzeme kartında Müşteriler/Tedarikçiler penceresinden kaydedilir. Alınan sipariş fişleri ile satış irsaliye ve faturalarında cari hesap malzeme uygunluğu kontrolü yapılarak malzeme hareketinin, malzeme kartında belirtilen müşterilere yapılması sağlanır. Bunun için Satış ve Dağıtım parametre seçeneklerinden fişlerde cari hesap malzeme uygunluğu parametresi kullanılır ve kontrol şekli belirlenir. Bu parametre satırı,

- İşleme devam edilecek
- Kullanıcı uyarılacak
- İşlem durdurulacak

seçeneklerini içerir.

İşleme devam edilecek seçiminin malzeme/cari hesap uygunluğu kontrol edilmez.

Kullanıcı uyarılacak seçiminde, sipariş, irsaliye ya da faturada belirtilen cari hesap, malzeme kartında tanımlanmamış ise kullanıcı uyarılır ve işlem kullanıcı kontrolü altında kaydedilir. Kontrol fişte yer alan tüm malzeme için ayrı ayrı yapılır.

İşlem durdurulacak seçiminde ise cari hesap malzeme uygunluğu sağlanmadan fiş kaydedilmez. Uygunluk kontrolü fiş satırlarında yer alan her malzeme için ayrı ayrı yapılır. Fişlerde, malzeme sınıfı ve karma koli türündeki satırlarda cari hesap/malzeme uygunluğu, malzeme sınıfı ve karma koli malzeme kartında belirtilen müşteriler dikkate alınarak yapılır. Promosyon, ek malzeme, indirim, masraf ve fason türündeki satırlarda uygunluk kontrolü yapılmaz.

Teslim Süresi Yoksa, Siparişte Teslim Tarihi

Malzeme kartında teslim süresi belirtilmeyen malzemeler için sipariş teslim tarihi öndeğerini belirlemek için kullanılır. Temin süreleri malzeme kartında Müşteri/Tedarikçiler sayfasında, cari hesaba ya da ticari işlem grubuna göre verilir. Alınan

sipariş fişlerinde burada belirtilen temin süresi dikkate alınır ve temin tarihi hesaplanır. Sipariş fişi tarihi üzerine kartta belirtilen teslim süresi eklenir ve bulunan tarih teslim tarihi alanına aktarılır. Malzeme kartında teslim süresinin belirtilmemesi durumunda teslim tarihi öndeğeri, "Teslim Süresi Yoksa, Siparişte Teslim Tarihi" parametre satırında belirlenir. Bu parametre,

- Fiş tarihi öndeğer gelecek
- Boş bırakılacak

olmak üzere iki seçeneğidir.

Fiş tarihi öndeğer gelecek seçiminde, satırda işlem gören malzeme için teslim tarihi belirtilmemişse sipariş fişi tarihi öndeğer olarak gelir.

Boş bırakılacak seçiminde ise, teslim tarihi boş olarak gelir. Malzemenin teslim süresi malzeme kartında müşteri/tedarikçiler sayfasında kaydedilir. Temin süresi tedarikçi ya da ticari işlem grubu bazında verilir. Burada verilen teslim süresi, sipariş fişi tarihi üzerine eklenir ve fişteki teslim tarihi alanına aktarılır. Ancak kullanıcı tarafından değiştirilebilir.

Teslim Tarihinde Teslim Süresi Kontrolü

Eğer teslim tarihinin kartta verilen teslim süresini aşması istenmiyorsa bu parametre satırında **Yapılacak** seçeneği işaretlenir. Bu durumda Sipariş fişlerinde kartta verilen bu teslim süresini aşan teslim tarihi verildiğinde fiş kaydedilmez. İrsaliye ve faturalarda sipariş bağlantısı kontrolünün sağlandığı parametredir.

İrsaliye ve Fatura Hareketlerinde Sipariş Kontrolü

Yapılmayacak seçiminde, irsaliye ve fatura satırlarında sipariş bağlantısı kontrol edilmez, sipariş ve malzeme hareketleri kaydedilir.

Yapılacak seçiminde, sipariş bağlantısı olmayan irsaliye ve faturalar kaydedilmez.

Tamamı Sevkedilmiş Siparişler

Tamamı sevkedilmiş sipariş bilgilerinde değişiklik yapıp yapılmayacağı bu parametre ile belirlenir.

Değiştirilmeyecek seçilirse, tamamı sevkedilen sipariş bilgileri değiştirilemez.

Değiştirilecek seçilirse, sevk kontrolü yapılmaz ve her aşamada sipariş bilgileri değiştirilebilir.

Kısmi Sevkedilmiş Siparişler

Bir kısmı sevkedilmiş sipariş fiş bilgilerinin güncellenmesi öndeğeridir. Değiştirilecek ve Değiştirilmeyecek seçeneklerini içerir.

Siparişin bir kısmının karşılanması durumunda, bekleyen kısım

sevk edilinceye kadar ki sürede sipariş fiş bilgilerinin değiştirilmesi istenmiyorsa bu parametre satırında Değiştirilmeyecek seçeneğinin işaretlenmesi gerekir. Bu durumda fiş bilgilerinde değişiklik yapılamaz.

Değiştirilecek seçiminin yapılması durumunda kısmi sevk durumu dikkate alınmaz ve fiş bilgilerinde değişiklik yapılabilir.

Siparişte Sevkiyat Adresi Kontrolü

Sipariş fişlerinin sevkiyat adresi belirtilmeden kaydedilmemesi isteniyorsa bu parametre satırında **Yapılacak** seçiminin yapılması gerekir. Sipariş fişleri detay penceresinden sevkiyat adresi girilmeden fiş kaydedilmez.

İade İşlemleri Siparişi Etkileyecek

İade işlemlerinin siparişi ne şekilde etkileyeceğinin belirlendiği parametredir. **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneğlidir. Giriş-çıkış maliyeti ile iade işlemlerinde siparişin açığa çıkmaması isteniyorsa yani siparişin iadesi kapanması ile eşdeğerse bu parametre kullanılır.

Evet seçiminin yapılması durumunda bir irsaliye ya da fatura iade tipi "giriş/çıkış maliyeti" ile iade edilirse iade miktarı kadar sipariş miktarı açığa çıkmış sayılır, bu nedenle sevkedilen miktar ve bekleyen miktar yeniden hesaplanır.

Hayır seçiminde iade durumunda, iade miktarı kadar sipariş açığa çıkmaz. İade faturaları kesilmiş olsa bile iade miktarları sevkedilen toplamından çıkarılmaz ve alınan sipariş toplamına eklenmez.

İade edilen fatura ya da irsaliye iptal edildiğinde ya da silindiğinde toplamlar iade işleminin tam tersi şekilde güncellenmez.

Sipariş/İrsaliye/Fatura Hareketlerinde Ödeme Planı Kontrolü

Satış fiş ve fatura satırlarındaki hareketler için ödeme planı kontrolünün sağlandığı parametredir. Fiş ve fatura satırlarındaki malzeme/hizmet bedelinin hangi ödeme planına göre kapatılacağı ödeme planı kolonunda kaydedilir. Ödeme planı belirtmeden işlemin kaydedilmemesi için bu parametre satırında **Yapılacak** seçiminin yapılmış olması gerekir.

İrsaliye Basımında Detay Satırları

Malzemelere ait **seri**, **lot** numaraları ve **stok** yeri bilgileri bilgilerini irsaliyeye yazdırmak için kullanılır.

İrsaliyede Seri Takipli Detay Satır Basım Şekli

İrsaliyelerde, seri izleme yöntemi ile takip edilen malzemeler için detay satırı basım şekli öndedir. Bu parametre

- Alt Alta
- Yan Yana

Seçeneklerini içerir. İrsaliye basımında detay satırları parametre satırında seçilen satırlar bu parametrede seçilen basım şekline göre yazdırılır.

Fatura Basımında Detay Satırları

Malzemelere ait **seri, lot** numaraları ve **stok** yeri bilgileri bilgilerini faturaya yazdırmak için kullanılır.

Faturada Seri Takipli Detay Satırı Basım Şekli

Faturalarda, seri izleme yöntemi ile takip edilen malzemeler için detay satırı basım şekli öndedir. Bu parametre

- Alt Alta
- Yan Yana

Seçeneklerini içerir. Fatura basımında detay satırları parametre satırında seçilen satırlar bu parametrede seçilen basım şekline göre yazdırılır.

İrsaliye Seri/Lot/Stok Yeri Takibinde Miktar Kontrolü

İrsaliyelerde izleme yapılan malzemelere ait seri/lot/stok yeri bilgilerinde miktar belirtilmediğinde kontrolün ne şekilde yapılacağı bu parametre ile belirlenir. Parametre satırı,

- İşleme devam edilecek
- Kullanıcı uyarılacak
- İşlem durdurulacak

seçeneklerini içerir.

Kullanıcı uyarılacak seçiminde miktar girilmemiş satırları içeren fişler kullanıcı onayı ile kaydedilir.

İşlem durdurulacak seçiminde miktar girilmeden fiş kaydedilmez.

İşleme devam edilecek seçiminde miktar kontrolü yapılmaz.

Fatura Seri/Lot/Stok Yeri Takibinde Miktar Kontrolü

Faturalarda izleme yapılan malzemelere ait seri/lot/stok yeri bilgilerinde miktar belirtilmediğinde kontrolün ne şekilde yapılacağı bu parametre ile belirlenir. Parametre satırı,

- İşleme devam edilecek
- Kullanıcı uyarılacak
- İşlem durdurulacak

seçeneklerini içerir.

Kullanıcı uyarılacak seçiminde miktar girilmemiş satırları içeren faturalar kullanıcı onayı ile kaydedilir.

İşlem durdurulacak seçiminde miktar girilmeden fatura kaydedilmez.

İşleme devam edilecek seçiminde miktar kontrolü yapılmaz.

İrsaliye Seri/Lot/Stok Yeri Barkod Girişinde Miktar Kontrolü

İrsaliyelerde izleme yapılan malzemelere ait seri/lot/ stok yeri barkod girişlerinde miktar belirtilmediğinde kontrolün ne şekilde yapılacağı bu parametre ile belirlenir. Parametre satırı,

- İşleme devam edilecek
- Kullanıcı uyarılacak
- İşlem durdurulacak

seçeneklerini içerir.

Kullanıcı uyarılacak seçiminde miktar girilmemiş satırları içeren fişler kullanıcı onayı ile kaydedilir.

İşlem durdurulacak seçiminde miktar girilmeden fiş kaydedilmez.

İşleme devam edilecek seçiminde miktar kontrolü yapılmaz.

Fatura Seri/Lot/Stok Yeri Barkod Girişinde Miktar Kontrolü

Faturalarda izleme yapılan malzemelere ait seri/lot/ stok yeri barkod girişlerinde miktar belirtilmediğinde kontrolün ne şekilde yapılacağı bu parametre ile belirlenir. Parametre satırı,

- İşleme devam edilecek
- Kullanıcı uyarılacak
- İşlem durdurulacak

seçeneklerini içerir.

Kullanıcı uyarılacak seçiminde miktar girilmemiş satırları içeren fişler kullanıcı onayı ile kaydedilir.

İşlem durdurulacak seçiminde miktar girilmeden fiş kaydedilmez.

İşleme devam edilecek seçiminde miktar kontrolü yapılmaz.

Satışta Otomatik Seri/Lot Hareketi Oluşturulacak

Çıkış işlemleri esnasında, seri/lot takibi yapılan malzemeler için otomatik çıkış hareketi oluşturmak için kullanılan parametredir. Bu parametre Malzeme Yönetimi bölümünde sarf, fire ve ambar hareketlerinde geçerlidir. Satış Dağıtım bölümünde ise satış irsaliye ve faturalarında uygulanır. Parametre, **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneğlidir. **Evet** seçiminin yapılması durumunda, fiş satırında miktar kolonuna bilgi girildiğinde satırdaki ana birim üzerinden otomatik seri/lot hareketleri oluşturulur. Birim değişikliği yapıldığında seri/lot çıkış hareketleri tekrar oluşturulacaktır. Otomatik seri/lot çıkış hareketi oluşturulurken,

- Çıkış tarih ve saati
- Fabrika Parametreleri / Çıkış Hareketlerinde Lot/Seri Belirleme Yöntemi (LİFO/FIFO)
- Malzeme İzleme Yöntemi

dikkate alınır. Çıkış işleminde kullanılacak olan giriş

hareketleri ana birim cinsinden kalan miktarı 0'dan büyük olan çıkış ambarına girmiş hareketlerdir.

A. Malzeme İzleme Yöntemi Lot ise,

Lot birimlerinin bölünebilir olup olmadığı dikkate alınır.
Bölünebilir ise;

Çıkış hareketinde girilmiş birimin ana birimle birim çevrimi aynı olan kullanılabilir giriş hareketleri kontrol edilir ve lot/seri belirleme yöntemine göre miktar karşılanır. Lot/seri belirleme yöntemi FIFO ise ilk girişler, LIFO ise son girişlerden başlanılır. (Örneğin ihtiyaç 1 adet iken, 1 adet = 1 adet ya da 1 kutu = 1 adet olan giriş hareketleri, ya da ihtiyaç 1 kutu (1 kutu = 0,5 adet) iken 1 kutu = 0,5 adet ya da 1 koli = 0,5 adet olan giriş hareketleri) Belirlenen giriş hareketleri çıkış hareketlerinde kullanılır.

Miktar karşılanmadıysa ve Lot Birimleri Birleştirilebilir ise ana birim ile çevrimi katsayısı kendinden küçük olanlar arasından lot/seri belirleme yöntemine göre kalan miktar karşılanmaya çalışılır. (Örneğin ihtiyaç 1 adet iken, 1 kutu = 0,5 adet ya da 1 koli = 0,8 adet olan giriş hareketleri, ya da ihtiyaç 1 kutu (1 kutu = 0,5 adet) iken 1 kutu = 0,3 adet ya da 1 koli = 0,2 adet olan giriş hareketleri) dikkate alınır.

Eğer, kontroller sonucunda yeterli giriş hareketi bulunamazsa program bir mesajla kullanıcıyı uyaracaktır.

İkinci adımda da miktar karşılanmadıysa ve Lot Birimleri Dağıtılabılır ise ana birim ile çevrimi katsayısı kendinden büyük olanlar arasından lot/seri belirleme yöntemine göre kalan miktar karşılanmaya çalışılır. (Örneğin ihtiyaç 1 adet iken, 1 kutu = 2 adet ya da 1 koli = 20 adet olan giriş hareketleri, ya da ihtiyaç 1 kutu (1 kutu = 10 adet) iken 1 kutu = 20 adet ya da 1 koli = 11 adet olan giriş hareketleri) Miktar bölünemez ise ana birim cinsinden planlanan miktarı tam karşılayan lot giriş hareketleri dikkate alınır ve lot/seri belirleme yöntemine göre miktar karşılanmaya çalışılır.

B. Malzeme İzleme Yöntemi: Seri ise,

Lot/seri belirleme yöntemine göre seri hareketleri dikkate alınır.

Eğer, kontroller sonucunda yeterli giriş hareketi bulunamazsa program bir mesajla kullanıcıyı uyaracaktır.

Öneri Sipariş / İrsaliye / Fatura Basımı

Öneri statüsündeki sipariş fişlerinin, irsaliyelerin ve faturaların yazdırılıp yazdırılmayacağı bu parametre satırında belirlenir.
Hayır seçiminin yapılması durumunda öneri durumunda fişler tek ya da toplu olarak yazdırılmaz.

Fatura Satırlarında Birim Fiyat Kontrolü	<p>Fatura satırlarına birim fiyat girilmeden faturanın kaydedilmemesini sağlayan parametredir. Birim fiyat kontrolü parametresi,</p> <ul style="list-style-type: none">• İşleme devam edilecek• Kullanıcı uyarılacak• İşlem durdurulacak <p>olmak üzere üç seçeneklidir.</p> <p>İşleme devam edilecek seçiminde, herhangi bir kontrol yapılmaz.</p> <p>Kullanıcı uyarılacak seçiminde, fatura kaydı sırasında birim fiyat girilmemiş satırlar olup olmadığı kontrolü yapılarak kullanıcı "birim fiyat girilmemiş satırlar var" şeklinde uyarılır. Fatura kullanıcının onay vermesi durumunda kaydedilir.</p> <p>İşlem durdurulacak seçiminde, birim fiyat girilmeden fatura kaydedilemez.</p>
Otomatik Ödeme / Tahsilatta Kullanılacak Bölüm	<p>Satış ve satış iade işlemlerine ait otomatik ödemelerin yapılacağı bölümün belirlendiği parametredir. Kasa ve Ticari Sistem Yönetimi seçeneklerini içerir.</p> <p>Kasadan seçiminin yapılması durumunda ödemelere ait nakit ödeme/tahsilat, çek ve senet kayıtları kasadan kesilir. Ticari Sistem seçiminin de ise ödemelerde kullanılan fişler ilgili program bölümlerinden (cari hesap işlemleri, çek senet bordroları vb) kaydedilir.</p>
Seri/Lot/Stok Yeri Miktarı Değiştiğinde Otomatik Giriş Pencere Açılımı	<p>Seri/Lot miktarları değiştiğinde seri ve lot giriş penceresinin otomatik olarak açılacağı işlemlerin belirlendiği parametredir.</p> <ul style="list-style-type: none">• İrsaliyelerde• Faturalarda <p>olmak üzere iki seçeneklidir.</p>
Hızlı Giriş Penceresi Otomatik Açılımı	<p>Malzeme özelliklerine göre hızlı giriş yapılmasını sağlayan hızlı giriş penceresinin otomatik olarak açılacağı fiş türlerinin belirlendiği parametredir.</p>
Faturalardaki Boş Muhasebe Kodlarını Otomatik Doldur	<p>Satış faturalarındaki boş muhasebe kodlarının otomatik olarak doldurulmasını sağlayan parametredir. Evet ve Hayır seçeneklerini içerir.</p> <p>Evet seçiminde, daha önceden tanımlanmış olan ilgili muhasebe hesap kodları fatura kaydedilirken, muhasebe kodları penceresine öndeğer olarak aktarılır.</p>
Otomatik Sevkiyat Adresi Ataması	<p>Sevkiyat adresi atamasının yapılacağı fiş türlerinin belirlendiği</p>

parametredir. Burada seçilen fiş türlerinde, fişe ait cari hesabın sevkiyat adresi öndeğer olarak gelir.

Dağıtımda Sevk Miktarı Kontrolü

Dağıtım işlemlerinde sevk miktarı kontrolünün yapıış şekli öndeğeridir. Bu parametre satırı,

- işleme devam edilecek
- kullanıcı uyarılacak
- işlem durdurulacak

seçeneklerini içerir.

Kullanıcı uyarılacak seçiminde, dağıtımdaki miktar ile sevk edilmesi gerekli miktar kontrol edilir ve işlem kullanıcı onayı ile kaydedilir.

İşlem durdurulacak seçiminde, fiş kaydedilmez.

İşleme devam edilecek seçiminde, kontrol yapılmaz.

Otomatik Paketlemede Paket Numaralama Yöntemi

Otomatik paketlemede kullanılacak numaralama yöntemi öndeğeridir. Bu parametre satırı,

- Fiş Genelinde
- Cari Hesaba Göre

olmak üzere iki seçeneğlidir.

Fiş genelinde yöntemi seçilirse bütün fiş için genel numaralama yapılır.

Cari hesaba göre seçiminde ise paket numaralama işlemi cari hesaplara göre yapılır.

Paketleme Fişine Karma Kolinin

Karma koli malzemelerin paketleme fişlerine ne şekilde ekleneceği bu parametre ile belirlenir. Burada yapılan seçim paketleme fişlerine öndeğer olarak aktarılır. Parametre satırı,

- Kendisi Eklenecektir
- Alt Malzemeleri Eklenecektir

seçeneklerini içerir.

Otomatik Net Yuvarlama

Faturalarda net toplamda yuvarlama yapılması için kullanılan parametredir.

Yuvarlama Yönü

Faturalarda net tutara yuvarlama yapılması durumunda, ne şekilde yapılacağı bu parametre satırında belirtilir. **Aşağıya** ve **Yukarıya** doğru yuvarlama yapılabilir. Yuvarlama yönü aşağıya ise net indirim, yukarıya iken ise net masraf uygulaması yapılacaktır.

Otomatik Net Yuvarlama Tabanı

Yuvarlama tabanı öndeğeridir.

Otomatik Net Yuvarlamada Üstlenilen KDV Oranı

Üstlenilen KDV Oranı net indirim uygulaması için geçerlidir ve yuvarlama yönü aşağıya ise kullanılır.

Faturalarda otomatik net yuvarlama uygulamasında fatura kaydı esnasında, tabanın değerine ve yuvarlamanın yönüne bağlı olarak otomatik net yuvarlama uygulanacaktır.

Net yuvarlama tutarı hesaplamasında, satır döviz türü dikkate alınır. Eğer satır döviz türü raporlama döviz, işlem döviz ya da EURO ise fiş tutarının ilgili döviz cinsinden toplamları üzerinden işlem yapılır. Eğer satır döviz türü Yerel para birimi ya da Fiyatlandırma Döviz ise fiş tutarının ilgili yerel para birimi cinsinden toplamları üzerinden işlem yapılır. Net indirim uygulamasında ilgili döviz cinsinden tutarın yuvarlama tabanına göre indirilmesi gereken tutar bulunduktan sonra döviz kuruna göre yerel para birimine çevrimi yapılır ve net indirim uygulaması gerçekleştirilir. Net masraf uygulamasında ise yine masraf tutarı dövizli olarak uygulanır ve TL cinsinden karşılığı da satıra yazılır.

Net indirim uygulamasında yuvarlama tabanına bağlı olarak uygulanması gereken "net indirim" tutarı bulunduktan sonra "üstlenilen KDV oranı" parametresine de bağlı olarak otomatik net indirim uygulanır.

Net yuvarlama uygulanmadan önce kullanıcıya bir form üzerinde net yuvarlama tutarı ve uygulamayla ilgili bilgi verilir.

Sipariş Rezervasyonunda Negatif Seviye Kontrolü

Siparişler için rezervasyon söz konusu ise, negatif seviye kontrolü yapılış şekli öndeğeridir. **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneğlidir. Evet seçiminin yapılması durumunda malzeme kartında belirtilen negatif seviye miktarı dikkate alınır ve işlem sırasında kullanıcı uyarılır.

Hayır seçiminde negatif seviye kontrolü yapılmaz.

Proforma Rezervasyonunda Negatif Seviye Kontrolü

Proforma faturalar için rezervasyon sözkonusu ise, negatif seviye kontrolü yapılış şekli öndeğeridir. **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneğlidir. Evet seçiminin yapılması durumunda malzeme kartında belirtilen negatif seviye miktarı dikkate alınır ve işlem sırasında kullanıcı uyarılır.

Hayır seçiminde negatif seviye kontrolü yapılmaz.

Ödeme Hareketlerinde Kredi Kartı Ödeme Planı Uygula

Ödeme hareketlerinde Kredi kartı ödeme planının uygulanıp uygulanmayacağı belirlendiği parametredir. Parametre satırı,

- Evet
- Hayır

olmak üzere iki seçeneğlidir.

Evet seçildiğinde, fatura kaydedilirken tipi kredi kartı olan ve geri ödeme planı uygula seçimi yapılmış ödeme hareketlerine ilgili geri ödeme planı doğrudan uygulanır. Bu durumda "Ödeme Tutarı Fatura Tutarından Fazla Olursa" parametresine göre hesaplama yapılır ve birim fiyat güncelleme ya da masraf satırı da otomatik olarak kaydedilir.

Hayır seçiminde ise, geri ödeme planı doğrudan uygulanmaz. Fatura üzerinde Ödeme işlemleri listesinde sağ fare düğmesi menüsünde yer alan "Geri Ödeme Planı Uygula" seçeneği ile ilgili geri ödeme planı seçilir ve seçilen geri ödeme planına göre hesaplama yapılır.

Ödeme Tutarı Fatura / Sipariş Tutarından Fazla Olursa

Fatura ödeme işlemleri penceresinde yapılan işlemlerden sonra fatura / sipariş tutarı ile ödeme tutarı arasında olabilecek farkın sistemde hangi başlık altında hesaplanacağı bu parametre satırında belirlenir. Parametre satırı,

- İşlem durdurulacak
- Birim fiyatlara dağıtılacak
- Masraf satırı eklenecek

seçeneklerini içerir.

İşlem durdurulacak seçimi yapıldığında, yapılan satış işlemi kaydedilemez.

Birim fiyatlara dağıtılacak seçiminde, her bir hareket için $(\text{hareket tutarı}/\text{fatura tutarı}) \times (\text{ödeme tutarı} - \text{fatura tutarı})$ formülüne göre bulunacak sonuç ilgili hareketin birim fiyatına eklenir ve fatura toplamı yeniden hesaplanır.

Masraf satırı eklenecek seçiminde ise, $(\text{ödeme tutarı} - \text{fatura tutarı})$ formülüne göre bulunacak sonuç fatura geneline "masraf" satırı olarak eklenir.

Dağıtımda Seviye Kontrolü

Dağıtım işlemlerinde stok seviye kontrolünün yapılıp yapılmayacağı öndeğeridir.

Dağıtımda Risk Kontrolü

Dağıtım işlemlerinde cari hesap risk kontrolünün yapılıp yapılmayacağı öndeğeridir.

Fiş Satırları Ambar Bilgisi Değiştirilebilsin

Ambar bilgisinin satırlardan girilmesini sağlayan parametredir. Bir fişte birden fazla ambardan malzeme çıkışı veya birden fazla ambara malzeme girişi yapılması sözkonusu ise bu parametre satırında **Evet** seçiminin yapılması gerekir.

Fiş satırlarından ambar girişi ek bir özelliktir. Bu özelliğin kullanılması durumunda bu parametre malzeme yönetimi parametrelerinde yer alır.

Fiş Satırları Satış Elemanı Bilgisi

Satış elemanı bilgisinin satırlardan girilmesini sağlayan

Değiştirilebilsin

parametredir. Aynı fiş üzerinden aynı cari hesaba değişik satış elemanları tarafından yapılan satış işlemlerinin kaydedilmesinde kullanılır.

Sipariş/İrsaliye/Fatura Aktarımlarında Vade Tarihi

Ödeme planı belirtilerek kaydedilen sipariş ve irsaliyelerin irsaliye ve faturaya aktarımlarında vade tarihinin ne şekilde hesaplanacağı belirlendiği parametredir. Bu parametre,

- Hedef Fiş Tarihi Üzerinden Belirlensin
- Kaynak Fiş Tarihi Üzerinden Belirlensin

seçeneklerini içerir.

Kaynak fiş tarihi üzerinden seçiminde, vade tarihi hesaplamasında aktarılan sipariş fişi ve irsaliye tarihi esas alınır. Vade tarihi aktarılan fişin tarihi ve ödeme planında gün alanında belirtilen gün sayısı dikkate alınarak hesaplanır.

Hedef fiş tarihi üzerinden seçiminde, fişlerin aktarıldığı irsaliye ya da fatura tarihi dikkate alınır. Vade tarihi kesilen irsaliye ya da fatura tarihi ve ödeme planında gün alanında belirtilen gün sayısı dikkate alınarak hesaplanır.

İndirimde Yuvarlama

Yapılacak ve **yapılmayacak** seçenekleri içerir. Yapılacak seçiminde sonucun kusurahtı çıkması durumunda yuvarlama yapılır.

Siparişte Ödeme Tipi

Alınan sipariş fişlerine ödeme planı bağlanması ve ödeme hareketleri oluşturulması için sipariş fişinin ödemeli özelliği ile kaydedilmesi gerekir. Sipariş fişleri için ödeme hareketleri öndegeri bu parametre satırında kaydedilir. Siparişte ödeme tipi parametre satırı,

- Ödemeli
- Ödemesiz

olmak üzere iki seçenektir.

Ödemeli seçildiğinde, alınan sipariş fişinde yer alan Ödemeler seçeneği işaretli gelir ve sipariş fişi kaydedilirken ödeme hareketleri de oluşturulur. Sipariş fişinde sağ fare düğmesi menüsünde yer alan Ödeme Hareketleri (Parçalı/Ortalama) seçeneği ile fiş geneli ya da fiş satırları için, bağlı oldukları ödeme planlarına göre oluşturulan ödeme hareketleri izlenir. Gerekirse ödeme bilgilerinde değişiklik yapılabilir.

Ödemesiz seçiminde ise, sipariş fişine ödeme planı bağlanmaz ve ödeme hareketleri oluşturulmaz.

İade İşlemlerinde Aktarım Detayları

Fiş ve fatura listelerinden kaydedilen satış iade işlemlerinde satış faturasında yer alan detayların oluşacak iade fişine aktarılıp aktarılmayacağı bu parametre ile belirlenir. Parametre,

- Promosyon Malzemeler Aktarılacak
- Malzeme Net Tutarı Aktarılacak
- Ek Malzemeler Aktarılacak

seçeneklerini içerir. Aktarılacak seçenekler "Ekle" düğmesi tıklanarak Seçilenler alanına aktarılır.

Fiyat Değişirme Limiti Uygulansın

Satış işlemlerinde fiş ve faturalar için fiyat değiştirme limiti uygulamasının geçerli olup olmayacağı bu parametre ile belirlenir.

Evet / Hayır seçeneklerini içerir. Öndeğer olarak "Hayır" gelir. Evet seçiminin yapılması durumunda, satış işlemleri sırasında fiş ve fatura kaydedilirken malzeme/hizmet fiyat kartlarında kullanıcılar bazında verilen değiştirme limiti bilgisi devreye girer; kullanıcının fiyat kartında tanımlı malzeme/hizmet birim fiyatını belirlenen limit dahilinde düşürebilmesine izin verilir. Limitin altına düşüldüğünde program kullanıcıyı uyarır ve faturanın kaydedilmesine izin verilmez.

Kampanya Sonrası Otomatik Sipariş Bağlantısı Kur

Alınan sipariş fişlerinde tanımlı kampanyaların, sipariş fişinin irsaliyeye sevk edilmesi yada faturalanması durumunda oluşan satış irsaliye ve faturalarına otomatik olarak aktarılması için kullanılır. Evet ve Hayır seçeneklerini içerir. Evet seçiminin yapılması durumunda sipariş fişinde tanımlanmış olan satış kampanyası irsaliye ve faturaya otomatik olarak aktarılır.

Barkodla Sevkiyat İşleminde Sipariş Miktarı Kontrolü

Sipariş sevk işlemlerinde sipariş fişinde yer alan malzeme için barkodla sevkiyat yapıldığında, sevk edilen malzemelerin bekleyen miktarlarının otomatik olarak kapatılması, barkod kullanılarak girilen miktarın bekleyen miktar dahilinde kontrolü için kullanılır.

- İşlem Yapılmayacak
- İşlem Durdurulacak
- Yeni Malzeme Satırı Eklenecek

seçeneklerini içerir.

İşlem yapılmayacak seçiminde, barkodla sevkiyat sırasında miktar kontrolü yapılmaz.

İşlem durdurulacak seçiminde, irsaliye veya faturaya miktar belirtilmeksizin aktarılan sipariş satırları için F9 Barkod girişi ile sevk miktarlarının girildiği durumda, eğer sevk miktarı sipariş satırlarının bekleyen miktar toplamını aşıyorsa işlem durdurulur. Miktar aşımına izin verilmez.

Yeni malzeme satırı eklenecek seçiminde, irsaliye veya faturaya miktar belirtilmeksizin aktarılan sipariş satırları için

F9 Barkod giriş ile sevk miktarlarının girildiği durumda, eğer sevk miktarı sipariş satırlarının bekleyen miktar toplamını aşıyorsa ilgili malzeme için yeni bir malzeme satırı eklenir. Bu satırların sipariş bağlantısı olmaz.

Otomatik Birim Fiyat Güncelleme

Sipariş fişi, irsaliye ve fatura kayıtlarında, malzeme için tanımlı fiyat kartı olması durumunda seçilen cari hesaba göre yada tarih değişikliğinde malzeme birim fiyatı için gerekli güncellenmenin ne şekilde yapılacağı bu parametre ile belirlenir.

- Yapılacak
- Yapılmayacak
- Kullanıcı Uyarılacak

seçeneklerini içerir.

Yapılacak seçiminde malzeme satış işlemlerinde faturada yeni bir cari hesap seçildiğinde veya işlem tarihi değişikliğinde malzeme birim fiyatı otomatik olarak güncellenir.

Yapılmayacak seçiminde herhangi bir uyarı ekranı gelmez, birim fiyatta bir değişiklik olmaz; istenirse manuel olarak güncellenir. **Kullanıcı Uyarılacak** seçiminde, faturada yapılan tarih ve cari hesap değişikliği sonucu ekrana "birim fiyat güncellenecektir" uyarısı gelir. Bu uyarı ekranına tamam dendiğinde birim fiyat güncellenir.

Kampanya Uygulanmış İşlemlerde Değişiklik Yapılırsa

Kampanya uygulanmış işlemlerde değişiklik yapılması durumunda, uygulanan kampanyanın ne şekilde etkileneceği bu parametre ile belirlenir.

- İşleme Devam Et
- İşleme İzin Verme
- Kampanya Temizle

seçeneklerini içerir.

İşleme izin verme seçilirse, kampanya uygulanan işlemler üzerinde değişiklik yapılamaz.

Kampanya Temizle seçilirse, işlemde uygulanan kampanya geri alınır.

İşleme devam et seçilirse herhangi bir değişiklik yapılmaz ve kampanya uygulanan işlem üzerinde değişiklik yapılabilir.

Rezerve Siparişlerin Sevkinde Sipariş Tarihi Kontrolü

Rezerve edilen siparişlerin sevk işlemlerinde sipariş tarihine göre kontrolün yapılacağı bu parametre ile belirlenir. Evet ve Hayır seçeneklerini içerir.

Evet seçiminin yapılması durumunda, rezervasyonu yapılmış siparişler sevk edilirken sipariş tarihlerine göre kontrol yapılır.

Fatura Basımında Birim Fiyatı Boş Malzeme Satırları

Birim fiyat alanı boş olan malzeme satırlarının fatura basımlarında listelenip listelenmeyeceği bu parametre ile belirlenir.

Sipariş Sevkinde Miktar Kontrolü

Siparişlerin irsaliye ya da fatura ile bekleyen miktardan fazla sevkedilmesinin kontrol edilebilmesi bu parametre ile sağlanır. Aynı kontrol ödemeli siparişler için de geçerlidir.

Evet ve **Hayır** seçeneklerini içerir.

Evet seçimi yapıldığında, ödemeli siparişin faturalanması durumunda fatura içerisinde miktara bağlı artırım yapılması engellenir.

Fatura Satırları Ödeme Şekli Güncellensin

Fatura satırında seçili olan ödeme planının, cari hesap değişikliğinde güncellenip güncellenmeyeceği bu parametre ile belirlenir.

Evet ve **Hayır** seçeneklerini içerir.

Evet seçiminde fatura satırındaki işlem için belirlenmiş olan ödeme şekli, değiştirilen cari hesabın ödeme şekli doğrultusunda güncellenir.

Toplu Faturalama İşleminde Fatura Satır Sayısı

Toplu faturalama işleminde faturalanabilecek maksimum satır sayısını belirlemek için kullanılır.

İrsaliye Satırları Ödeme Şekli Güncellensin

İrsaliye satırında seçili olan ödeme planının, cari hesap değişikliğinde güncellenip güncellenmeyeceği bu parametre ile belirlenir.

Evet ve **Hayır** seçeneklerini içerir.

Evet seçiminde irsaliye satırındaki işlem için belirlenmiş olan ödeme şekli, değiştirilen cari hesabın ödeme şekli doğrultusunda güncellenir.

Sipariş Aktarımı Bekleyen Miktarlar

Siparişlerin irsaliye ve/ya faturaya aktarımında bekleyen miktarın fatura/irsaliye satırına getirilip getirilmeyeceği bu parametre ile belirlenir.

Getirilecek seçiminde, "sipariş fişi aktar" seçeneği ile aktarılan sevkedilmemiş/faturalanmamış siparişin bekleyen miktarı irsaliye/fatura satırına otomatik olarak aktarılır.

Müşteri Eklerken Otomatik Cari Hesap Kartı Oluştur

Skonsol uygulamasının kullanılması durumunda geçerli olacak parametredir. Skonsol tarafından müşteri eklendiğinde cari hesap kartının otomatik oluşturulması için, bu parametre satırında Evet seçiminin yapılması gerekir.

Fiyatlandırma Dövizini Kullanılan Aktarımlarda Yerel Para Birimi

Alınan/Verilen sipariş fişlerinde yerel para birimi üzerinden işlem gören satıra fiyatlandırma dövizini uygulandığında,

siparişin faturaya aktarımı sırasında yerel para biriminin güncellenip güncellenmeyeceğini belirlemek için kullanılır.

- Güncellenmeyecek
- Güncellenecek

seçeneklerini içerir.

Ödeme Hareketleri Satır Bazında Oluşturulsun

Faturalarda, malzeme satırlarında ayrı ödeme planları kullanılması durumunda ödeme hareketlerinin ne şekilde oluşturulacağını belirlediği parametredir.

Evet ve Hayır seçeneklerini içerir.

Evet seçilmesi durumunda, ayrı ödeme planlarına göre oluşacak ödeme hareketlerinde vade tarihi aynı olan satırlar birleştirilmez. Ayrı vade tarihleri ile gösterilir.

Araç Kapasitesi Aşıldığında

Dağıtım özelliğinin kullanılması durumunda, dağıtım işlemlerinde araç kapasitesinin aşılması durumunda yapılacak kontrol şekli öndüğünün belirlendiği parametredir.

İşleme Devam Edilecek seçilirse, araç kapasite kontrolü yapılmaz.

Kullanıcı Uyarılacak seçilirse, dağıtıma çıkış için sipariş seçilirken araç kapasite kontrolü yapılır ve kullanıcı uyarılır. İşlem kullanıcı kontrolünde kaydedilir.

İşlem Durdurulacak seçilirse, kapasite aşım kontrolü yapılır ve işlem kaydedilmez.

Karşı Sipariş Oluşturulurken Satır Birleştirilsin

Karşı sipariş oluşturma işleminde, satış siparişinde aynı malzemeye ait birden fazla satırın olması durumunda, satınalma siparişine bu satırların ne şekilde yansıyacağı bu parametre satırında belirlenir.

Evet seçilirse aynı malzemeye ait satırlar birleştirilerek satınalma siparişi oluşturulur.

Hayır seçilirse, aynı malzemeye ait satırlar birleştirilmez, oluşturulacak satınalma siparişinde ayrı satırlar olarak yer alır.

Parçalı Hizmet Siparişi Aktarımlarında, Bekleyen Hizmet Tutarı Faturaya Aktarılacak

Parçalı hizmet siparişi aktarımlarında, bekleyen hizmet tutarının faturaya aktarılıp aktarılmayacağını belirlediği parametredir.

Evet
Hayır

seçeneklerini içerir.

Evet seçiminde miktar olarak kapanmış ancak tutar olarak

kapanmamış hizmet faturalarında bekleyen tutar faturaya ayrı bir satır olarak aktarılır.

Hayır seçiminde bekleyen tutar faturaya aktarılmaz.

Tevkifatlı KDV'ler

Tevkifatlı KDV'lerin muhasebedeki izlenme şekli öndeğedir. Bu parametre satırı

- Ayrı Hesaplarda İzlenecek
- Ayrı Hesaplarda İzlenmeyecek

seçeneklerini içerir.

Ayrı hesaplarda izlenecek seçilirse her tevkifatlı KDV değeri ayrı bir muhasebe hesabında izlenir.

Ayrı hesaplarda izlenmeyecek seçilirse tüm tevkifatlı KDV işlemleri tek bir hesap altında izlenir.

Verilen Hizmet Faturası Toptan Satış Faturasının Kayıt Numaralama Şablonunu Kullansın

Verilen hizmet faturalarının ayrı kayıt numaralama şablonu kullanmayıp, toptan satış faturasının kayıt numaralama şablonunu kullanması isteniyorsa bu parametre kullanılır. Evet ve Hayır seçeneklerini içerir. Verilen hizmet faturasının toptan satış faturası kayıt numaralama şablonunu kullanması için Evet seçiminin yapılması gerekir.

Satış Birim Fiyatı Son Satınalma Fiyatının Altına Düşerse

Satış birim fiyatının son satınalma fiyatının altına düşmesi durumunda yapılacak kontrol şekli öndeğedir. Bu parametre satırı

- İşleme Devam Edilecek
- Kullanıcı Uyarılacak
- İşlem Durdurulacak

seçeneklerini içerir.

İşleme devam edilecek seçilirse, herhangi bir kontrol yapılmaz.

Kullanıcı uyarılacak seçilirse, fişin kaydı sırasında program kullanıcıyı uyarır ve işlem kullanıcı kontrolünde kaydedilir.

İşlem durdurulacak seçilirse, satış fiyatının son satınalma fiyatının altında olması durumunda fiş kaydedilmez.

Kullanıcı uyarılacak ve işlem durdurulacak seçimi yapıldığında, satış faturalarında son alış fiyatının altında birim fiyat girilmesi

durumunda Satış Fiyatı Kritik Olan Ürünler penceresi açılır. Fiş içinde yer alan ve satış fiyatı son satınalma fiyatının altında olan malzemeler listelenir.

Birim Fiyat Öndeğeri

Fiş ve faturalara öndeğer olarak gelmesi istenen birim fiyatın belirlendiği parametredir. Bu parametre satırı

- Tanımlı Satış Fiyatı
- Son Satış Fiyatı - Bu Müşteriye
- Son Satış Fiyatı - Tüm Müşterilere
- Son Satış Fiyatı (Net) - Bu Müşteriye
- Son Satış Fiyatı (Net) - Tüm Müşterilere

seçeneklerini içerir. Öndeğer olarak gelmesi istenen fiyat seçilir.

İrsaliyeler İşyeri Bilgisini Faturadan Alsın

İrsaliyenin faturalanıp daha sonra faturada işyeri bilgisinin değiştirilmesi durumunda irsaliyeler için işyeri güncelleme yapıp yapılmayacağı bu parametre satırında belirlenir. Evet ve Hayır seçeneklerini içerir.

Evet seçiminin yapılması durumunda, fatura işyeri bilgisi değiştiğinde, faturaya bağlı irsaliyelerin de işyeri bilgisi değişecektir.

Fatura Basımında Seri/Lot Yerleşimli Malzeme Satırı Sonraki Sayfada Basılsın

Fatura basımında seri/lot kullanılan malzemenin seri/lot bilgilerinin sonraki sayfaya taşması durumunda malzeme bilgilerinin yeni sayfada yazdırılıp yazdırılmayacağı bu parametre satırında belirlenir.

Malzeme Sınıfı için Yapılmış Sözleşmelerde Kalan Miktar Kontrolü

Malzeme sınıfı için yapılmış kotalı sözleşmede kalan miktar kontrollerinin sözleşmede seçilmiş malzeme için mi yoksa sözleşmede hangi malzeme seçilmiş olursa olsun malzeme sınıfı altında yer alan her malzemeye ait siparişler için mi yapılacağını belirlemek için kullanılır. Kalan miktar kontrolü

- Malzeme üzerinden
- Malzeme sınıfı üzerinden

üzerinden yapılabilir.

Malzeme üzerinden yapılsın seçilirse, malzeme sınıfı için yapılan sözleşmede kalan miktar kontrolü bu sınıf altındaki malzeme bazında yapılır. Miktar değişmez.

Kalan miktar kontrolü **Malzeme Sınıfı Üzerinden** seçildiğinde, sözleşme siparişe aktarıldığında, malzeme sınıfının altında yer alan hangi malzeme aktarılmış olursa olsun kalan miktardan düşülür.

Maliye Onaylı Yazıcı İçin Dosya Oluştur

Satış faturalarının yazdırılması işleminde, faturanın yazıcıdan

Maliye Onaylı Yazıcı Dizin Adı	<p>alınmayıp dosyaya yazdırılması mümkündür. Bu parametre satırında Evet seçiminin yapılması durumunda faturalar dosyaya yazdırılır. Dosyanın yazdırılacağı dizin, Maliye Onaylı Yazıcı Dizin Adı parametre satırında belirtilir. Bu parametre satırı Kosova mevzuatına bağlı olarak çalışır. Program dili Arnavutça seçildiğinde aktif hale gelir.</p>
Maliye Onaylı Yazıcı Dosya Adı Deseni	<p>Faturaların yazıcıdan alınmayıp dosyaya yazdırılması durumunda, bu dosyanın yer aldığı dizini belirlemede kullanılır. Bu parametre satırı Kosova mevzuatına bağlı olarak çalışır. Program dili Arnavutça seçildiğinde aktif hale gelir. Maliye Onaylı Yazıcı Dosya Adı oluşturma örneğidir. Oluşacak dosyanın adı cari hesap vergi numarası + fatura numarası şeklinde düzenlenmiştir. Burada kaç karakter olarak yazılacağı seçilir 8+5 yazılırsa, 8 karakter CH vergi numarası 5 karakter fatura numarası olacak şekilde dosya adı oluşturulur. Bu parametre satırı Kosova mevzuatına bağlı olarak çalışır. Program dili Arnavutça seçildiğinde aktif hale gelir.</p>
Maliye Onaylı Yazıcı Dosya Uzantısı	<p>Maliye Onaylı Yazıcı Dosya uzantısı örneğini belirlemede kullanılır. Bu parametre satırı Kosova mevzuatına bağlı olarak çalışır. Program dili Arnavutça seçildiğinde aktif hale gelir.</p>
Emanet Sevkinde İrsaliye Tarihi Değişikliği	<p>Emanet malzemelerin sevk işlemlerinde irsaliye tarihi değişikliği yapıp yapılmayacağını belirlediği parametredir. Evet ve Hayır seçeneklerini içerir. Evet seçiminin yapılması durumunda emanet malzemeler sevk edilirken malzemelere ait irsaliyelerin tarihleri değiştirilebilir.</p>

Finans Parametreleri

Finans parametreleri kullanılarak Finans işlemleri ile ilgili bazı özellikler, yapılacak kontroller ve bu kontrollerin yapılış şekli öndeğerleri belirlenir.

ÖNDEĞERLER

Satınalma ve Satış KDV Oranı(%)

Alış ve satış KDV öndeğeridir. Burada verilen KDV oranları, malzeme kartlarına ve dolayısıyla fiş/fatura satırındaki KDV oranı alanına öndeğer olarak gelir. Gerekirse değiştirilebilir.

İade KDV Oranı (%)

İade KDV oranı parametre satırında verilen KDV oranı iade faturalarında KDV oranı alanına öndeğer olarak gelir.

Perakende Satış KDV Oranı (%)

Perakende satış KDV oranı parametre satırında verilen KDV oranı perakende satış faturalarında KDV oranı alanına öndeğer olarak gelir.

Perakende İade KDV Oranı (%)

Perakende İade KDV oranı parametre satırında verilen KDV oranı perakende İade işlemlerinde KDV oranı alanına öndeğer olarak gelir.

Masraf KDV Oranı(%)

Masraf KDV oranı parametre satırında verilen KDV oranı faturalarda yapılan masrafların KDV oranı alanına öndeğer olarak gelir.

Ödeme/Tahsilat Planı Yuvarlama Tabanı

Ödeme tahsilat planı satırları için yuvarlama tabanı öndeğeridir. Burada verilen taban plan tanım satırlarına öndeğer olarak aktarılır. Gerekirse değiştirilebilir.

Fatura Yazım Sayısı

Cari hesaplar için fatura yazım sayısı öndeğeridir. Burada belirlenen sayı tüm cari hesap kartlarına öndeğer olarak aktarılır. Eğer cari hesap için farklı bir değer sözkonusu olacaksa kart üzerinde değiştirilir.

Toplu Faturalama Kuralı

Toplu faturalamanın ne şekilde yapılacağı belirlendiği parametredir. Toplu faturalama parametre satırı,

- İşlem sırasında belirlenecek
- Birebir
- İşyerlerine Göre
- Genel

seçeneklerini içerir. Burada yapılan seçim cari hesap kartlarına öndeğer olarak aktarılır. Eğer cari hesap için farklı bir değer sözkonusu olacaksa kart üzerinde değiştirilir.

İşlem sırasında belirlenecek seçiminde cari hesaba ait irsaliyeler **Faturalama Şekli** filtresine göre faturalanır.

İşyerlerine göre seçiminde cari hesaba ait irsaliyeler işyerlerine göre toplu olarak faturalanır.

Birebir seçiminde cari hesaba ait irsaliyeler birebir faturalanır.

Parçalı Sipariş Sevkiyatı

Cari hesaba ait siparişlerin ne şekilde teslim edileceğini gösteren parametredir. Siparişin tümü aynı anda sevk edilebileceği gibi parçalı sevkiyatta yapılabilir. Bu parametre satırı,

- Evet
- Hayır

seçeneklerini içerir. Burada yapılan seçim cari hesap kartlarına öndeğer olarak aktarılır. Eğer cari hesap için farklı bir değer söz konusu olacaksa kart üzerinde değiştirilir.

Parçalı sevkiyat yapılmayacaksa **Hayır** seçilir. Bu durumda irsaliye ve faturalarda sağ fare düğmesi menüsünde yer alan "**Sipariş Hareketi Aktar**" seçeneği yer almaz.

Siparişlerin fatura ya da irsaliyeye aktarımı "**Sipariş Fişi Aktar**" seçeneği ile yapılır. Sevk edilecek sipariş fişi seçilir. Fatura ya da irsaliye satırında miktar ve birim alanındaki bilgi değiştirilemez.

Banka Fişleri, Kasa Muhasebe ve Banka İşlemleri KDV Oranı

Bu parametre Almanya mevzuat ile çalışılması durumunda Finans parametre satırlarında yer alır. Banka fişleri ile kasa bölümünden kaydedilen muhasebe ve banka işlemlerinde geçerli olacak KDV oranı öndeğeridir.

Toplu Banka Fişi Ekle – Fiş Türü

Toplu banka fişi ekleme işleminde, fiş satırlarına gelecek olan banka fiş türü öndeğeridir.

Statü

Cari hesap kartları için statü öndeğeridir. **Kullanımda** ve **Kullanım Dışı** seçeneklerini içerir. Burada yapılan seçime göre kartlar kaydedilir. Statü değişikliği kart üzerinde statü alanında yapılır.

Cari Hesap Fiş Durumu

Cari hesap fişlerinin kayıt durumu öndeğeridir. Öneri ve Gerçek olmak üzere iki seçeneğidir. Fiş kayıt durum değişikliği cari hesap fişleri listesinde sağ fare düğmesi menüsünde yer alan "Durum Değiştir" seçeneği ile gerçekleştirilir.

Ödeme ve Tahsilatlarda Uyarı Verilecek Tutar

Vergi Usul Kanunu (VUK) Genel Tebliği uyarınca 8.000-YTL ve üzerindeki ödeme ve tahsilatların banka, özel finans kurumları veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü vasıtasıyla yapılması zorunludur.

Parametre, belirtilen tutarı aşan ödeme ve tahsilatların banka, özel finans kurumları veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü vasıtasıyla yapılmaması halinde kullanıcıya uyarı verilmesi amacıyla kullanılır.

Parametrenin öndeğeri 8000 YTL'dir; istenirse değiştirilir.

Aşağıda belirtilen işlemlerde parametrede belirtilen tutarın üstünden bir hareket kesildiğinde "Tutar 8000 TL(parametrede girilen tutar)'nin üzerindedir. Devam etmek istiyor musunuz?" şeklinde uyarı verilir.

- Kasa İşlemleri
- Borç Kapama İşlemleri
- Borç Senetlerinin Bankadan Tahsili
-

Kullanım Yeri

Cari hesap kartlarının kullanım yeri öndedir. Cari hesapların kullanılacağı modülleri belirlemek amacıyla kullanılır. Burada yapılan seçim yeni eklenen cari hesap kartlarına aktarılır; istenirse değiştirilir.

- Satınalma
- Satış ve Dağıtım
- İthalat
- İhracat
- Finans

seçeneklerini içerir. Öndeğer olarak hepsi seçilidir. Kullanım yeri olarak belirlenmemiş modüller için ilgili cari hesap kartı seçim pencerelerinde görüntülenmez.

BSMV

Teminat mektuplarında geçerli olacak BSMV öndedir.

Damga Vergisi

Teminat mektuplarında geçerli olacak Damga Vergisi öndedir.

Öndeğeri Öneri Olarak Kesilecek Kasa İşlemleri

Kasa işlemleri kayıt durumu öndedir. Kasa işlemlerinde iş akışlarının oluşabilmesi için bu işlemlerin "Öneri" durumunda kaydedilmesi gerekmektedir. Bu parametre ile iş akışına dahil edilecek kasa işlemlerinin öneri veya gerçek durumunda kesilmesi sağlanır. "Öneri" durumunda kaydedilmesi istenen kasa işlemleri listelenir ve "Ekle" seçeneği ile seçim yapılır. "Öneri" durumunda kaydedilebilecek kasa işlemleri şunlardır:

- Cari Hesap Tahsilat
- Cari Hesap Ödeme
- Mal Alım Faturası
- Toptan Satış İade Faturası
- Perakende Satış İade Faturası
- Alınan Hizmet Faturası
- Alım İade Faturası
- Perakende Satış Faturası
- Toptan Satış Faturası
- Verilen Hizmet Faturası
- Müstahsil Makbuzu
- Muhasebe Tahsil İşlemi
- Muhasebe Tediye İşlemi
- Açılış (Borç)
- Açılış (Alacak)
- Virman (Borç)
- Virman (Alacak)
- Gider Pusulası
- Verilen Serbest Meslek Makbuzu
- Alınan Serbest Meslek Makbuzu

Cari Hesap Tahsil/Ödeme Kasa Kodu

Cari hesap için tahsilat ve ödeme işlemlerinde öndeğer olarak gelmesi istenen kasa kodudur. Burada verilen kasa kodu, Cari Hesaplar Listesi'nden yapılacak ödeme ve tahsilat işlemlerinde Kasa Kodu alanına öndeğer olarak gelir. Bu kod aynı zamanda cari hesap tanımında, Ticari Bilgiler sayfasında yer alan Tahsilat/Ödeme Kasa Kodu alanına da aktarılır. Tanımlanan cari hesap için işlemlerde

kullanacağı kasa farklı ise, cari hesap tanımında ilgili kasa kodu verilebilir.

Parametreler

Birim Fiyat Kuruş Hanesi

Ticari sistemin her bölümünde kullanılacak tutar bilgilerinin duyarlılığı kuruş hane sayısı olarak ayrı ayrı belirlenir. Örneğin Finans bölümü için kuruş hane sayısı 2 verilmişse, tüm finans işlemlerinde tutar bilgilerinde ondalıklı bölüm için iki basamak ayrılacağı anlamına gelir.

Kuruş hanesi Malzeme Yönetimi, Satınalma, Satış ve Dağıtım, Finans ve Muhasebe Yönetimi bölümlerinden yapılan işlemler için ayrı ayrı ilgili parametre satırlarında verilir.

Reeskont Faizi (yıllık)

Firmalar yasal olarak vadeli çek ve senetlerinin reeskont faiz tutarlarını hesaplamak, bunları muhasebeleştirmek, dolayısıyla bilançolarına yansıtma zorundadır. Bu işlem için çek/senet raporları arasında bulunan reeskont raporları kullanılır.

Bu raporda yapılan hesaplamalarda kullanılacak yıllık reeskont faizi oranının öndeğeri "Reeskont Faizi (Yıllık)" parametre satırından kaydedilir. İstenirse raporda değiştirilebilir.

Senet/Pul Oranı (binde)

Senetlerde kullanılması gereken pul tutarlarının hesaplanması için, pul tutarının senet tutarına oranının bilinmesi gerekir. Yasal olarak açıklanan oran "Senet/Pul Oranı (Binde)" parametre satırında verilir ve senetlerde pul tutarı otomatik olarak hesaplanır.

Ciro Takip Süresi

Çek/senet işlemleri sırasında cari hesaplara ciro edilen çek ve senetlerin durumunun ne kadar süre takip edileceğinin ciro takip süresi parametre satırında belirtilir. Ciro takip süresi gün olarak verilir. Ciro takip süresini aşan senetler bir sonraki mali döneme devredilemez.

Portföyde Protesto İşlemi

Protestolu senetlerin nasıl izleneceği portföyde protesto işlemi parametre satırında yapılan seçimle belirlenir. Bu parametre satırı,

- Muhasebeleştirilmeyecek
- ayrı hesapta izlenecek

olmak üzere iki seçenektir.

Muhasebeleştirilmeyecek seçiminde, entegrasyon sırasında protestolu senetler muhasebeleştirilmez. Ayrı hesapta izlenecek seçiminde ise ayrı bir muhasebe hesabında izlenir.

Ek Masraflar Muhasebeye Aktarılacak

Faturalarda yer alan ancak normal masraflardan farklı olarak cari hesapları etkilemeyip firmanın karşılamak zorunda olduğu bazı özel masraf tutarlarının muhasebeye aktarılıp aktarılmayacağı ek masraflar muhasebeye aktarılacak parametre satırında belirlenir. **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçenektir.

Ek masrafların muhasebeye aktarılması ve ayrı bir hesap altında izlenmesi durumunda bu satırda evet seçiminin yapılması gerekir. Bu durumda, sözkonusu ek masraflar ayrı bir hesap altında muhasebeye geçecektir.

Risk Toplamı

Cari hesaplara ait risk toplam tutarının hangi işlemler dikkate alınarak hesaplanacağını öndeğedir. Bu tutar risk kontrolü işlemlerinde kullanılır. Risk toplamı parametre satırı,

- Açık Hesap
- Kendi Çek/Senetlerimiz
- Müşteri Çek/Senetlerimiz
- İrsaliye
- Sipariş (Sevkedilebilir)
- Sipariş (Öneri)

olmak üzere 5 seçeneğlidir.

Açık Hesap seçiminde, risk toplam tutarı Sipariş, İrsaliye, firmaya ve müşteriye ait Çek-Senet işlemleri dışında oluşan hareketleri dikkate alınarak hesaplanır.

Açık Hesap riskine dahil işlemler şunlardır:

- Cari hesap Fişleri (Nakit Tahsilat, Nakit Ödeme, Borç Dekontu, Alacak Dekontu, Virman Fişi, Kur Farkı Fişi, Açılış Fişi, Verilen Vade Farkı Faturası, Alınan Vade Farkı Faturası, Alınan Serbest Meslek Makbuzu, Verilen Serbest Meslek Makbuzu, Kredi Kartı Fişi, Kredi Kartı İade Fişi)
- Banka Fişleri (Gelen Havale/EFT, Gönderilen Havale/EFT)
- Kasa İşlemleri (Cari Hesap Tahsilat, Cari Hesap Ödeme)
- Alım Faturaları
- Satış Faturaları
- Çek/Senet Bordroları

İrsaliye seçiminde, faturalanmamış irsaliye toplamları dikkate alınır.

Malzeme fişi cari hesabı borçlandırıyor malzeme fişleri risk toplamını artırır. Malzeme fişi cari hesabı alacaklı duruma geçiriyorsa malzeme fişleri risk toplamını azaltır. Malzeme fişi ve faturalandıysa, irsaliye riski alanına etkisi ortadan kalkar.

Kendi Çek/Senetlerimiz seçiminde, risk toplam tutarı firmaya ait çek tutarları dikkate alınarak hesaplanır.

Müşteri Çek/Senetlerimiz seçiminde, risk toplam tutarı müşteriye ait çek tutarları dikkate alınarak hesaplanır.

Sipariş (Sevkedilebilir) seçiminde, onaylanmış sevkedilebilir durumdaki sipariş miktarları dikkate alınır.

Sipariş (Öneri) seçiminde, cari hesaba ait tüm sipariş miktarları dikkate alınır.

Açık Hesapta / Kendi Çek/Senetlerimizde / Müşteri Çek Senetlerinde / Siparişte /

Bir cari hesap için o anda yapılmakta olan işlem tutarı, risk toplamını risk limiti olarak girilmiş değerden büyük yapıyorsa, cari hesap için risk limiti aşılmıştır anlamına gelir. Risk limiti aşımı açık hesap, firma

İrsaliyede Risk Limiti Aşıldığında

çek/senetleri, müşteri çek/senetleri, sipariş ve irsaliyeler için ayrı ayrı kontrol edilir. Bu kontrolün yapılış şekli "Açık Hesapta Risk Limiti Aşıldığında", "Kendi Çek/Senetlerimizde", "Müşteri Çek/Senetlerimizde" ve "İrsaliyede Risk Limiti Aşıldığında" parametre satırlarında ayrı ayrı belirtilir. Bu parametre satırları,

- kullanıcı uyarılacak,
- işleme devam edilecek,
- işlem durdurulacak

olmak üzere üç seçeneğlidir.

İşleme devam edilecek seçimi yapıldığında, müşteri riski dikkate alınmaz ve işlemler kaydedilir.

Kullanıcı uyarılacak seçiminde cari hesap kartında verilen risk limitini aşan işlemlerde fiş kaydedilirken kullanıcı uyarılacak ve işlemin kaydı için onay istenecektir.

İşlem durdurulacak seçimi yapıldığında ise, risk limitinin aşılması halinde işlem yani fiş ya da fatura kaydedilmeyecektir.

Burada yapılan seçimler cari hesap kartında Risk Bilgileri penceresine öndeğer olarak aktarılır. Ancak kartı açılan cari hesap için risk kontrolü farklı şekilde yapılacaksa kart üzerinde ilgili seçenek işaretlenerek, risk kontrolünün ne şekilde yapılacağı belirlenir.

Grup Şirketi Risk İşlemleri

Grup şirketine bağlı olan bir cari hesap için risk kontrol ve takip işlemlerinin ne şekilde yapılacağı bu parametre satırında belirlenir. Risk işlemleri parametre satırı

- Sadece Cari Hesap Bazında Yapılacak
- Sadece Grup Bazında Yapılacak
- Grup+Cari Hesap Bazında Yapılacak

seçeneklerini içerir.

Sadece Cari Hesap Bazında Yapılacak seçilirse, risk kontrol ve takip işlemleri cari hesap bazında yapılır.

Sadece Grup Bazında Yapılacak seçilirse, grup şirketine dahil carilerin riskleri grup şirketi bazında takip edilir. Cari hesabın bağlı olduğu grup şirketi için belirlenen risk kontrolleri ve uyarı seçenekleri cari hesaba risk bilgileri olarak atanır.

Grup+Cari Hesap Bazında Yapılacak seçilirse hem grup hem de cari için risk kontrolü yapılır.

Cari Hesap Risk Kontrolü

Risk takibinin ne şekilde yapılacağı belirlendiği parametredir. Risk kontrolleri toplamlar bazında veya işlem risk limiti bazında yapılabilir.

- Risk Kontrolü Toplamlar Bazında Yapılacaktır
- Risk Kontrolü İşlemler Bazında Yapılacaktır

seçeneklerini içerir.

“Risk Kontrolü Toplamlar Bazında Yapılacaktır” seçildiğinde, risk kontrolü yapılırken cari hesabın risk toplamlarına bakılır.

“Risk Kontrolü İşlemler Bazında Yapılacaktır” seçilirse, kontroller işlem limiti bazında yapılır; her işlem için o işlemin risk limitine bakılır.

Her iki durumda da risk limitleri aşıyorsa ticari sistem parametrelerinde belirtilen seçime göre kullanıcı uyarılır, işleme devam edilir ya da işlem durdurulur.

Risk Kontrolü Yapılacak İşlemler

Risk kontrolünün hangi işlemler için yapılacağı risk kontrolü yapılacak işlemler parametre satırında belirlenir. Risk kontrolü yapılacak işlemler işaretlenir. Bu durumda işaretlenmeyen fiş türleri için risk kontrolü uyarıları yapılmaz.

Risk Uyarısı Yapılmayacak Fiş Türleri

Giriş işlemlerinin cari hesaplar için risk uyarısı vermeden, ancak risk kontrolü de yapılarak kaydedilmesi için kullanılır. Uyarı yapılamayacak fiş türleri Ekle seçeneği ile Seçilenler alanına aktarılır.

Borç Kapatma Penceresi

Borç takip penceresinin, hangi işlemler kaydedildiğinde otomatik olarak açılacağı borç kapatma penceresi parametre satırında belirlenir. İşlemler işaretlenerek seçilir. Programda her cari hesaba ilişkin ödeme tahsilat hareketlerinin görüntülediği, kapama işlemlerinin yapıldığı, yerel para birimi ve işlem döviz türleri için ayrı ayrı borç kapama pencereleri vardır.

Bu pencerelere cari hesap kartları listesinden veya cari hesap işlemleri listesinden bir tuşa basılarak ulaşılabilirdiği gibi, bu parametre kullanılarak istenen işlem türleri kaydedildikten sonra otomatik olarak açılması da sağlanabilir. Bu parametre satırında, borç kapama penceresinin, hangi işlem türleri kaydedildikten sonra açılması isteniyorsa o işlem türü işaretlenir.

Kasa Çalışma Günü Kontrolü

Genel parametrelerde işaretlenmiş olan çalışma günlerine göre yapılacak işlem giriş kontrolünün kasa işlemleri için geçerli olup olmayacağı Kasa Çalışma Günü Kontrolü parametresi ile belirlenir. Bu parametre evet ve hayır olmak üzere iki seçenektir.

Çalışma parametrelerinde kasa çalışma günü kontrolü alanında Evet seçimi yapılmışsa, Kasa işlemlerinde, açılan pencereden kasa çalışma tarihi girilecektir.

Kasa işlemleri listesinde “Ekle” komutu kullanıldığında açılan pencereye, bilgisayar açılırken verilen tarih otomatik olarak gelir. Eğer işlemler farklı bir tarihe aitse tarih verilir.

Tarih kontrolünün yapılması durumunda, kasa işlemleri listesinde yalnızca verilen tarihe ait fişler listelenir ve çalışma günü tarihi listenin üstünde yer alır. Verilen kasa çalışma tarihi çalışma parametrelerinde

Tarih Değişikliğinde Raporlama Dövizi

belirlenen çalışma günleri dışında ise program sizi uyaracak ve yeni tarih girmenizi isteyecektir.

Raporlama döviz kurunun fiş ya da bordro tarihindeki değişiklikten nasıl etkileneceğini belirleyen parametredir.

- Kuru güncellenecek
- Kuru güncellenmeyecek

olmak üzere iki seçenektir.

Kuru güncellenecek seçimi yapılırsa, kayıtlı fişin tarihi değiştirildiğinde program kullanıcıyı, raporlama döviz kurunun yeni tarihe göre değiştirileceğini belirten mesajla uyarır. Onay verilmesi durumunda yeni tarih için geçerli olan kur değeri üzerinden raporlama döviz bilgileri güncellenir.

Kuru güncellenmeyecek seçiminde ise tarih değişikliğinde raporlama döviz kuru güncellenmez.

Bordro Ödeme Hareketleri

Çek/senet bordro ödeme hareketleri ne şekilde izleneceği bordro ödeme hareketleri parametre satırında belirlenir. Bu parametre satırı,

- parçalı ödeme
- ortalama ödeme

olmak üzere iki seçenektir.

Parçalı ödeme seçimi yapıldığında, bordronun birden fazla çek ya da senetten oluşması durumunda her satır için yapılan ödeme planı tanımına göre ödemeler parçalanarak ödeme listesinde yer alır. Bu durumda bir çek/senet bordrosunun satırlarında yer alan çek senet hareketlerinden her biri kendi vade tarihinde ayrı bir borç veya alacak hareketi olarak ödeme tahsilat hareketleri arasına kaydedilir ve borç takip işlemlerinde bu şekilde görüntülenir.

Ortalama ödeme seçimi yapıldığında parçalanmış tüm işlemler tek bir vade tarihine ve faize göre tek parça halinde listelenir. Vade tarihi ve faiz parçalanmış işlemlerin ağırlıklı ortalamasından hesaplanır. Bu durumda bir çek/senet bordrosunun satırlarında yer alan çek senet hareketlerinin tutarlarına ve vade tarihlerine bakılarak, ağırlıklı ortalama yöntemine göre bordro tutarının ortalama vadesi hesaplanır. Çek/senet bordrosu toplam tutarı ve ortalama vadesi üzerinden tek borç veya alacak hareketi olarak ödeme tahsilat hareketleri arasına kaydedilir ve borç takip işlemlerinde bu şekilde görüntülenir.

Kasa Satırları

Kasa işlemlerinde aynı kasa koduna sahip işlem satırlarının ne şekilde basılacağı belirlendiği parametredir. Bu parametre satırı,

- Ayrı ayrı basılacak
- Birleştirilecek

olmak üzere iki seçenektir.

Ayrı ayrı basılacak seçiminde her kasaya ait işlemler ayrı ayrı bastırılır.

Birleştirilecek seçiminde ise aynı kasadan yapılan aynı türdeki işlemler birleştirilerek bastırılır.

Otomatik Fiş Basımları

Finans işlemlerinde kullanılan fişlerin ne zaman yazıcıdan alınacağı,

- otomatik cari hesap işlemleri basımı,
- otomatik çek/senet bordrosu basımı
- otomatik banka fişi basımı
- otomatik kasa işlemleri basımı

satırlarında belirlenir. Bu parametre satırları Evet ve Hayır olmak üzere iki seçeneğlidir.

İşlemlerde, işleme ait belgenin kaydedilir kaydedilmez yazıcıdan alınması isteniyorsa her bir belgeye ait otomatik basım satırında **Evet** seçeneği işaretlenir.

Otomatik basım yapılmayacaksa **Hayır** seçimi yapılır. Bu durumda fişler "Yaz" seçeneği ile tek tek ya da toplu basım seçeneği ile fiş türü ve form seçilerek topluca bastırılır.

Formların Cari Hesap Yazışma Dilinde Basılması

Cari hesaplara ait fiş, fatura ve formlar cari hesap yazışma dili seçilerek yazdırılabilir. Cari hesap yazışma dili yanında form ve fatura metin alanı bilgileri Kullanıcı tanımında belirtilen, kullanılan dil ile de yazdırılır.

Formlarda cari hesap yazışma dilinin kullanılıp kullanılmayacağı bu filtre satırında belirlenir. Cari hesap yazışma dili ise , cari hesap kartında yazışma dili alanında seçilir. Formların cari hesap yazışma dilinde basılması filtre satırı Evet ve Hayır olmak üzere iki seçeneğlidir. Evet seçilirse formda metin türündeki alan bilgileri cari hesap kartında belirtilen cari hesap yazışma dili ile bastırılır. Yazdırılacak metin alanı bilgisi ise form tanımı yapılırken dil penceresinden kaydedilir.

Formların cari hesap yazışma dilinde basılması filtre satırında Hayır seçiminin yapılması durumunda kullanıcı tanımında belirtilen dil dikkate alınır ve metin alanı bilgileri bu dil ile bastırılır. Yazdırılacak metin alanı bilgisi form tanımı yapılırken dil penceresinden kaydedilir.

Stopaj Oranı (Mal)

Götürü usulde çalışan yani alınan mal ya da hizmet için fatura veremeyen ticari işletmelerden alınan mal ya da hizmet bedelleri gider pusulası ile işlenir. Mal alım işlemlerinde geçerli olacak stopaj oranı öndedir.

Stopaj Oranı (Hizmet)

Götürü usulde çalışan yani alınan mal ya da hizmet için fatura veremeyen ticari işletmelerden alınan mal ya da hizmet bedelleri gider pusulası ile işlenir. Mal alım işlemlerinde geçerli olacak stopaj oranı öndedir.

Fon Payı Oranı

Alınan ve verilen serbest meslek makbuzlarında kullanılacak fon payı oranı öndedir.

Cari Hesap Ödeme / Tahsilat

Cari hesap ödeme/tahsilat planı grup kontrolünün yapılp

Planı Grup Kontrolü

yapılmayacağı bu filtre satırında belirlenir.

Cari hesaplara uygulanacak ödeme planları belirli gruplar altında toplanır ve işlemlerde ödeme planı seçilirken grup kontrolü yapılır. Cari hesaba uygulanacak ödeme planı grubu, cari hesap kartında belirtilir. Ödeme planlarının gruplandırılması ile işlemlere yalnızca ilgili ödeme planları seçilebilir ve kullanım hatasından doğabilecek sorunların önüne geçilir. Cari hesap/ödeme planı grup kontrolü filtresi,

- Yapılmayacak
- Yapılacak

seçeneklerini içerir.

Kontrol yapılacak seçilirse, cari hesap kartlarına ödeme planı grubu seçilmeden ödeme planı bağlanamaz. Sipariş fişi, irsaliye ve faturalarda , fiş geneline yalnızca işlemin ait olduğu cari hesap ödeme plan grubunda yer alan ödeme planı seçilebilir.

Yapılmayacak seçiminde ise cari hesap kartlarına ödeme plan grubu seçilmeksizin ödeme planı bağlanabilir. Fiş ve faturalarda da uygululuk kontrolü yapılmaz.

CH Kur Farkı Fişinde Otomatik ve Toplu Basımda Kullanılacak Form

Cari hesap kur farkı fişi basımında kullanılacak form öndeğerinin belirlendiği parametredir.

- CH bazlı form kullanılsın
- CH bazlı form kullanılsın

seçeneklerini içerir.

Gün Sonu Cari Hesap Hiyerarşi Kodu Atama Yöntemi

Kredi kartı ile yapılan işlemlerde dikkate alınacak gün sonu öndeğeridir. Cari hesap hiyerarşi kodlarının ne şekilde atanacağı bu parametre satırında belirlenir. Giriş sırasına göre ve Koda göre seçeneklerini içerir.

Giriş sırasına göre seçiminde hiyerarşi kodları cari hesap kayıt sırasına göre atanır.

Koda göre seçiminde ise cari hesap kodları dikkate alınarak hiyerarşi kodları atanır.

Borç Aktarma Fişi Tarih Bilgisi

Aynı grup altında yer alan cari hesaplar arası borç aktarım işlemlerinde oluşan aktarma fişinin tarih öndeğeridir.

- Aktarılan İşlem Tarihi
- Borcun Aktarıldığı Tarih

seçeneklerini içerir.

Aktarılan işlem tarihi seçiminde, oluşan virman fişine aktarılan borca ait işlem tarihi aktarılır.

Borcun aktarıldığı tarih seçiminde ise borç aktarımının yapıldığı

tarih aktarılacaktır.

Kasa Negatif Seviye Kontrolü

Kasa için negatif seviye kontrolü yapılıp yapılmayacağını bu parametre satırında belirlenir.

Kara Listedeki Cari Hesaba Sipariş / İrsaliye Kesildiğinde

Kara listeye giren yani karşılıksız çeki ve protestolu senedi olan cari hesaplara ait sipariş fişi, irsaliye girişlerinde kontrolün ne şekilde bu parametre satırında belirlenir.

- İşleme Devam Edilecek
- Kullanıcı Uyarılacak
- İşlem Durdurulacak

seçeneklerini içerir.

İşleme devam edilecek seçilirse kara listedeki cari hesaba ait işlemlerin kaydı sırasında kontrol yapılmaz.

Kullanıcı uyarılacak seçilirse program kullanıcıyı bir mesajla uyarır ve işleme devam etmek için onay ister.

İşlem durdurulacak seçilirse karşılıksız çeki ya da protestolu senedi olan cari hesaba ait fiş kaydedilmez.

Kara Listedeki Cari Hesapla Yapılan Diğer İşlemler

Kara listeye giren yani karşılıksız çeki ve protestolu senedi olan cari hesaplara işlem girişlerinde kontrolün ne şekilde bu parametre satırında belirlenir. Kontrol yapılacak işlemler ise "Cari Hesap Kara Liste Kontrolü Yapılacak İşlemler" parametre satırında belirlenir.

- İşleme Devam Edilecek
- Kullanıcı Uyarılacak
- İşlem Durdurulacak

seçeneklerini içerir.

İşleme devam edilecek seçilirse kara listedeki cari hesaba ait işlemlerin kaydı sırasında kontrol yapılmaz.

Kullanıcı uyarılacak seçilirse program kullanıcıyı bir mesajla uyarır ve işleme devam etmek için onay ister.

İşlem durdurulacak seçilirse karşılıksız çeki ya da protestolu senedi olan cari hesaba ait fiş kaydedilmez.

Cari Hesap Kara Liste Kontrolü Yapılacak İşlemler

Cari hesap kara liste kontrolünün yapılacağı işlemlerin belirlendiği parametredir.

Banka Fişlerinde Boş Muhasebe Kodlarını Otomatik Doldur

Banka fişlerindeki boş muhasebe kodlarının otomatik olarak doldurulmasını sağlayan parametredir. **Evet** ve **Hayır** seçeneklerini içerir.

Evet seçiminde daha önceden tanımlanmış olan ilgili muhasebe hesap kodları banka fişi kaydedilirken, muhasebe kodları penceresine

öndeğer olarak aktarılır.

Çek/Senet İşlemlerindeki Boş Muhasebe Kodlarını Otomatik Doldur

Çek/Senet işlemlerindeki boş muhasebe kodlarının otomatik olarak doldurulmasını sağlayan parametredir. **Evet** ve **Hayır** seçeneklerini içerir.

Evet seçiminde daha önceden tanımlanmış olan ilgili muhasebe hesap kodları çek/senet işlemi kaydedilirken, muhasebe kodları penceresine öndeğer olarak aktarılır.

Cari Hesap Fişlerindeki Boş Muhasebe Kodlarını Otomatik Doldur

Cari hesap fişlerindeki boş muhasebe kodlarının otomatik olarak doldurulmasını sağlayan parametredir. **Evet** ve **Hayır** seçeneklerini içerir.

Evet seçiminde daha önceden tanımlanmış olan ilgili muhasebe hesap kodları cari hesap fişi kaydedilirken, muhasebe kodları penceresine öndeğer olarak aktarılır.

Teminat Bordrolarında Boş Muhasebe Kodlarını Otomatik Doldur

Teminat bordrolarındaki boş muhasebe kodlarının otomatik olarak doldurulmasını sağlayan parametredir. **Evet** ve **Hayır** seçeneklerini içerir.

Evet seçiminde daha önceden tanımlanmış olan ilgili muhasebe hesap kodları teminat bordrosu kaydedilirken, muhasebe kodları penceresine öndeğer olarak aktarılır.

Teminat Risk Toplamı

Cari hesaplara ait teminat risk toplam tutarının hangi işlemler dikkate alınarak hesaplanacağını öndeğeridir. Bu tutar risk kontrolü işlemlerinde kullanılır. Risk toplamı parametre satırı,

- Bakiye
- Bakiye + irsaliye
- Bakiye + irsaliye + sipariş
- Bakiye + irsaliye + sipariş (öneri dahil)

olmak üzere 4 seçeneğidir.

Bakiye seçiminde risk kontrolü cari hesabın anlık bakiyesine göre yapılır. Cari hesabın bakiyesini etkileyen işlemler şunlardır:

Satış ve Satınalma bölümlerinden kesilen faturalar (Proforma faturalar hariç)
Finans bölümünden kaydedilen cari hesap fişleri
Finans bölümünden kaydedilen Çek/Senet giriş ve çıkış bordroları (Devir çek/senet fişleri hariç)
Finans bölümünden kaydedilen banka havale fişleri
Kasadan kesilen cari hesap tahsilat ve ödeme fişleri ile kasadan kesilen faturalar

Bakiye ve irsaliye seçiminde, cari hesabın anlık bakiyesi yanında faturalanmamış irsaliye toplamları da dikkate alınır.

Malzeme fişi cari hesabı borçlandırıyorrsa malzeme fişleri risk toplamını

artırır. Malzeme fişi cari hesabı alacaklı duruma geçiriyorsa malzeme fişleri risk toplamını azaltır. Malzeme fişi ve faturalandıysa, irsaliye riski alanına etkisi ortadan kalkar. Aynı tutar bakiye riski alanını etkiler.

Risk kontrolünün hangi işlemler için ne şekilde yapılacağı Risk Limiti Aşıldığında bölümünde belirlenir. İşlem sırasında kartta belirlenen risk limiti tutarına göre kontrol yapılır. Yapılan işlemle birlikte limit aşıyorsa risk aşımı uyarısı alınır.

Bakiye + irsaliye + sipariş seçiminde, cari hesabın anlık bakiyesi, faturalanmamış irsaliye toplamları ve onaylanmış sevkedilebilir durumdaki sipariş miktarları dikkate alınır.

Bakiye + irsaliye + sipariş(öneri dahil) seçiminde, cari hesabın anlık bakiyesi, faturalanmamış irsaliye toplamları ve cari hesaba ait tüm sipariş miktarları dikkate alınır.

Siparişte / İrsaliyede / Diğer İşlemlerde Teminat Risk Limiti Aşıldığında

Bir cari hesap için o anda yapılmakta olan işlem tutarı, teminat risk toplamını risk limiti olarak girilmiş değerden büyük yapıyorsa, cari hesap için teminat risk limiti aşılmıştır anlamına gelir. Risk limiti aşımı sipariş, irsaliye ve diğer işlemlerde (cari hesap işlemleri, bordrolar, banka işlemleri, kasa işlemleri) ayrı, ayrı kontrol edilir. Bu kontrolün yapıış şekli Siparişte risk limiti aşıldığında, İrsaliyede risk limiti aşıldığında ve Diğer işlemlerde risk limiti aşıldığında parametre satırlarında ayrı, ayrı belirtilir. Bu parametre satırları.

Kullanıcı Uyarılacak
İşleme Devam Edilecek
İşlem Durdurulacak

olmak üzere üç seçeneğlidir.

İşleme devam edilecek seçimi yapıldığında, müşteri riski dikkate alınmaz ve işlemler kaydedilir.

Kullanıcı uyarılacak seçiminde cari hesap kartında verilen risk limitini aşan işlemlerde fiş kaydedilirken kullanıcı uyarılacak ve işlemin kaydı için onay istenecektir.

İşlem durdurulacak seçimi yapıldığında ise, risk limitinin aşılması halinde işlem yani fiş ya da fatura kaydedilmeyecektir.

Burada yapılan seçimler cari hesap kartında Risk bilgileri penceresine öndeğer olarak aktarılır. Ancak kartı açılan cari hesap için risk kontrolü farklı şekilde yapılacaksa kart üzerinde ilgili seçenek işaretlenerek, risk kontrolünün ne şekilde yapılacağı belirlenir.

Teminat Risk Kontrolü Yapılacak İşlemler

Teminat riski kontrolünün hangi işlemler için yapılacağı risk kontrolü yapılacak işlemler parametre satırında belirlenir. Risk kontrolü yapılacak işlemler işaretlenir. Bu durumda işaretlenmeyen fiş türleri için risk kontrolü uyarıları yapılmaz.

Kasa Hareketlerinde Döviz Türü Kasa hareketlerinde döviz türü kontrolü öndeğeridir. **Yapılacak** ve

Kontrolü

Yapılmayacak seçeneklerini içerir. Burada yapılan seçim kasa tanımlarına öndeğer olarak aktarılır. Yapılacak seçilirse, kasa işlemlerinde kasa tanımında belirtilen döviz türü değiştirilemez. Yapılmayacak seçilirse, kasa işlemlerine kasa tanımında belirtilen döviz türü öndeğer olarak gelir, gerekirse değiştirilebilir.

Banka Kur Farkı Fişi Otomatik ve Toplu Basımda

Banka kur farkı fişi basımında kullanılacak form öndeğeridir. Bu parametre

- Banka Hesap Kodu Bazlı Form Kullanılmasın
- Banka Hesap Kodu Bazlı Form Kullanılsın

Otomatik Borç Kapama Yapılacak Ödeme Tipleri

seçeneklerini içerir. Kullanılacak form seçilir. Fiş ve faturalar kaydedilirken, ödeme tipine göre ilgili fiş için otomatik borç kapama yapılıp yapılmayacağı bu parametre ile belirlenir. Parametre,

- Nakit
- Çek
- Senet
- Kredi Kartı

seçeneklerini içerir.

Fiş/Fatura kaydedilirken ilgili ödeme fişi otomatik olarak açılır, parametrede seçilmeyen ödeme tipine ait fiş/faturalar için borç kapatma işlemi yapılmaz.

Ciro Tahsil Kuru Cari Hesap Bakiyesini Etkileyecek

Dövizli çek işlemlerinde ciro ve tahsil edildi statülerindeki işlemlerin yapıldığı tarihteki kur bilgisi dikkate alınarak cari hesap bakiyesinin alınması için kullanılır. Evet ve Hayır seçeneklerini içerir.

Evet seçiminin yapılması durumunda, tahsilat kuru işlem sırasında işlem bordrolarında sağ fare tuşu menüsünde yer alan Tahsil Kuru seçeneği ile kur bilgisi kaydedilir.

Cari Hesap Kur Farkı İşlemlerinde Lock Kontrolü

Cari hesaplar için kur farkı işlemi çalıştırılırken, aynı anda, aynı cari hesap için farklı kullanıcılar tarafından kur farkı işleminin çalıştırılmasını engellemek için kullanılan parametredir. "Yapılacak" seçiminde, lock kontrolü devreye girer ve farklı kullanıcılar tarafından kur farkı işleminin çalıştırılması engellenir.

Banka Kur Farkı İşlemlerinde Lock Kontrolü

Bankalar için kur farkı işlemi çalıştırılırken, aynı anda farklı kullanıcılar tarafından kur farkı işleminin çalıştırılmasını engellemek için kullanılan parametredir. "Yapılacak" seçiminde, lock kontrolü devreye girer ve farklı kullanıcılar tarafından kur farkı işleminin çalıştırılması engellenir.

Kasa Kur Farkı İşlemlerinde Lock Kontrolü

Kasalar için kur farkı işlemi çalıştırılırken, aynı anda, aynı kasa için farklı kullanıcılar tarafından kur farkı işleminin çalıştırılmasını engellemek için kullanılan parametredir. "Yapılacak" seçiminde, lock kontrolü devreye girer ve farklı kullanıcılar tarafından kur farkı işleminin çalıştırılması engellenir.

Kasa Fişlerindeki Boş Muhasebe Kodlarını Otomatik Doldur

Kasa fişlerindeki boş muhasebe kodlarının otomatik olarak doldurulmasını sağlayan parametredir. **Evet** ve **Hayır** seçeneklerini içerir.

Evet seçiminde daha önceden tanımlanmış olan ilgili muhasebe hesap kodları kasa fişi kaydedilirken, muhasebe kodları penceresine öndeğer olarak aktarılır.

Banka Şube No Seçim Sıralaması	Tanım ve işlemlerde banka ve şube seçimlerinde kullanım kolaylığı sağlayacak sıralama öndedir. Bu parametre satırı <ul style="list-style-type: none">• Kod+Açıklama• Açıklama+Kod seçeneklerini içerir.
Satış Elemanı Kontrolü	Finans bölümünden kaydedilen cari hesap işlemlerinde satış elemanı kontrolünün yapılıp yapılmayacağı bu parametre ile belirlenir. Evet ve Hayır seçeneklerini içerir. Evet seçiminin yapılması durumunda, satış elemanı bilgisi girilmeyen işlemler kaydedilemez.
Satış Elemanı (Plasiyer) Bağlantı Kontrolü Yapılacak İşlemler	Plasiyer tipindeki satış elemanları için cari hesap bağlantı kontrollerinin hangi işlemler için yapılacağını belirtir. Bağlantı kontrolü <ul style="list-style-type: none">• Cari Hesap Fişleri• Kasa İşlemleri• Banka Fişleri• Çek/Senet Bordroları için yapılmaktadır. İstenen işlem türleri Ekle y ada Hepsini Ekle seçenekleri kullanılarak seçilir.
Satış Elemanı (Satış Elemanı) Bağlantı Kontrolü Yapılacak İşlemler	Satış elemanı tipindeki satış elemanları için cari hesap bağlantı kontrollerinin hangi işlemler için yapılacağını belirtir. Bağlantı kontrolü <ul style="list-style-type: none">• Cari Hesap Fişleri• Kasa İşlemleri• Banka Fişleri• Çek/Senet Bordroları için yapılmaktadır. İstenen işlem türleri Ekle y ada Hepsini Ekle seçenekleri kullanılarak seçilir.
Fiş Satırları Satış Elemanı Bilgisi Değiştirilebilsin	Satış elemanı bilgisinin satırlardan girilmesini sağlayan parametredir. Aynı fiş üzerinden aynı cari hesaba değişik satış elemanları tarafından yapılan satış işlemlerinin kaydedilmesinde kullanılır.
Kredi Kartı Fiş Tahsilatı ve Ödemesi ile Oluşan Banka Fiş Tutarları Değiştirilebilsin	Kredi kartı fiş tahsilatında satırda gelen tutarın değiştirilip değiştirilmeyeceği bu parametre ile belirlenir. Evet ve Hayır olmak üzere iki seçeneğidir. Evet seçiminin yapılması durumunda satırda gelen tutar değiştirilebilir.
Cari Hesap Vergi Numarası Kontrolü Yapılsın	Cari hesap için vergi numarası giriş kontrolünün yapılmasında kullanılır. Evet ve Hayır seçeneklerini içerir. Evet seçiminin yapılması durumunda aynı vergi numarasının ikinci defa girilmesi durumunda program kullanıcıyı uyaracaktır.
Ödeme / Tahsilat işlemlerinde Tutar Uyarısı	Ödeme tahsilatlarda yapılan tutar kontrolünün ne şekilde yapılacağı bu parametre satırında belirlenir. Tutar uyarısı parametresi <ul style="list-style-type: none">• Gün Bazında Yapılacak• İşlem Bazında Yapılacak

seçeneklerini içerir.

Gün bazında yapılacak seçilirse; işlem içerisinde geçen cari Hesaba ait o gün içerisindeki tahsilat ve ödeme işlemleri toplamı ayrı ayrı hesaplanır. Bu tutarın Ödeme ve Tahsilatlarda uyarı verilecek tutar parametre satırında belirtilen tutarı aşması durumunda program bir mesajla kullanıcıyı uyarır.

İşlem bazında yapılacak seçilirse, yapılan işleme ait tutarın Ödeme ve Tahsilatlarda uyarı verilecek tutar parametre satırında belirtilen tutarı geçmesi durumunda program bir mesajla kullanıcıyı uyarır.

Çek/Senet Bordrolarında

Otomatik Borç Dekontu Açılacak İşlemler

Çek/senet durum değişikliklerinde otomatik borç dekontu açılacak işlemlerin belirlendiği parametredir. Borç dekontu

- Bankada Karşılıksız
- Müşteriden Portföye İade
- Bankadan Portföye İade
- Müşteriden Karşılıksız İade
- Müşteri Senedi
- Bankada Protesto
- Müşteriden Portföye İade
- Bankadan Portföye İade
- Müşteriden Protestolu İade

İşlemleri oluşturulabilir.

Otomatik borç dekontu oluşturulacak işlemler Ekle seçeneği ile Seçilenler alanına aktarılır. İşlem bordroları ile yapılan bu durum değişikliklerinde çek/senedi veren kişiye de borç dekontu kesilecektir.

Faturalarda Cari Hesap Bazında Belge Numarası Tekrarlandığında

Fatura belge numaralarının cari hesap bazında teklifiğini kontrol etmek, cari hesaptan gelen faturaların sisteme tekrar girilmesini engellemek için kullanılan parametredir. Belge numarası kontrolü, "Cari Hesap Bazında Belge Numarası Kontrolü Yapılacak İşlemler" parametre satırında yapılan fatura türü seçimi doğrultusunda gerçekleştirilir. Parametre satırı,

- İşleme Devam Edilecek
- Kullanıcı Uyarılacak
- İşlem Durdurulacak

seçeneklerini içerir.

"İşleme Devam Edilecek" seçildiğinde, herhangi bir kontrol yapılmaz; aynı cari hesaba ait ve aynı belge numarasına sahip faturalar sisteme girilebilir.

"Kullanıcı Uyarılacak" seçiminde, aynı belge numarasına sahip fatura sisteme kaydedilmek istendiğinde program kullanıcıyı "Aynı belge numarasına ve cariye sahip başka bir fatura daha var" mesajı ile uyarır.

İşlem kullanıcı kontrolünde devam eder.

“İşlem Durdurulacak” seçiminde, aynı belge numarasına sahip fatura sisteme kaydedilmek istendiğinde program kullanıcıyı “Aynı belge numarasına sahip başka bir fatura daha var” mesajı ile uyarır ve faturanın kaydedilmesine izin verilmez.

Cari Hesap Bazında Belge Numarası Kontrolü Yapılacak İşlemler

Cari hesap bazında belge numarası kontrolü yapılacak işlemleri belirlemek için kullanılır. Bu pencerede seçilmeyen fatura türleri için belge numarası kontrolü yapılmaz.

İşlem seçenekleri şunlardır:

- Satınalma Faturası
- Alınan Hizmet Faturası
- Alınan Vade Farkı Faturası
- Satınalma Fiyat Farkı Faturası
- Müstahsil Makbuzu
- Perakende Satış İade Faturası
- Toptan Satış İade Faturası
- İthalat Operasyon Fişi
- İhraç Kayıtlı Alım Faturası
- Bankadan Alınan Hizmet Faturası
- Kasadan Kesilen Alım Faturası
- Kasadan Kesilen Alınan Hizmet Faturası
- Kasadan Kesilen Perakende Satış Faturası
- Toptan Satış İade Faturası
- Kasadan Kesilen Müstahsil Makbuzu

Kontrole tabi olması istenilen işlemler “Ekle” düğmesi ile “Seçilenler” alanına aktarılır. Kontrolün ne şekilde yapılacağı Faturalarda Cari Hesap Bazında Belge Numarası Tekrarlandığında parametre satırında yapılacak seçimle belirlenir.

TC Kimlik Numarası Kontrolü Yapılacak

TC kimlik numarası kontrolü öndeğeridir Bu parametre satırı

- Evet
 - Hayır
- seçeneklerini içerir.

Parametrenin evet olması durumunda şahıs şirketi çeki atılmış cari hesap kartlarında doğru T.C Kimlik No girilmeden kartın kaydedilmesine izin verilmeyecektir. TC kimlik numarası kontrolü yabancı uyruklu seçeneği işaretlenerek kaydedilen cari hesaplar için yapılmaz.

Hayır seçilirse herhangi bir kontrol yapılmaz.

Muhasebe Parametreleri

Muhasebe bölümünden yapılan işlemler için geçerli olacak parametrelerin belirlendiği menü seçeneğidir.

Öndeğerler

Kullanılan Kasa Hesabı

Nakit ödeme ve tahsilat işlemlerinde kullanılacak olan kasa hesabı, kullanılan kasa hesabı parametre satırında belirtilir. Eğer tek bir kasa ile çalışılacaksa merkez kasa hesabı ana hesap düzeyinde tanımlanır. Eğer birden fazla kasa kullanılacaksa merkez kasa hesabı bir alt hesap olmalıdır. Burada verilen kasa hesabı koduna göre tahsil ve tediye fişlerinde kasa satırı otomatik olarak oluşturulur ve kasa işlemlerine ait kontroller yapılır.

Enflasyon Düzeltme Hesabı

Enflasyon Muhasebesi özelliğinin kullanılması durumunda, Düzeltme Hesabı öndeğeridir. Parasal olmayan hesaplar için hesaplanan düzeltme farklarının program tarafından muhasebeleştirilmesinde kullanılır.

Muhasebe Fiş Durumu

Muhasebe fişi kayıt durumu öndeğeridir. **Öneri** ve **Gerçek** olmak üzere iki seçeneklidir. Öneri seçiminde, muhasebe fişleri öneri durumunda kaydedilir. Kayıt durumu değişikliği, ilgili muhasebe fişi üzerinde sağ fare düğmesi menüsünde yer alan "Durum Değiştir" seçeneği ile gerçekleştirilir.

Parametreler

Masraf Merkezi Kontrolü

Bir fiş ya da işlem içinde masraf merkezi ile ilişkilendirilmemiş satırların olması durumunda, muhasebeleştirme yapıldığında işlem tutarı hiç bir masraf merkezini etkilemeyecektir. Firmada masraf merkezlerinin yoğun kullanılması durumunda hiç bir masraf merkezini etkilemeyen bazı işlemlerin olması sorun yaratabilir. Bu gibi durumlarda fiş satırlarında ilgili İşlem için masraf merkezi girilip girilmediğinin kontrol edilmesi mümkündür. Masraf merkezi hatırlatma olarak adlandırılabilen bu özellik için Masraf merkezi kontrolü parametresi kullanılır. Böylece yaygın olarak masraf merkezi kullanan firmalarda işlem sırasında hareketin ait olduğu masraf merkezi belirtilmeden fişler kaydedilmez. İşlemlerde ilgili masraf merkezi kodunun girilip girilmediğinin ne şekilde kontrol edileceği bu satırda belirlenir. Bu parametre satırı,

- işleme devam edilecek
- kullanıcı uyarılacak
- işlem durdurulacak

olmak üzere üç seçeneklidir.

İşleme devam edilecek seçiminde, hiç bir kontrol yapılmaz.

Kullanıcı uyarılacak seçiminde, işlem sırasında masraf merkezi belirlenmemişse fiş kaydedilirken program masraf merkezi girilmediğini belirten bir uyarı mesajı verir ve işlemin kaydedilmesi için kullanıcının onayını ister.

İşlem durdurulacak seçiminde, işlemin ait olduğu masraf merkezi belirtilmeden fiş kaydedilmez.

Muhasebe Hesabı Kontrolü

Muhasebeleştirme yapıldığında işlemin izleneceği hesap kodları, işlemlerde muhasebe kodları seçeneği ile belirtilir. İlgili muhasebe kodları ise Muhasebe Yönetimi bölümünde, Muhasebe Bağlantı Kodları seçeneği ile tanımlanır. Tanımlanan bu kodlar işlem sırasında fiş geneline ya da satırdaki işleme uygulanarak muhasebeleştirme yapıldığında oluşacak mahsup fişi görüntülenebilir. Muhasebe hesap kodu belirtilmeden fiş kaydetmeyi önlemek için kontroller koymak mümkündür. Bu kontrolün ne şekilde yapılacağı muhasebe hesabı kontrolü parametre satırında belirtilir. Bu parametre satırı,

- işleme devam edilecek
- kullanıcı uyarılacak
- işlem durdurulacak

olmak üzere üç seçenektir.

İşleme devam edilecek seçiminde, muhasebe hesap kodu belirtilmediğinde işleme devam edilir.

Kullanıcı uyarılacak seçiminde, muhasebe hesap kodu belirtilmediğinde program, işleme devam edilip edilmeyeceğini belirten bir uyarı mesajı verir ve işlemin kaydedilmesi için kullanıcıdan onay ister.

İşlem durdurulacak seçiminde, fiş kaydedilirken muhasebe hesap kodu alanı boş ise ekrana bir uyarı mesajı gelir ve muhasebe hesap kodu girilmeden fiş kaydedilemez.

Masraf Merkezi Kontrolü Yapılacak İşlemler

Masraf merkezi kontrolünün hangi işlemler için yapılacağı masraf merkezi kontrolü yapılacak işlemler parametre satırında belirlenir. Kontrolün yapılacağı işlem ya da işlemler işaretlenerek seçilir.

Muhasebe Hesabı Kontrolü Yapılacak İşlemler

Muhasebe hesap kodu girişi kontrolünün hangi işlemler için yapılacağı muhasebe kontrolü yapılacak işlemler parametre satırında belirlenir. Kontrolün yapılacağı işlem ya da işlemler işaretlenerek seçilir.

Proje Kodu Kontrolü

Proje kodu kontrolünün yapılıp yapılmayacağını belirlediği parametredir. Bu parametre satırı,

- işleme devam edilecek
- kullanıcı uyarılacak
- işlem durdurulacak

olmak üzere üç seçenektir.

İşleme devam edilecek seçiminde, hiç bir kontrol yapılmaz.

Kullanıcı uyarılacak seçiminde, işlem sırasında proje kodu belirlenmemişse fiş kaydedilirken program proje bilgisinin girilmediğini belirten bir uyarı mesajı verir ve işlemin kaydedilmesi için kullanıcının onayını ister.

İşlem durdurulacak seçiminde, işlemin ait olduğu proje belirtilmeden fiş kaydedilmez.

Proje Kodu Kontrolü Yapılacak İşlemler

İşlemlerde ilgili proje kodunun girilip girilmediği kontrolünün hangi işlemler için geçerli olacağı bu parametre ile belirlenir.

Kontrolü yapılacak işlemler şunlardır:

- Malzeme fişleri
- Alınan siparişler
- Verilen siparişler
- Alım irsaliyeleri
- Satış irsaliyeleri
- Alım faturaları
- Satış faturaları
- Cari hesap işlemleri
- Bordrolar
- Banka fişleri
- Kasa işlemleri

Kontrole tabi olması istenilen işlemler "Ekle" düğmesi ile "Seçilenler" alanına aktarılır.

Otomatik Fiş Basımı

Muhasebe işlemlerini içeren fişlerin kaydedilir kaydedilmez yazıcıdan alınıp alınmayacağı Otomatik fiş basımı parametre satırında belirlenir. **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneğlidir.

Evet seçiminin yapılması durumunda, muhasebe fişleri kaydedilir ve yazıcıya gönderilir.

Hayır seçiminde ise fişler daha sonra ya "Yaz" seçeneği ile tek tek ya da Toplu basım seçeneği ile belirlenen koşullardaki fişleri içerecek şekilde bastırılabilir.

Miktar Kontrolü

Birimli muhasebe tutulması durumunda, işlemler sırasında hesaba ait miktar bilgisi girişinin ne şekilde yapılacağı Miktar Kontrolü parametre satırında belirlenir. Muhasebe fiş satırlarında, eğer miktar bilgisi ile birlikte çalışacağı belirtilmiş olan bir muhasebe hesabı kullanılıyorsa, satır tutarının yanı sıra miktar bilgisinin de girilmesi gerekir. Girilmediği durumda fiş kaydedilirken kontrolün ne şekilde yapılacağı önemlidir. Bu parametre satırı,

- işleme devam edilecek
- kullanıcı uyarılacak
- işlem durdurulacak

olmak üzere üç seçeneğlidir.

İşleme devam edilecek seçiminde, miktar belirtilmediğinde işleme devam edilir.

Kullanıcı uyarılacak seçiminde, miktar girilmediğinde, işleme devam edilip edilmeyeceğini belirten bir uyarı mesajı alınır. İşlem kullanıcı onayı ile kaydedilir.

İşlem durdurulacak seçiminde, fiş kaydedilirken miktar girilmemişse ekrana bir uyarı mesajı gelir ve miktar girilmeden fiş kaydedilemez.

Fişlerde Raporlama Döviz Girişi Kontrolü

Raporlama dövizinin sağlıklı kullanılabilmesi için yerel para birimi ile yapılan tüm işlemlerin aynı zamanda raporlama döviz cinsinden de kaydedilmesi ve raporlanabilmesi gerekir. Günlük döviz girişi seçeneği ile döviz kurları kaydedilir. İşlemler sırasında kaydedilen kurlar kullanılır. Günlük kur bilgileri düzenli girilmediği takdirde, ticari sistemde yapılan işlemler arasında raporlama döviz olmayan işlemler olabilir. Bunlar özellikle muhasebeye aktarılması gerekli işlemlerse raporlama dövizlerinin olması gerekir. Bu tür sorunlara yol açmamak için kontrol koymak ve raporlama döviz bilgileri olmayan işlemlerin kaydedilmesini önlemek mümkündür.

Kontrol, Raporlama döviz girişi kontrolü parametre satırında belirlenir. Bu parametre satırı **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneklidir. Evet seçiminde raporlama döviz bilgileri olmayan işlemler kaydedilmez.

Tarih Değişikliğinde Raporlama Döviz

Raporlama döviz kurunun fiş tarihinin değiştirilmesi ile değiştirilip değiştirilmeyeceği tarih değişikliğinde raporlama döviz parametre satırında belirtilir. Parametre,

- Kuru güncellenecek
- Kuru güncellenmeyecek

olmak üzere iki seçeneklidir.

Kuru güncellenecek seçimi yapılması durumunda, kayıtlı fişin tarihi değiştirildiğinde program kullanıcıyı, fiş tarihinin değiştirildiğini ve raporlama döviz kurunun yeni tarihe göre değiştirileceğini belirten mesajla uyarır. Mesaja onay verilmesi durumunda yeni tarih için geçerli olan kur değeri üzerinden raporlama döviz bilgileri güncellenir.

Kuru güncellenmeyecek seçiminde ise tarih değişikliğinde raporlama döviz kuru güncellenmez.

Fiş Sıralaması

Çok satırlı bir muhasebe fişinde, satırların sıralaması giriş sırasından farklı şekilde kaydedilebilir. Bu durum raporlardaki (özellikle resmi defterlerdeki) görünümün düzenli olması açısından önemlidir. Sıralamanın ne şekilde yapılacağı Fiş Sıralaması parametresi ile belirlenir. Bu parametre,

- Sıralanmayacak
- Hesap + Tutar + Açıklama
- Hesap + Açıklama + Tutar
- Hesap Kodu

olmak üzere dört seçeneklidir.

Sıralanmayacak seçiminde fiş satırları sıralanmaz ve fişteki bilgiler giriş sırasındaki gibi kaydedilir.

Hesap + Tutar + Açıklama seçiminde, fiş satırları önce hesap kodu,

sonra tutar, sonra da açıklama göz önüne alınarak sıralanır.

Hesap + Açıklama + Tutar seçiminde, fiş satırları önce hesap kodu, sonra açıklama sonra da tutar göz önüne alınarak sıralanır.

Hesap kodu seçiminde, fiş satırları yalnızca hesap kodu baz alınarak sıralanır.

Fişlerde Üst Hesap Basılacak

Muhasebe fiş basımlarında, satırda hareket gören hesabın alt hesap olması durumunda ilgili olduğu üst hesabın basılıp basılmayacağı Fişlerde üst hesap basılacak parametre satırında belirlenir. **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneğlidir.

Fişlerde Üst Hesap Basımı

Fişlerde üst hesap basılacak parametresinde evet seçimi yapılmışsa, basımın ne şekilde yapılacağı Fişlerde Üst Hesap Basımı parametre satırında belirlenir.

Grup olarak seçiminde, fişte yer alan aynı üst hesap altındaki hesaplara ait hareketler gruplanır ve ilgili üst hesap altında bastırılır.

Tek tek seçiminde ise, fiş basımında, fişteki her alt hesaba ait hareketler ve ait olduğu üst hesap tek, tek bastırılır.

Fişlerde Bütün Üst Hesaplar Basılacak

Fişlerde tüm üst hesapların basılması için bu parametre satırında Evet seçiminin yapılması gerekir.

Fiş Raporlama Dövizi Toplam Kontrolü

Raporlama dövizinden hesaplanan toplamaların yuvarlama sorunları nedeniyle fiş toplam tutarı ile çakışmaması durumunda kontrolün ne şekilde yapılacağı bu parametre satırında belirlenir.

İşlem durdurulacak seçimi yapıldığında, raporlama döviz toplamları ile fiş toplam tutarının çakışmadığı durumlarda işlem durdurulur.

Kullanıcı kontrolünde eşitlenecek seçiminde, raporlama döviz toplamları ile fiş toplam tutarının eşitleneceğini belirten mesaj alınır. Mesaja onay verilmesi durumunda toplamlar eşitlenir.

Her zaman eşitlenecek seçiminde ise toplamaların farklı olması durumunda, işlem otomatik olarak herhangi bir onay gerekmeksizin program tarafından yapılır.

Ticari Sistem Bağlantı Kontrolü

Bu parametre ile Muhasebe çift yönlü denetim sisteminin uygulanıp uygulanmayacağı belirlenir. Bağlantı kontrolü parametresi Evet ve Hayır olmak üzere iki seçeneğlidir.

Ticari sistem bağlantı kontrolü ile muhasebeleştirilmiş bir fişin değiştirilmemesi ve çıkarılmaması sadece iptal edilebilmesi sağlanır. İptal işlemleri yeniden muhasebeleştirilir. Bağlantı kontrolünün yapılacağı seçilirse ilgili fiş ve fatura listelerinde muhasebeleştirilen işlemler için "Değiştir" ve "Çıkar" seçenekleri kullanılamaz.

Bu fişler yalnızca İptal edilebilir. Bu nedenle bağlantı kontrolü yapılan durumlarda stok fişleri, faturalar, cari hesap fişleri, banka fişleri,

çek/senet bordroları, kasa hareketleri listelerinde İptal seçeneği yer alır. Ayrıca raporlarda çift yönlü denetim sistemine uygun olarak iptal edilen, edilmeyen fişleri kapsayacak şekilde alınabilir. Bunun için ilgili rapor filtre pencerelerinde fişler, faturalar, bordrolar filtre satırında seçim yapılır.

Bağlantı kontrolünün yapılması durumunda iptal edilen işlemlerin yeniden muhasebeleştirilmesi söz konusudur. Bunun için Muhasebeleştirme filtre penceresinde Muhasebeleştirilecek işlemler filtre satırı kullanılır. Bu filtre satırı,

- İptal edilmeyenler
- İptal edilenler
- Hepsi

olmak üzere üç seneklidir. Muhasebeleştirilecek işlemler seçilir.

Personel Yönetimi Katalogu

Bordro programının kullanılması durumunda, program ve verilerin bulunduğu katalogun belirtildiği parametredir.

E-Beyanname Katalogu

Beyannamelerin mail ile gönderilmesi durumunda e-beyanname kataloğunun belirtildiği parametre satırıdır.

Açılış Fişleri, Özel Fiş ve Enflasyon Muhasebesi Fişlerinde Borç/Alacak Kontrolü

Yeni dönem açılış rakamlarının kaydedildiği fişler ile özel fişlerde ve enflasyon muhasebesi fişlerinde, fiş kaydedilirken borç/alacak kontrolünün yapılıp yapılmayacağı bu parametre satırında belirlenir. **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneğidir.

Evet seçiminin yapılması durumunda fişlerde borç ve alacak eşitlenmeden fiş kaydedilmez.

Hayır seçiminde ise yalnızca bu fişler borç, alacak toplamları eşitlenmeden kaydedilebilir.

Takipten Düşülecek Borç/Alacak Hesabı

Borç takip işlemlerinde, takipten düşülecek seçimi yapılarak kapatılan işlemlerde kesilen borç ve alacak dekontlarının muhasebeleştirildiğinde izleneceği muhasebe hesap kodu bu parametre ile belirlenir.

Fişlerde Karşı Hesap Kontrolü

Veri girişlerinde her hareketin muhasebe hesabının yanı sıra bu harekete karşılık olarak girilmiş olan (dengeleyici) hesabın da girilmesi mümkündür. Bu hesap bir bilgi niteliğinde kullanılabileceği gibi muhasebe hareketlerinin tutarlar göz önüne alınarak borç-alacak eşleştirmesi için de kullanılabilir. Fişlerde karşı hesap kontrolü yapılacaksa bu parametre satırında **Evet** seçilir. Bu durumda muhasebe fiş satırlarında karşı hesap kodu belirtilmeden fiş kaydedilmeyecektir.

Fişlerde Tutarlara Göre Eşleme Kontrolü

Bu parametre fişlerde karşı hesap kontrolü yapılacaksa kullanılır. Eşleme kontrolünün yapılması durumunda fişte girilen her hareketin karşılığının da girilmesi gerekir.

Dökümlerde Alacak Hareketleri Gizlenecek

Karşı hesap ve eşleştirme kontrolünün yapılması durumunda dökümlerde alacak hareketlerinin er alıp almayacağı bu parametre satırında belirlenir.

Enflasyon Muhasebesi

Enflasyon muhasebesi işlemlerinde kullanılacak endeks öndeğerinin

İşlemlerinde Kullanılacak Endeks

belirlendiği filtre satırındır. Bu satır,

- DİE Toptan Eşya Fiyat Endeksi
- DİE Tüketici Fiyat Endeksi
- İTO Ücretliler Geçinme Endeksi

seçeneklerini içerir. Yapılan seçim işlemlerde öndeğer olarak kullanılır.

Atanacak Fiyat Endeksi

Enflasyon muhasebesinin kullanılması durumunda düzeltme tarihi için geçerli olacak endeks öndeğerinin belirlendiği parametredir. Bu parametre,

- Ay Sonu Endeksi
- Aylık Ortalama Endeks

seçeneklerini içerir.

Parametrenin değeri "aylık endeks" ise tüm enflasyon muhasebesi işlem ve raporlamalarında düzeltme tarihi endeksi olarak söz konusu ayın endeksi kullanılacaktır. Parametrenin değeri "aylık ortalama endeks" ise işlem ve raporlamalarda düzeltme tarihi endeksi olarak "(düzeltme tarihindeki endeks+bir ay önceki endeks)/2" formülü ile bulunan ortalama endeks kullanılacaktır.

Dağıtım Şablonu Otomatik Uygulanacak

Muhasebe işlemlerinde dağıtım şablonlarının otomatik olarak uygulanması için kullanılır.

Hesap Dağıtım Detayları

Muhasebe işlemlerinin raporlanmasında dikkate alınacak parametredir. **Basılacak** ve **basılmayacak** seçeneklerini içerir.

Basılacak seçiminde raporlar hesap dağıtım satırları ile alınır.

Personel Yönetimi Firma Numarası

Personel işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde dikkate alınacak firma numarasıdır.

Negatif Mahsup Fişi Oluşturabilme

Rusya Mevzuat özelliğinin kullanılması durumunda muhasebede hatalı işlemlerin düzeltilmesi amacıyla mahsup fişinde (-) işaretli tutar girişi yapılabilir. Bunun için öncelikle Ticari Sistem Yönetimi program bölümünde Genel Muhasebe Parametreleri penceresinde Negatif Mahsup Fişi Oluşturabilme parametre satırında Evet seçiminin yapılması gerekir.

Böylece muhasebede hatalı işlemlerin düzeltilmesi amacıyla mahsup fişinde (-) işaretli tutar girişi yapılabilir.

(-) tutar girişi mahsup fişleri dışında diğer muhasebe fiş türleri (açılış fişi, özel fiş, kur farkı fişi, enflasyon muhasebesi fişi) için de geçerlidir.

(-) tutar girişi muhasebe fişi döviz girişleri için de geçerlidir. Muhasebede hatalı işlemlerin düzeltilmesi ters kayıt oluşturma ile sağlanır. Bunun için izlenmesi gereken adımlar şunlardır.

a. Muhasebe fişleri listesinde önce düzeltme yapılacak fişi daha sonra sağ fare düğmesi menüsündeki **Ters Kayıt Oluştur** menüsü seçilir.

b. Seçilen fişin borç ve alacak kolonlarında bulunan tutarın (-) değerlerinin bulunduğu bir mahsup fişi program tarafından oluşturulur. Oluşan mahsup fişinin yalnızca tarihi değiştirilebilir. Diğer fiş bilgilerinde değişiklik yapılamaz.

Muhasebe fişleri listesinde ters kayıt sonucu oluşan mahsup fişi T harfi ile yer alır.

Muhasebe fişinin ters kaydını bulmak için Muhasebe Fişleri listesinde sağ fare düğmesi menüsündeki **Ters Kaydını Bul** seçeneği kullanılır. Seçilen fişin ters kaydının olması durumunda imleç ilgili fiş üzerine gidecektir.

Muhasebeleştirilmiş ve iptal edilmiş fişlerin muhasebeleştirilmesi

Program bölümlerinden kaydedilen ve gerek tek tek gerekse toplu olarak muhasebeleştirilen işlemlere ait fişler iptal edildikten sonra yeniden muhasebeleştirildiğinde bu fişler için bir düzeltme kaydı otomatik olarak oluşturulur. Bu düzeltme kaydının borç ve alacak kolonlarında iptal edilen kaydın (-) tutarları yer alır. Muhasebeleştirme işlemine ait mahsup fişine fiş ve fatura listelerinde sağ fare düğmesi menüsünde yer alan **İlgili Muhasebe Fişi** seçeneği ile ulaşabilirsiniz.

İptal edilen işlemin muhasebeleştirilmesi sonucu oluşan mahsup fişine ise fiş ve fatura listelerinde sağ fare düğmesi menüsündeki **İlgili Düzeltme Fişi** seçeneği ile ulaşılır.

Form B Limiti

Mal ve Hizmet bildirimini için hazırlanan Form BA ve Form BS için geçerli olan Form B limitidir. Form B limiti Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir. Programda öndeğer olarak 30.000,00 gelir; istenirse değiştirilir.

Belirlenen FORM B Limiti tutarı üzerindeki alım ve satışlar için Form BA ve Form BS hazırlanır; limit üzerinde fatura kaydı bulunan cari hesap ve tutar bilgileri form sayfasına yazılır.

Bütçe Tutarı Aşıldığında

İşlemler sırasında bütçe tutarının aşılması durumunda yapılacak kontrol öndeğerinin belirlenmesinde kullanılır. Bu parametre satırı

- İşleme Devam Edilecek
- Kullanıcı Uyarılacak
- İşlem Durdurulacak

seçeneklerini içerir.

İşleme devam edilecek seçilirse, yapılan işlemler birlikte bütçe tutarının aşılması durumunda herhangi bir kontrol yapılmaz ve işlem kaydedilir.

Kullanıcı Uyarılacak seçilirse, yapılan işlemler birlikte bütçe tutarının aşılması durumunda program kullanıcıyı bir mesajla uyarır, işlem kullanıcı kontrolünde kaydedilir ya da edilmez.

İşlem Durdurulacak seçilirse, bütçe tutarının aşılması durumunda işlem kaydedilmez.

Hesap Planı Bakiye Yılı

Hesap planı bakiye yılının belirlendiği parametredir. Belirtilen yıla ait toplamlar, muhasebe hesap planlarındaki bakiye alanına otomatik olarak gelir.

Muhasebeleşen Fiş Değiştirildiğinde/İptal Edildiğinde Mahsup Fişi

Bu özelliğin kullanılması durumunda, ticari sistem program bölümlerinde yapılan ve muhasebeleştirilen işlemler değiştirildiğinde, muhasebede oluşan mahsup fişinin silinip silinmeyeceğinin belirlendiği parametredir.

Silinecek seçilirse, muhasebeleştirilen işlemlere ait fişler değiştirildiği ya da silindiğinde, muhasebeleştirme sonucu oluşan mahsup fişi silinir.

Mahsup Fişi Silindiğinde Bağlantılar

Bu özelliğin kullanılması durumunda, program bölümlerinde yapılan işlemlerin muhasebeleştirilmesi sonucunda, muhasebede oluşan mahsup fişinin silinmesi durumunda bağlantıların durum öndeğerinin belirlendiği parametredir.

Koparılacak seçilirse, mahsup fişi ile ilgili işlemler arasındaki bağlantı koparılır. Bu durumda, ilgili program bölümlerinde fiş listelerinde işlemlerin muhasebeleştirildiğini belirten işaret otomatik olarak kalkar.

Aynen Kalacak seçilirse, mahsup fişi silince bile bağlantılar kopartılmaz aynı şekilde kalır.

Fişlerde Karşı Hesap Hareketleri Otomatik Oluşturulsun

Karşı hesap hareketlerinin otomatik oluşturulması öndeğeridir. Evet seçildiğinde karşı hesap hareketleri otomatik oluşur.

Muhasebeleşen Hizmet Satırlarına Faturadaki Miktar Bilgisi Aktarılınsın

Muhasebeleşen hizmet faturalarında, miktar bilgisinin muhasebe fişine aktarılıp aktarılmayacağını belirlediği parametredir.

Evet seçilirse, hizmet satırındaki miktar bilgisi oluşan muhasebe fişinde miktar alanına aktarılır. Hayır seçilirse miktar aktarılmaz.

Yevmiye Madde Numaralama İşyeri Bazında Yapılınsın

Yevmiye madde numaralama işleminin işyeri bazında yapılması için kullanılır. İşyeri bazında numaralandırma için bu parametre satırında Evet seçiminin yapılması gerekir.

Tahsil ve Tediye Fişleri Mahsup Fişinin Kayıt Numaralama Şablonunu Kullansın

Mahsup fişinin kullanacağı kayıt numaralama şablonunun belirlendiği parametredir. Evet ve Hayır seçeneklerini içerir. Mahsup fişlerinde, diğer muhasebe fiş türleri olan tahsil ve tediye fişlerine ait kayıt numaralama şablonu kullanılacaksa bu parametre satırında Evet seçiminin yapılması gerekir.

Döviz Kullanım Parametreleri

Döviz kullanımı ile ilgili parametrelerin belirlendiği seçenektir.

Otomatik Kullanım: Günlük döviz kuru girişlerinde, her döviz türü için dört ayrı kur bilgisi kaydedilebilir. Ticari sistemde yapılan işlemler sırasında dövizli tutarların otomatik olarak hesaplanmasında hangi kur değerinin kullanılacağı Otomatik kullanım alanında belirlenir. Kullanılacak kur türü tüm program bölümleri için belirlendiği gibi her program bölümü için ayrı ayrı da belirlenir. Kullanılacak kur değeri,

- Genel
- Malzeme Yönetimi
- Satınalma
- Satış Dağıtım
- Cari Hesap Fişleri
- Çek/Senet Bordroları
- Banka Fişleri
- Kasa İşlemleri

alanlarında kaydedilir.

Bunun yanı sıra, işlem sırasında döviz penceresine ulaşılır ve gerekirse diğer kur değerlerinden biri seçilebilir.

Tolerans Sınırları: Günlük kur değerleri girilirken ya da işlemlerde kullanılırken kullanıcı hatalarını engellemek amacıyla kur bilgisi için kendinden önceki en yakın güne ait kur bilgisi esas alınarak tolerans aralığı tanımlanır.

Örneğin bir güne ait girilecek kurun, bir önceki kurdan en çok %10 fazla ya da en çok %1 az olması, aksi takdirde kullanıcının uyarılması ya da işlemin durdurulması sağlanabilir.

Tolerans Kontrolü: Kullanım sırasında yapılabilecek hatalar için uygulanacak kontroller ve bu kontrollerin ne şekilde yapılacağı bu parametre ile belirlenir. Tolerans kontrolü,

- Döviz tablosu girişinde
- İşlemler sırasında

olmak üzere iki seçeneğlidir.

Döviz tablosu girişinde seçimi yapılırsa, kur değerleri girişinde, tolerans sınırları alanında yapılan tanıma uygun olarak kontrol yapılır.

İşlemler sırasında seçiminde ise kontrol, ticari sistemde yapılan işlemler sırasında uygulanır.

Tolerans Sınırları Aşıldığında: Bu alanda, tolerans sınırlarını aşan kur girişlerinde kontrolün ne şekilde yapılacağı belirlenir. Bu parametre,

- işleme devam edilecek
- kullanıcı uyarılacak
- işlem durdurulacak

olmak üzere üç seçeneğlidir.

İşleme devam edilecek seçiminde tolerans sınırları aşılsa bile işleme devam edilir herhangi bir kontrol yapılmaz.

Kullanıcı uyarılacak seçiminde, program kur girişlerinde tolerans sınırlarına göre kontrol yapar ve sınırların aşılması durumunda, işleme devam edilip edilmeyeceğini belirten bir uyarı mesajı verir ve işlemin kaydedilmesi için kullanıcıdan onay ister.

İşlem durdurulacak seçiminde, tolerans sınırlarının aşılması durumunda ekrana bir uyarı mesajı gelir ve kur girişleri ya da işlem kaydedilmez.

Kur Türleri: Günlük kur girişlerinde kullanılan dört farklı tür kullanım amaçlarına göre isimlendirilebilir. Böylece döviz türü seçiminde kolaylık sağlanır. Örneğin kur türleri döviz alış, döviz satış, efektif alış, efektif satış olarak isimlendirilebildiği gibi, bankaların uyguladıkları kurlara göre de isimlendirme yapılabilir. Kur türlerinin isimleri ilgili alanlarda kaydedilir.

İhtar Parametreleri

Cari hesabın, ödemesini beklenen tarihten tolere edilebilecek zaman diliminin de dışında kalarak ödeme yapması veya ödeme yapmaması halinde cari hesabın ilgili kişisine e-posta, mektup veya faks aracılığı ile uyarı gönderilmesi sistemidir.

İhtar sistemine ait parametreler, Ticari Sistem Yönetimi program bölümünde İhtar Parametreler seçeneği ile kaydedilir.

Parametre tanım penceresinden kaydedilen bilgiler şunlardır:

Seviye

İhtar sisteminde ödemelere gecikmeler seviye belirlenerek takip edilir. İhtar sistemi için 5 seviye tanımlanabilir.

Gecikme (Gün)

Satırdaki seviye için geçerli olacak gecikme gün sayısını belirtir. Ödemenin burada belirtilen gün kadar gecikmesi durumunda ilgili ihtar formu gönderilir. Gecikme günleri seviyelerle tutarlı olarak değişebilir. Üst seviyedeki ihtar için gecikme gün sayısı, kendinden daha alt seviye için geçerli olacak seviye gün sayısından daha az olamaz.

İhtar Formu

Cari hesaba gönderilmesi istenen ihtar formunun seçildiği alandır. Tanımlı formlar listelenir ve seçim yapılır. Satırdaki seviye için form tasarımının olmadığı durumda Tasarla seçeneği ile tanım yapılır ve kaydedilir.

Özel Kod Tanımları

Özel kodlar, kartları, fişleri ve fişlerde yer alan hareketleri gruplamakta kullanılır. Özel kodlar her program bölümünde yer alan kart ve işlemler için ayrı ayrı tanımlanır. Tanımlanan bu özel kodlara kart ve fişler üzerinden ulaşılır ve seçilerek ilgili alana aktarılır. Özel kodlara renk uygulanır, kartlar ve işlemler bu renklere göre ayrıştırılarak izlenir.

Özel kodlar, Ticari Sistem Yönetimi bölümünde Tanımlar menüsü altında yer alan Özel kod tanımları seçeneği ile tanımlanır. Her program bölümünde yapılacak özel kod tanımları, ilgili bölüm seçildiğinde ekrana gelen pencerede listelenir. Özel kod tanımları,

- kartlar
- fişler
- fiş satırları

için ayrı ayrı yapılır.

Özel kod tanım penceresinden kart, fiş ya da fiş satırlarında geçerli olacak özel kodlar kaydedilir. İstenen sayıda özel kod tanımı yapılabilir. Yapılan her tanım özel kod tanımları penceresinde satırlarda yer alır. Tanım penceresinin üst bölümünde, özel kodların hangi kart, fiş ya da işlem satırı için yapıldığını belirten özel kod tanım adı yer alır. Tanım penceresinde satırlarda girilen bilgiler ise şunlardır.

Özel kod: Kartları, işlemleri ya da fişleri gruplamakta kullanılacak özel koddur. Özel kod 10 karakter uzunluğundadır ve kodlamada sayı ve harf birlikte kullanılabilir.

Renk: Özel koda renk verilerek kart ya da fişler listelerde bu renklere göre gruplandırılarak izlenir. Özel kod tanım penceresinde İşlemler (sağ fare düğmesi) menüsünde yer alan Renk seçimi seçeneği ile bu özel için geçerli olacak renk belirlenir.

Özel kodlara kart, fiş ve fiş satırlarından ulaşım

Kart, fiş ve fiş satırlarında özel kod alanlarından tanımlı özel kodlar listelenir ve ilgili tanım seçilir.

Yapılan işleme göre, özel kod alanında "?" tıkladığında (ya da F10 tuşuna basıldığında) o işlemle ilgili özel kodlar listelenir. Ticari Sistem Yönetimi bölümünde özel kod tanımlanmamışsa ekrana gelen mesajla kullanıcı uyarılır ve özel kod tanımının yapılması için onay istenir. Özel kod tanımlı ise seçilerek kart ya da fişe aktarılır.

Eğer o kart, fiş ve fiş satırı için farklı bir özel kod tanımı yapılacaksa özel kodlar listesinde Tanımla seçeneği ile yeni tanım yapılır. Yeni özel kod ve açıklaması kaydedilir ve Seç düğmesi tıklanarak kart ya da fişe aktarılır. Özel kodların raporlarda kullanımı

Kart, fiş ya da fiş satırlarında girilen özel koda göre bilgiler filtrelenerek raporlanır. Tüm raporlarda özel koda göre filtreleme yapılır ve yalnızca belirlenecek özel kod bilgisine sahip bilgilerle raporlar alınır. Özel kod filtre satırlarında grup ya da aralık tanımı yapılarak istenen koşullar belirlenir.

Kartların ve fişlerin özel koda göre sıralaması program tarafından yapılmaz. Yani kartlar kart özel koduna, fişler fiş özel koduna, ve fiş satırları hareket özel koduna göre sıralı değildir. Etkin raporlama için özel kodlar belirlerken firmadaki değişik rapor ihtiyaçları göz önüne alınmalıdır.

Yetki Kodu Tanımları

Grup ve kullanıcı düzeyinde kullanım yetkisi belirlenir, yetkiye göre kişilerin programı ya da programın belli bölümlerini kullanması sağlanır. Aynı zamanda programda yapılan tüm işlemlerde (kartların açılması, fiş girişi vb.) kullanıcıların yalnızca bazı işlemleri yapması isteniyorsa kart ve işlem bazında şifreleme yapmak ve kullanıcılara göre işlemleri gruplamak da mümkündür. Birden fazla firma bilgilerinin izlenmesi durumunda her firmaya ait işlemlerin kimler tarafından yapılacağı yine grup ve/veya kullanıcı düzeyinde her firma için ayrı ayrı belirlenir. Özetlemek gerekirse yetkilendirme,

- Firmalar, Program bölümleri ve menüler için,
- Yetki kodu kullanarak kayıtlar

yapılır. Böylece Ticari Sistem içinde yapılabilecek işlemlerin tümü kayıt bazında kısıtlanabildiği gibi program bölümü ve/veya menülere göre de kısıtlanabilmektedir.

Şifresini vererek programa giren kullanıcı yalnızca yetkisi dahilinde olan işlemleri yapabilecek ve yalnızca yetkili olduğu program bölümleri ve menü seçenekleri ile çalışacak ve yalnızca yetkili olduğu kayıtlar üzerinde işlem yapabilecektir.

Yetki kodu, belli kartlar veya işlemlerin girişini, değiştirilmesini, incelenmesini veya kullanılmasını kısıtlamak için kullanılır. Program bölümlerinde açılan kartlar ve işlemlerde kullanılan fişler için ayrı ayrı verilir. Yetki kodları penceresinden, kodların geçerli olacağı kayıtlar belirlenir ve yetki kodları verilir.

Kullanıcıların hangi yetki kodlarını kullanacağı ise Ticari Sistem Yönetimi Bölümü'nde Yetki kodu tanımları seçeneği ile belirlenir.

Her program bölümünde açılan kartlar ve yapılan işlemler için yetki kodu tanımı ayrı ayrı yapılır. Yetki kodlarının verileceği program bölümü seçildiğinde, yetki kodlarının verilmesinde kullanılacak seçenekler ekrana gelir.

Tanım penceresinin üst bölümünde, yetki kodlarının hangi kart ya da fiş için yapıldığını belirten yetki kodu tanım adı yer alır. Tanım ekranından girilen bilgiler ise şunlardır.

Yetki Kodu: Kullanıcının kart ya da fiş üzerinde işlem yapmaya yetkili olacağı koddur. 10 karakter uzunluğundadır. Burada verilen yetki koduna göre kullanıcı kayıtlar üzerinde işlem yapılabilir.

Her kullanıcının iş tanımına göre, kullanabileceği kayıtlar değişik olacaktır. Detaylı yetki tanımlaması için öncelikle planlama yapmak gerekir. İlk adım olarak, hangi kullanıcıların veya kullanıcı gruplarının hangi kart ya da fişlere ulaşabileceği ve hangi tür işlemleri yapabileceği belirlenmelidir. Daha sonra, her yetki grubunun kullanabileceği fiş türlerine ve kartlara farklı yetki kodları verilmelidir.

Örneğin, iki tür malınız var. Bu iki grup malı A ve B olarak ayıralım. Bir grup kullanıcı A grubu malların, ikinci grup kullanıcı ise B grubu malların satın alma işlerini yürütüyor. Bu elemanların sadece satın almasından sorumlu oldukları malları işlemelerini ve kullanmalarını isterseniz, yetki kodlarına gereksiniminiz olacaktır. Yetki kodu kullanımı ile, A ve B grubu malların giriş ve kullanımı sadece ilgili grubun yetkisinde olacaktır. A grubu malları kullananlar B grubunu kullanamazlar.

Yetki kodu alanı Kullanıcı Tanımlı Raporlar bölümünde tanımlayacağınız raporlarda filtre veya kolon olarak da kullanılır. Programda standart tanımlı raporlarda da bilgileri yetki kodu bilgisine göre filtrelemek mümkündür.

Tanım: Yetki kodu tanımı ya da açıklamasıdır.

Yetki kodlarına göre kayıt bazında kullanıcı ya da grup yetkileri belirlenirken, seçilen kart ya da fiş için geçerli olacak yetki kodu belirlenir.

Böylece kullanıcı ya da grup, burada verilen yetki koduna sahip kart ya da fişlere ulaşacak ve yalnızca bu kartlarla ilgili işlemleri yapabilecektir. Aynı kayıt türü için birden fazla yetki kodu tanımlamak mümkündür. Bu yetki kodlarından öndeğer olarak kart ya da fişlere aktarılacak olanları da yine yetki kodu kolonunda belirlenir.

Kart ve Fişlerde Yetki Kodu Alanları

Kullanıcının işlem yapmaya yetkili olacağı kayıtlar, kart ya da fiş üzerinde yetki kodu alanında belirlenir. Grup ve kullanıcı yetkileri belirlenirken kullanıcının hangi yetki kodunu taşıyan işlemlere ulaşacağı da belirlenir. Kullanıcının aynı kart ya da işlem türü için birden fazla yetki koduna sahip olması durumunda, bu kodlardan hangisinin kart ya da fiş üzerindeki yetki kodu alanına otomatik olarak aktarılacağı yetkiler verilirken belirlenir. Eğer kullanıcı kart ya da işlem için birden fazla yetki koduna sahipse bu tanımlar listelenir. İlgili tanım seçilerek kart ya da fişe aktarılır.

Çek/Senet Form Tanımları

Çek ve senet için türlerine ayrı form tanımlamak ve basım işlemlerinde bu formları kullanmak mümkündür. Bunun için Ticari Sistem program bölümünde Tanımlar menüsü altında yer alan Çek/Senet Form Tanımları seçeneği kullanılır.

Çek/Senet Form Tanımları penceresinde programda kullanılan tüm çek/senet bordro türleri listelenir. Form tanımı yapılacak satır çift tıklandığında kayıtlı formların listelendiği pencere açılır. Standart tasarım kullanılarak ya da Ekle seçeneği ile yeni form tasarım penceresi açılarak seçilen bordro türü için geçerli olacak form tanımı yapılır.

Bordro basımlarında burada yapılan tanımlar kullanılarak çek/senet bordrolarının basımı gerçekleştirilir.

Yeniden Değerleme Oranları

Sabit kıymetlere ait amortisman ve yeniden değerlendirme hesaplarında kullanılacak yeniden değerlendirme oranları Ticari Sistem Yönetiminde Tanımlar menüsü altında yer alan Yeniden Değerleme Oranları seçeneği ile kaydedilir. Yeniden değerlendirme penceresinde yer alan alanlar ve kaydedilen bilgiler şunlardır.

Yıl: Yeniden değerlendirme oranlarının geçerli olacağı yıl girilir.

Kümülatif Oranlar: Bu alanda üçer aylık dönemler için geçerli olacak oranlar ilgili ay seçilerek kaydedilir. Gerek toplu gerekse tek, tek kayıt seçilerek yapılan amortisman hesaplarında burada verilen oranlar üzerinden hesaplamalar yapılır.

Son Kanuni düzenlemelere göre geçici verginin hesaplanmasında esas alınacak kazançların tespitiyle ilgili olarak mükellefler amortisman tabi sabit kıymetlerini yeniden değerlemeye tabi tutabilmekte, yeniden değerlendirilmiş bedeller üzerinden amortisman ayırbilmektedir. Yeniden değerlendirme işlemi üç aylık dönemler itibarıyla açıklanacak yeniden değerlendirme oranı kullanılarak yapılmaktadır.

Hesap dönemi takvim yılı olan mükellefler için birinci üç aylık geçici vergi döneminde uygulayacakları yeniden değerlendirme oranı %9.7 olarak açıklanmıştır.

Kendilerine özel hesap dönemi tayin edilen mükelleflerden, hesap dönemi 1998 yılında başlayanlar bu yıl için ilan edilen yeniden değerlendirme oranını dörde bölmek suretiyle yeniden değerlendirme yapacaklardır. Hesap dönemi 1999 yılında başlayanlar ise sırasıyla bu yıla ait geçici vergi dönemleri itibarıyla belirlenecek oranı kullanmak suretiyle yeniden değerlendirme yapacaklardır.

Döviz Türleri

Döviz türleri ve bunlara ilişkin bilgiler, Ticari Sistem Yönetimi bölümünde, Tanımlar menüsünde yer alan Döviz türleri seçeneği ile kaydedilir.

Döviz türleri penceresi tablo şeklindedir. Kolonlarda döviz türü, adı, çarpan ve kuruş hanesi bilgileri ile kur girişlerinde çarpan bilgileri yer alır. Tanımlı her dövize ait bilgiler ayrı satırlarda bu kolon bilgileri ile kaydedilir.

Döviz Türleri Listesinde Yapılabilecek İşlemler

Döviz türleri listesinin altında yer alan seçenekler ile, tablo üzerinde işlemler yapılabilir. Bu işlemler ise şunlardır:

Satır bilgilerinin silinmesi

İmleç seçili döviz üzerinde Satırı Çıkar düğmesi tıklanır.

Tüm tablonun silinmesi

Döviz türlerini içeren tablo bilgileri Hepsi düğmesi tıklanarak topluca silinebilir.

Sistemde yer alan ilk tanımlara ulaşım

Döviz türleri listesini sistemde tanımlı ilk hali ile almak için Orijinal Bilgileri Yükle düğmesi tıklanır. Döviz tablosu sistemde tanımlı ilk hali ile ekrana gelecektir.

Döviz türlerini listelemek için,

Döviz tablosunda yer alacak döviz tanımı yapılırken döviz türleri listelenir ve ilgili tür seçilir. Türler listelemek için Döviz Listesi düğmesi tıklanır.

Euro standardını kullanan 11 ülke (EMU'ya ilk aşamada katılacak üye ülkelerde ortak para birimi olarak kullanılacak olan euro, Alman markı, Fransız fransı, İtalyan lireti, Belçika fransı, Hollanda florini, Lüksemburg fransı, İspanyol pezetası, Portekiz esküdosu, İrlanda lirası, Avusturya şilini ve Fin markasının yerini alacaktır. (Bu 11 ülke Döviz Türleri Tablosunda, EMU (Economic and Monetary Union, Ekonomik ve Parasal Birliği) kısmı işaretlenmiştir ve bu ülkelerin para birimleri ile işlem yapılırken EURO kuru dikkate alınarak işlem yapılacaktır.)) için Döviz Türlerinde EMU alanı işaretlidir. Böylece bu ülkelerin para birimleri arasında çevrim işlemi yapılmasında "Üçlü Dönüşüm" ya da başka bir deyişle "Triangulation" yöntemi kullanılır.

EMU'ya Katılan Ulusal Paraların Birbirine Dönüşümü Nasıl Olacaktır?(Üçlü Dönüşüm-Triangulation)

EC 1103/97 sayılı Tüzük çerçevesinde dönüşüm ve yuvarlama kurallarında Üçlü Dönüşüm (Triangulation) geçerlidir. Üçlü dönüşüm aşağıdaki şekilde yapılacaktır:

Bir ulusal paranın diğer ulusal paraya dönüşümü sırasında euro, aracı gibi kullanılacaktır. Euro virgülden sonra en az üç hane olarak yuvarlanacaktır. (BİRİNCİ AŞAMA)

Ulusal paralar yukarı ya da aşağı en yakın ondalığa tamamlanacaktır. (İKİNCİ AŞAMA)

Bir ulusal paranın başka bir ulusal para cinsinden değerinin euro üzerinden hesaplanması aşağıda bir örnekle gösterilmektedir:

1 EUR = BEF 40.8434 ve 1 EUR = FRF 6.64145 olarak varsayalım.

Birinci Aşama:

1 FRF = 1 / 6.64145 EUR = 0.1505695 EUR yuvarlamadan sonra ise 0.151 EUR olmaktadır.

İkinci Aşama:

1 FRF = 0.151 EUR x 40.8434 BEF = 6.1673534 BEF yuvarlamadan sonra ise 6 BEF olmaktadır. Burada BEF'in piyasada kullanılan en küçük birimi 50 "centimes" olduğundan, alt birime değil, ana birime yuvarlama yapılmıştır.

Burada kullanılan en küçük alt birimler Döviz Türlerinde tanımlanabilir, değiştirilebilir.
Euronun EMU'ya Katılan Ulusal Paralara Dönüşümü Nasıl Olacaktır?

- Euronun Parasal Birliğe katılan üyelerin paraları cinsinden değeri nokta dikkate alınmadan altı rakam olarak belirlenecektir. (1EUR = 1.97048 DEM gibi)
- Euroya dönüşüm sırasında saptanmış geri dönülemez sabit pariteler aynen alınacak, yuvarlama yapılmayacak, euro ve ulusal paralar cinsinden hesaplamalarda aynen kullanılacaktır.
- Ters kotasyon kullanılmayacaktır. (1 DEM = 0.50749 EUR gibi)

Söz konusu Tüzük 1 Ocak 1999 tarihinden itibaren euro ile EMU'ya katılan her bir ülkenin para birimleri arasında sabitlenmiş dönüşüm oranlarını öngörmektedir. Buna göre; EMU'ya katılan bir üyenin ulusal parası euroya dönüştürülürken 1 Ocak 1999 tarihi itibarıyla euro ile ulusal paralar arasında açıklanacak sabit kurlar kullanılacaktır.

Örneğin,

1	EUR	=	1.97048DEM	ise	
10	EUR	=	19.7048	DEM=19.70	DEM,
100	EUR	ise	197.048DEM,		
yuvarlamadan sonra			197.05	DEM	olacaktır.

EMU'ya Katılan Ülke Paraları Euroya Nasıl Dönüşecektir?

- Euronun alt birimi 100 centten oluşacaktır. (1EUR=100cent)
- Ulusal paralar euroya dönüştürülürken ulusal para sabit dönüşüm oranına bölünecektir.

Örneğin 1 EUR = 1.97048 DEM ise,

1,000 DEM = 1,000 / 1.97048 = 507.49056067 EUR, yuvarlamadan sonra 507.49 EUR olacaktır.

Burada ters kotasyon (0.507491 gibi) kullanılmayacaktır.

EMU'ya Katılan ülke Paralarının Diğer Ülke Paralarına Dönüşümü Nasıl Olacaktır? (Sterlin, Amerikan doları, Japon yeni arasındaki dönüşüm gibi)

Burada geçerli iki alternatif bulunmaktadır. Ancak her iki alternatifin sonuçlarının farklı olması durumunda taraflar hangi metodun uygulandığını kontrol etmelidirler.

1-Euro Aracılığı ile Dönüşüm:

Örneğin, 1 EUR = 1.0838 USD

1 EUR = 1.97048 DEM ise, bu durumda,

a. Diğer Ülke Paralarının EMU'ya Katılan Ülke Paralarına Dönüşümü

1,000,000 USD aşağıdaki gibi DEM'e dönüştürülecektir.

1,000,000 USD = 1,000,000 / 1.0838 = 922,679.46 EUR yuvarlanmış değerdir ve

1,000,000 USD = 922,679.46 EUR x 1.97048 = 1,818,121.42 DEM olacaktır.

b. EMU'ya Katılan Ülke Paralarının Diğer Ülke Paralarına Dönüşümü

1,000,000 DEM ise şu şekilde Amerikan dolarına dönüştürülecektir.

1,000,000 DEM = 1,000,000 / 1.97048 = 507,490.56 EUR olacaktır.

USD'ye dönüşüm ise,

1,000,000 DEM = 507,490.56 EUR x 1.0838 = 550,018.27 USD (en yakın centte yuvarlanmış değerdir)

2-Çapraz Kurlar Aracılığı ile Dönüşüm:

Bu dönüşüm yönteminde tek aşamalı olarak işlem yapılmaktadır.

a. Diğer Ülke Paralarının EMU'ya Katılan Ülke Paralarına Dönüşümü

DEM/USD çapraz kurunun 1.81812 olduğunu varsayalım.
(1.97048 / 1.0838 = 1.81812)
1,000,000 USD = 1,818,120.00 DEM olacaktır.

c. EMU'ya Katılan Ülke Paralarının Diğer Ülke Paralarına Dönüşümü

USD/DEM çapraz kurunun 0.550018 olduğunu varsayalım.
(1 / (1.97048 / 1.0838) = 0.550018)
1,000,000 DEM = 550,018.00 USD olacaktır.

Bu durumda euro kullanılarak yapılan dönüşüm ile çapraz kurlar kullanılarak yapılan dönüşüm farklı çıkmaktadır. Bu dönüşüm yöntemlerinin hangisinin kabul göreceğine ilişkin herhangi bir düzenleme veya piyasa kuralı henüz bulunmamaktadır. Ancak euro aracılığı ile yapılacak dönüşümün daha şeffaf olması ve üçlü dönüşüm (Triangulation) yönteminin EMU tüzükleriyle benimsenmiş olması nedeniyle piyasalarda tercih göreceği anlaşılmaktadır.

Euronun Katılımcı Ülke Paralarına Karşı Değeri Belli midir? Değilse ne Zaman ve Nasıl Belli Olacaktır?

2-3 Mayıs 1998 tarihinde yapılan Brüksel Zirvesi ile EMU'ya katılacak üye ülke paralarının birbirlerine karşı ikili dönüşüm oranları 31 Aralık 1998 tarihi itibarıyla belirlenmiştir. (Bu oranlar döviz türleri penceresinde hazır halde bulunmaktadır.) EMU'ya katılacak üyelerin ulusal paralarının birbirlerine karşı ikili dönüşüm oranları piyasalarda olası spekülasyon risklerini önlemek üzere EMU'nun başlamasından bir hafta önce belirlenmiştir. Euro'nun katılımcı ülke paralarına karşı değeri ise henüz belirlenmemiştir. AB'ye üye ülke hükümet ve devlet başkanları yapılacak AB Konseyi zirvesinde, 31 Aralık 1998 tarihi itibarıyla belirlenen ikili kurlar kullanılarak euro ile söz konusu ulusal paraların arasındaki dönüşüm oranları geri dönülemez bir şekilde sabitlenecektir.

Tanımlı Malzeme Fişleri, Satış ve Satınalma İrsaliyeleri

Malzeme Yönetimi bölümünde standart olarak bulunan fişlerin dışında firmanın iç işleyişini izlemek için beşer adet giriş ve çıkış fişi tanımlamak mümkündür.

Kullanıcı tanımlı stok fişleri, Ticari Sistem Yönetimi bölümünde, Tanımlar menüsünde yer alan Tanımlı Malzeme Fişleri seçeneği ile kaydedilir.

Ekrana gelen pencerede her fiş türü için bir numara verilmiş durumdadır. Sadece fişlere ait açıklama bilgisi girilir.

15 - 19 numaralı fişler kullanıcının tanımlayacağı giriş fişlerine, 20 - 24 numaralı fişler ise çıkış fişlerine ayrılmıştır. Yapılan fiş tanımları Kaydet düğmesi tıklanarak kaydedilir.

Satış / Dağıtım program bölümünde standart olarak bulunan irsaliyelerin dışında beş adet satış irsaliyesi tanımlanabilir.

Tanımlı satış irsaliyeleri, Ticari Sistem Yönetimi bölümünde, Tanımlar menüsünde yer alan Tanımlı Satış İrsaliyeleri seçeneği ile kaydedilir.

Ekrana gelen pencerede her irsaliye türü için bir numara verilmiş durumdadır. Sadece irsaliyelere ait açıklama bilgisi girilir.

35 - 39 numaralı irsaliyeler kullanıcının tanımlayacağı satış irsaliyelerine ayrılmıştır. Yapılan irsaliye tanımları Kaydet düğmesi tıklanarak kaydedilir.

Satınalma program bölümünde standart olarak bulunan irsaliyelerin dışında beş adet alım irsaliyesi tanımlanabilir.

Tanımlı alım irsaliyeleri, Ticari Sistem Yönetimi bölümünde, Tanımlar menüsünde yer alan Tanımlı Alım İrsaliyeleri seçeneği ile kaydedilir.

Ekrana gelen pencerede her irsaliye türü için bir numara verilmiş durumdadır. Sadece irsaliyelere ait açıklama bilgisi girilir.

Satış / Dağıtım program bölümünde standart olarak bulunan irsaliyelerin dışında beş adet satış irsaliyesi tanımlanabilir.

Tanımlı satış irsaliyeleri, Ticari Sistem Yönetimi bölümünde, Tanımlar menüsünde yer alan Tanımlı Satış İrsaliyeleri seçeneği ile kaydedilir.

Ekrana gelen pencerede her irsaliye türü için bir numara verilmiş durumdadır. Sadece irsaliyelere ait açıklama bilgisi girilir.

30 - 34 numaralı irsaliyeler kullanıcının tanımlayacağı alım irsaliyelerine ayrılmıştır.

Yapılan irsaliye tanımları Kaydet düğmesi tıklanarak kaydedilir. Yapılan irsaliye tanımları Kaydet düğmesi tıklanarak kaydedilir.

Müstahsil Parametreleri

Müstahsil işlemlerinde, müstahsil makbuzu kesilirken geçerli olacak parametreler Ticari Sistem Yönetimi bölümünde yer alan Müstahsil Parametreleri seçeneği ile kaydedilir. Parametre değerlerinde olabilecek değişiklikler ilgili alanlarda yapılır. Burada girilen değerler müstahsil makbuzlarına öndeğer olarak aktarılır. Böylece her yeni makbuz girişinde değerleri yeniden girmek gerekmez. Değerler **%** olarak girilir.

Makbuz kesilirken bu parametre değerlerinde değişiklik yapmak gerekirse yapılabilir. Alıcı firma zorunlu olarak **SSDF** ve **Stopaj** raporu vermek zorundadır. Üretilen malın durumuna göre farklı stopaj değerleri söz konusudur. **Komisyon, komisyon KDV** ve **borsa değerleri** aracılı alımlarda geçerlidir. **Bağkur kesintisi** alanına ise kesinti yüzdesi girilir.

Firmalar belirtilen yüzdeler oranında müstahsilden yaptığı kesintileri bir rapor düzenleyerek hem ilgili kuruma hem de müstahsile vermek zorundadır.

Maliyet Periyotları

Maliyetlendirme işlemlerinde ve maliyet muhasebesi kayıtlarında kullanılacak standart maliyet periyotları Ticari Sistem Yönetimi bölümünde Tanımlar menüsü altında yer alan Maliyet Periyotları seçeneği ile kaydedilir. Kayıtlı periyotlar kod, açıklama, başlangıç ve bitiş tarihi bilgileri ile listelenir. Yeni tanım yapmak için "Ekle" seçeneği kullanılır. Periyot bilgileri şunlardır:

Periyot Kodu / Açıklaması: Standart maliyet periyodu kod ve açıklamasıdır.

Başlangıç Tarihi: Periyot başlangıç tarihidir.

Bitiş Tarihi: Periyot bitiş tarihidir.

Kaydet düğmesi tıklanarak periyot tanımı kaydedilir. Periyot başlangıç ve bitiş tarih aralığının kayıtlı periyot başlangıç ve bitiş tarih aralıklarıyla çakışıp çakışmadığı kontrol edilir. Çakışması durumunda tanım kaydedilmez.

Ortalama Döviz Kurları

Standart malzeme maliyetlerinde kullanılacak ortalama döviz kurlarının kaydedildiği seçenektir. Ticari Sistem Yönetimi program bölümünde Tanımlar menüsü altında yer alır. Ortalama döviz kurları istenilen her işlem döviz türü için ayrı bir satırda kaydedilir.

Döviz Türü: Kur bilgilerinin geçerli olacağı döviz türüdür.

Periyot Kodu: Ortalama döviz kurunun geçerli olacağı standart maliyet periyot kodudur.

Periyot Açıklaması: Ortalama döviz kurunun geçerli olacağı standart maliyet periyot açıklamasıdır.

Ortalama Kur: Ortalama kur değeridir. Periyot alanında belirlenen periyot başlangıç ve bitiş tarih aralığındaki ortalama kur değeri alana aktarılır. Ancak ortalama kur değeri doğrudan da girilebilir.

Ortalama kur periyot başlangıç tarihi ile (dahil) bitiş tarihi (dahil) aralığındaki her güne ait kur toplamının tarih aralığındaki gün sayısına bölünmesiyle bulunur. Kur toplamları, döviz kullanım parametrelerinde belirlenen kur türü üzerinden hesaplanır. bilgisi girilmemiş günler ortalamaya katılmaz.

Ambarlar

Üretim ve planlama işlemlerinde kullanılacak ambar öndeğerleri Ticari Sistem Yönetimi program bölümünde Tanımlar menüsü altında yer alan Ambarlar seçeneği ile belirlenir.

Teminde kullanılacak ambarlar

Üretim kontrol sisteminde malzeme temin işlemlerinde kullanılacak ambarların belirlendiği parametredir. Malzeme temin işlemlerinde ilgili ambarda bulunan miktarın ihtiyacı karşılamaması durumunda eksik kalan miktarlar için yalnızca bu parametrede belirtilen ambarlar dikkate alınır.

MPS'de kullanılacak ambarlar

Ana üretim çizelgeleme işlemlerinde kullanılacak ambarların belirlendiği parametredir.

Fabrika bağımsız kullanılacak ambarlar

Fabrikalardan bağımsız olarak kullanılacak ambarların belirlendiği parametredir.

CTP'de kullanılacak ambarlar

Siparişe teslim tarihi ataması işlemlerinde kullanılacak ambarların belirlendiği parametredir.

İş Akış Yönetimi Parametreleri

İş Akışı Uygulanacak Kayıtlar : İş akışının uygulanacağı kayıtların belirlendiği parametredir.
Parametre,

- Malzeme Kartları
- Cari Hesap Kartları
- Verilen Siparişler
- Alınan Siparişler
- Alım İrsaliyeleri
- Satış İrsaliyeleri
- Alım Faturaları
- Satış Faturaları
- Talep Fişleri
- Cari Hesap Fişleri
- Muhasebe Fişleri
- Kasa/Cari Hesap İşlemleri
- Kasa/Faturalar
- Kasa/Muhasebe İşlemleri
- Kasa/Kasa İşlemleri

seçeneklerini içerir.

Otomatik Muhasebeleştirme Parametreleri

Otomatik muhasebeleştirme işleminde geçerli olacak öndeğer ve parametrelerin belirlenmesinde kullanılır. Otomatik Muhasebeleştirme Parametreleri, Ticari Sistem Yönetimi program bölümünde Tanımlar menüsü altında yer alır. Öndeğer ve parametre seçenekleri şunlardır:

Otomatik Muhasebeleştirme: Program bölümlerinde kaydedilen fişlerin otomatik olarak muhasebeleştirileceğinin belirlendiği parametredir. **Evet** ve **Hayır** olmak üzere iki seçeneğlidir.

Evet seçiminin yapılması durumunda diğer parametre satırlarında seçilecek olan fişlerle yapılan işlemlere ait muhasebe fişleri otomatik olarak oluşturulur.

Hayır seçilirse, muhasebeleştirme işlemi Genel Muhasebe program bölümünde İşlemler menüsünde yer alan Muhasebeleştirme seçeneği kullanılarak yapılır.

Otomatik Muhasebeleştirme Bilgileri: Muhasebeleştirme işleminde hangi koşulların geçerli olacağı bu parametre ile belirlenir.

- Filtrelerden Okunacak
- Parametrelerden Okunacak

seçeneklerini içerir.

Filtrelerden okunacak seçilirse, muhasebeleştirmede fiş/fatura listelerinde sağ fare tuşu menüsünde yer alan Muhasebeleştir seçeneğinde yer alan **Filtreler** ile belirlenmiş koşullar geçerli olur.

Parametrelerden okunacak seçilirse muhasebeleştirme işleminde, Muhasebeleştirme parametrelerinde verilen değerler dikkate alınır.

Log Penceresi Açılacak: Otomatik muhasebeleştirme işleminde izleme raporu öndeğeridir. Bu parametre Evet ve Hayır seçeneklerini içerir.

Evet seçilirse muhasebeleştirme işlemi sonunda log penceresi açılır ve muhasebeleştirme raporu alınır.

Otomatik Muhasebeleştirilecek Malzeme Fişleri: Otomatik olarak muhasebeleştirilecek malzeme fişlerinin belirlendiği parametredir. Otomatik olarak muhasebeleştirilecek fişler Ekle ya da Hepsini Ekle seçenekleri ile Seçilenler bölümüne aktarılır. Burada seçilen fişlerle yapılan işlemler fiş kaydedilir edilmez otomatik olarak muhasebeleştirilir.

Otomatik Muhasebeleştirilecek Satınalma Fişleri: Otomatik olarak muhasebeleştirilecek satınalma fişlerinin belirlendiği parametredir. Otomatik olarak muhasebeleştirilecek fişler Ekle ya da Hepsini Ekle seçenekleri ile Seçilenler bölümüne aktarılır. Burada seçilen fişlerle yapılan işlemler fiş kaydedilir edilmez otomatik olarak muhasebeleştirilir.

Otomatik Muhasebeleştirilecek Satış ve Dağıtım Fişleri: Otomatik olarak muhasebeleştirilecek Satış ve Dağıtım fişlerinin belirlendiği parametredir. Otomatik olarak muhasebeleştirilecek fişler Ekle ya da Hepsini Ekle seçenekleri ile Seçilenler bölümüne aktarılır. Burada seçilen fişlerle yapılan işlemler fiş kaydedilir edilmez otomatik olarak muhasebeleştirilir.

Otomatik Muhasebeleşecek Cari Hesap Fişleri: Otomatik olarak muhasebeleştirilecek cari hesap fişlerinin belirlendiği parametredir. Otomatik olarak muhasebeleştirilecek fişler Ekle ya da Hepsini Ekle seçenekleri ile Seçilenler bölümüne aktarılır. Burada seçilen fişlerle yapılan işlemler fiş kaydedilir edilmez otomatik olarak muhasebeleştirilir.

Otomatik Muhasebeleşecek Çek/Senet Bordroları: Otomatik olarak muhasebeleştirilecek çek/senet bordrolarının belirlendiği parametredir. Otomatik olarak muhasebeleştirilecek bordrolar Ekle ya da Hepsini Ekle seçenekleri ile Seçilenler bölümüne aktarılır. Burada seçilen bordrolarla yapılan işlemler bordro kaydedilir edilmez otomatik olarak muhasebeleştirilir.

Otomatik Muhasebeleşecek Kasa İşlemleri: Otomatik olarak muhasebeleştirilecek kasa işlemlerinin belirlendiği parametredir. Otomatik olarak muhasebeleştirilecek işlemler Ekle ya da Hepsini Ekle seçenekleri ile Seçilenler bölümüne aktarılır. Burada seçilen fişlerle yapılan işlemler kaydedilir edilmez otomatik olarak muhasebeleştirilir.

Otomatik Muhasebeleşecek Banka Fişleri: Otomatik olarak muhasebeleştirilecek banka fişlerinin belirlendiği parametredir. Otomatik olarak muhasebeleştirilecek fişler Ekle ya da Hepsini Ekle seçenekleri ile Seçilenler bölümüne aktarılır. Burada seçilen fişlerle yapılan işlemler fiş kaydedilir edilmez otomatik olarak muhasebeleştirilir.

Otomatik Muhasebeleşecek İthalat Fişleri: Otomatik olarak muhasebeleştirilecek satınalma fişlerinin belirlendiği parametredir. Otomatik olarak muhasebeleştirilecek fişler Ekle ya da Hepsini Ekle seçenekleri ile Seçilenler bölümüne aktarılır. Burada seçilen fişlerle yapılan işlemler fiş kaydedilir edilmez otomatik olarak muhasebeleştirilir.

Muhasebeleşirme Kontrolü: Muhasebede oluşan fişi kayıt şekli öndeğeridir. Bu parametre satırı

- Yapılacak
- Yapılmayacak

seçeneklerini içerir.

Muhasebeleşirme işleminin sonucunda oluşacak mahsup fişinin kontrol edildikten sonra kaydedilmesi isteniyorsa **muhasebeleşirme kontrolü** filtre satırında Yapılacak seçeneği işaretlenir. Bu durumda oluşacak her mahsup fişi ekrana gelir incelendikten sonra kaydedilir.

Muhasebeleşirme kontrolü filtresinde Yapılmayacak seçilirse oluşan fişler doğrudan ilgili bölümlerde işaretlenir ve muhasebeleşirme dosyasına yazılır.

Muhasebeleşirme İşareti: Muhasebeleşirme işlemi ile muhasebeye aktarılan işlemlerin işaretlenmesi ve aynı tarihlere ait yeni bir muhasebeleşirme işleminin yapılması durumunda dikkate alınmaması bu filtre satırında yapılacak seçimle sağlanır. Filtre satırı işaretlenecek ve işaretlenmeyecek olmak üzere iki seçeneğidir. Programda öndeğer olarak muhasebeleşen işlemler işaretlenecek satırı seçilidir. Muhasebeleşirme sonunda, program bölümlerinde bu işlemler muhasebeleşmiş olduğunu gösteren M harfi ile listelenir. Muhasebeye aktarılan işlemlerin işaretlenmesi istenmiyorsa, işaretlenmeyecek seçimi yapılır. Bu durumda muhasebeleşirme yapılan işlemler işaretlenmez.

Satır Birleşirme: Muhasebeleştirilen malzeme fişinde aynı karta ait ve muhasebe bağlantı kodları aynı olan satırların ne şekilde muhasebeleştirileceği **Satır Birleşirme** filtresi ile belirlenir. Satır Birleşirme Evet olarak seçilirse fiş içinde aynı karta ait olan ve aynı muhasebe hesap kodları ile izlenecek satırlar birleştirilir. Muhasebeleşirme sonucunda oluşacak mahsup fişinde tek satır olarak yer alır.

Bütçe Hareketleri Oluşun: Muhasebeleştirme işlemi ile birlikte bütçe hareketlerinin oluşması öndedir. Evet ve Hayır seçeneklerini içerir. Evet seçilirse ilgili bütçe hareketleri oluşur.

Muhasebe Fişi Genel Açıklaması: Muhasebeleştirme sonucunda oluşacak mahsup fişi genel açıklamasının içeriği bu filtre satırında belirlenir. Filtre Yeniden oluşturulacak ve Muhasebeleşen fişten gelecek olmak üzere iki seçeneğidir. Yeniden oluşturulacak seçiminde açıklama program tarafından yeniden oluşturulur. Muhasebeleşen fişten gelecek seçiminde ise, fiş için girilen açıklama mahsup fişine aynen aktarılır.

Muhasebe Kodu Girilmemiş Satırlar: Bu parametre Aktarım ile dışarıdan içeriye veri aktarımı ile alınan bilgilerin muhasebeleştirilmesi için kullanılır. Aktarılan işlemlerde muhasebe hesap kodlarının olmaması durumunda, muhasebeleştirmede hangi hesapların dikkate alınacağı belirlenir. Parametre satırı,

- İşlem yapılmayacak
- Karttan okunacak

olmak üzere iki seçeneğidir. İşlem yapılmayacak seçiminde, muhasebe kodu verilmemiş satırlar muhasebeleştirme işleminde dikkate alınmaz. Karttan okunacak seçiminde, muhasebeleştirme işleminde işlemlere ait muhasebe hesap kodları ilgili kartlardan okunur ve işlemler kartta verilen muhasebe kodları altında muhasebeye aktarılır.

Muhasebe Fişi Tarih Ataması: Bu filtre satırında geçerli olacak muhasebe fiş tarihi öndedir belirlenir. Muhasebeleşen fişin tarihi atanacak seçeneği işaretlenirse muhasebeleşen fişin tarihi mahsup fişine aktarılır.

Muhasebe fiş tarihi filtresinden atanacak seçeneğinin işaretlenmesi durumunda geçerli olacak tarih muhasebe fiş tarihi filtre satırında girilen tarih olacaktır. Muhasebeleştirme işlemi sonucunda oluşacak mahsup fişlerine muhasebe fiş tarihi parametre satırında belirtilen tarih atanır.

Muhasebeleştirme Kuru: Muhasebeleştirme işleminde kullanılacak kur öndedir. Bu parametre satırı

- Değişmeyecek
- Fiş Tarihi Kuru
- GÇB/GGB Tarihi Kuru
- İntaç Tarihi Kuru

seçeneklerini içerir.

Değişmeyecek seçilirse muhasebeleşen fişteki kur değeri dikkate alınır.

Fiş Tarihi Kuru seçilirse, muhasebeleştirme fiş tarihine ait kur değeri dikkate alınır.

GÇB/GGB kuru seçilirse, gümrük çıkış belgesi ya da gümrük giriş belgesi tarihine ait kur değeri dikkate alınır.

İntaç tarihi seçilirse, bu tarihe ait kur değeri dikkate alınır.

Faturada Cari Hesap (Banka/Kasa): Banka ve kasa üzerinden kaydedilen faturalarda muhasebeleştirme durumunun belirlendiği parametredir. Muhasebeleşecek ve muhasebeleşmeyecek seçeneklerini içerir.

Satır Açıklamaları: Bu filtre satırlarında, muhasebeleştirme işlemi sonucunda oluşacak, muhasebe fişlerinde açıklayıcı satırlar oluşturmak için kullanılır. Muhasebe fişine gelmesi istenen açıklayıcı satır, Muhasebe fişi satır açıklaması filtresi ile belirlenir. Muhasebe fişine satır açıklaması olarak aktarılmak istenen alanlar filtrede listelenir. İstenen bilgiler (işlem numarası, belge numarası, işlem türü, satır açıklaması, malzeme açıklaması, cari hesap unvanı vb) işaretlenerek seçilir.

Kayıt Revizyon Takibi Parametreleri

Kayıt revizyon takibi özelliğinin kullanılması durumunda, revizyon takibinin hangi kayıtlar için yapılacağı, Kayıt Revizyon Takibi Parametreleri ile belirlenir. Ticari Sistem Yönetimi program bölümünde Tanımlar menüsü altında yer alır.

Revizyon takibi malzeme ve cari hesap tanımları ile, malzeme fişleri, satış ve satınalma fiş faturaları, muhasebe fişleri için yapılmaktadır. Kayıtlar için revizyon takibi yapılacağı Sistem İşletmeni program bölümünde Firma tanımında belirtilir. Firma tanımı detay penceresinde, Çalışma Bilgileri sayfasında Kayıtlarda Revizyon Takibi seçeneği yer almaktadır. Bu seçenek işaretlenir. Takip işleminin hangi kayıtlar için yapılacağı Ticari Sistem Yönetimi program bölümünde Kayıt Revizyon Takibi Parametreleri ile kaydedilir.

Revizyon takibinin yapılacağı kayıtların seçimi için

- Revizyon Takibi Yapılacak Malzeme Fişleri
- Revizyon Takibi Yapılacak Satınalma Fişleri
- Revizyon Takibi Yapılacak Satış ve Dağıtım Fişleri
- Revizyon Takibi Yapılacak Cari Hesap Fişleri
- Revizyon Takibi Yapılacak Muhasebe Fişleri

kullanılır.

Seçilen başlık altında yer alan fiş türlerinden revizyon takibi yapılacaklar Ekle seçeneği ile Seçilenler bölümüne aktarılır. Fiş türlerinin tümü için takip yapılacaksa Hepsini Ekle seçeneği ile tüm fiş türleri seçilir.

Malzemeler, Cari Hesaplar, Malzeme Fişleri, Sipariş, İrsaliye ve Fatura Listeleri'nde (browser) yetkisi olan kullanıcılar için sağ fare tuşu menüsünde **Silinen Kayıtlar** ve **Değişiklik Tarihçesi** seçenekleri yer alır.

Silinen Kayıtlar seçeneği ile, silinen kayıtlara ulaşılır. Siline Kayıtlar penceresinde yer alan Değiştir ve Çıkar seçenekleri ile kayıt üzerinde işlem yapılır. Değiştir seçeneği ile siline kayıt ekrana getirilerek bilgilerinde değişiklik yapılarak kaydedilir.

Çıkar seçeneği ile kayıt Silinen Kayıtlar listesinden çıkarılır.

Değişiklik tarihçesi seçeneği ile kayıt üzerinde yapılan değişiklikler kullanıcı ve zaman bilgileri ile listelenir. Değişiklik tarihçesi listesinde yer alan Değiştir seçeneği ile kayıt bilgilerinde değişiklik yapılarak yeni bilgileri ile kaydedilir. Değişiklik revizyon kaydı Çıkar seçeneği ile tarihçe kayıtlarından silinir.

Onaylama

Tüm program bölümlerinden yapılan işlemler belirli bir tarihten itibaren kesinleştirilir. Böylece bu tarih ve öncesine ait işlem yapılmaması ve bilgilerin güvenilirliği ve güncelliği sağlanır. Onaylama tüm program bölümlerinden girilen fişler için yapılabilir.

Onaylama işlemi için Ticari Sistem Yönetimi bölümünde yer alan Onaylama seçeneği kullanılır. Ekranı gelen listeden onaylamanın yapılacağı fiş türü seçilir.

Onaylama işlemi programda tanımlı tüm işyerleri için topluca ya da ayrı ayrı yapılır. Onaylamanın işyeri bazında yapılabilmesi için onaylama penceresinde işleminin yapılacağı işyeri/işyerleri seçilir. Onaylamanın hangi tarih itibarıyla yapılacağı onaylama penceresinde Yeni Onay Tarihi alanında belirtilir. "Kaydet" tuşu ile seçilen işyerleri için onaylama yapılmış olur.

İşyeri	Onay Tarihi
000, Merkez	20.10.2009

Yeni Onay Tarihi: 20.10.2009

İşyeri: (0) 0,Merkez

Seçilenler:

Ekle --->
Hepsini --->
<--- Çıkar
<--- Hepsini

Kaydet Vazgeç

Fiş üzerinde işyeri bilgisi olmayan fişler için (D.İ.İ.B, iş emirleri, maliyet dağıtım fişi, bütçe gibi) ve enflasyon farkları mahsuplaştırma, yevmiye madde numaralama, fiş numaralama işlemleri için merkez işyerine ait onaylama tarihi dikkate alınır.

Üretim emirlerinin onayında, üretim emrinin kesildiği fabrikanın bağlı bulunduğu işyerinin onayı dikkate alınır.

Onaylama işlemi ilk defa yapıldığında onay tarihi alanları boştur. Onay tarihi kaydedilirken, verilen tarihe ve öncesine işlem yapılamayacağını belirten mesaj ekrana gelir. Mesaja onay verilmesi durumunda onaylama işlemi

tamamlanır. Böylece bu tarih üzerinden işlemlerin kesinleştiği kabul edilir ve değiştirilmesine, iptal edilmesine izin verilmez.

Onaylama işlemi bir önceki onay tarihinden önceki bir tarih verilerek yapıldığında, program verilen onay tarihinin, bir önceki onay tarihinden önce olduğunu ve onaylama işleminin bu tarihe göre yapılması durumunda eski onay tarihinin geçersiz sayılacağını belirten bir mesajla kullanıcıyı uyarır.

Program bölümlerinden yapılan tüm işlemler için onaylama işlemi ayrı ayrı yapılır.

Satınalma ve satış irsaliyelerinin faturaya aktarılması durumunda, faturalar için onay tarihi verilmişse, verilen onay tarihinden sonraya işlem yapılır.

Satınalma ve satış faturalarına irsaliye ya da sipariş aktarımında, ilgili irsaliye ve fişler için verilen onay tarihleri de dikkate alınır.

Kasa üzerinden yapılan cari hesap işlemlerinde, cari hesap işlemleri için verilen onay tarihi dikkate alınır.

Yapılan onaylamaları kaldırmak için fiş/kayıt listelerinden istenen kayıt çıkarılır. Silinecek kayıtlar seçilerek toplu olarak çıkartılabilir.

Kayıt Bazında Onaylama

Onaylama işlemi kayıt bazında da yapılabilir. Bunun için ilgili fiş/fatura listelerinde F9-sağ fare tuşu menüsünde yer alan

- Kilitle
- Toplu Kilitle

seçenekleri kullanılır.

Kilitle, kayıtları tek tek onaylamak için kullanılır.

Toplu Kilitle fiş/fatura listelerinde yer alan birden fazla kaydı aynı zamanda onaylamak için kullanılır.

Onayların geri alınması

Fiş/fatura listelerinde Kilitle ve/veya Toplu kilitle seçenekleri kullanılarak onaylanmış olan kayıtlar üzerindeki onayı kaldırmak gerekebilir. Bu durumda fiş/fatura listelerinde F9-sağ fare tuşu menüsündeki

- Kilit Kaldır
- Toplu Kilit Kaldır

seçenekleri kullanılır.

Toplu Onaylama

Tüm program bölümlerinden yapılan işlemler belirli bir tarihten itibaren kesinleştirilir. Böylece bu tarih ve öncesine ait işlem yapılmaması ve bilgilerin güvenilirliği ve güncelliği sağlanır. Onaylama tüm program bölümlerinden girilen fişler için ayrı ayrı ya da toplu olarak yapılabilir.

Onaylama işlemi için Ticari Sistem Yönetimi bölümünde yer alan **Onaylama** ve **Toplu Onaylama** seçenekleri kullanılır.

Toplu Onaylama seçildiğinde açılan pencerede Onaylanacak Kayıtlar bölümünde, program bölümlerinde kaydedilen işlemler listelenir. Onaylanacak kayıtlar Ekle seçeneği ile Seçilenler alanına aktarılır. Tüm kayıtların onaylanacak olması durumunda Hepsini Ekle seçeneği kullanılır.

Onaylamanın hangi tarih itibarıyla yapılacağı onaylama penceresinde Yeni Onay Tarihi alanında belirtilir.

Onaylama işlemi programda tanımlı tüm işyerleri için topluca ya da ayrı ayrı yapılır. Onaylamanın işyeri bazında yapılabilmesi için onaylama penceresinde işleminin yapılacağı işyeri/işyerleri seçilir. "Kaydet" tuşu ile seçilen işyerleri için onaylama yapılmış olur.

Fiş üzerinde işyeri bilgisi olmayan fişler için (DİİB, iş emirleri, maliyet dağıtım fişi, bütçe gibi) ve enflasyon farkları mahsuplaştırma, yevmiye madde numaralama, fiş numaralama işlemleri için merkez işyerine ait onaylama tarihi dikkate alınır.

Onaylama işlemi ilk defa yapıldığında onay tarihi alanları boştur. Onay tarihi kaydedilirken, verilen tarihe ve öncesine işlem yapılamayacağını belirten mesaj ekrana gelir. Mesaja onay verilmesi durumunda onaylama işlemi tamamlanır. Böylece bu tarih üzerinden işlemlerin kesinleştiği kabul edilir ve değiştirilmesine, iptal edilmesine izin verilmez.

Onaylama işlemi bir önceki onay tarihinden önceki bir tarih verilerek yapıldığında, program verilen onay tarihinin, bir önceki onay tarihinden önce olduğunu ve onaylama işleminin bu tarihe göre yapılması durumunda eski onay tarihinin geçersiz sayılacağını belirten bir mesajla kullanıcıyı uyarır.